

2025

TÜRKİYE BANKASI

İKLİM DÖNÜŞÜM PLANI 2025

İçindekiler

Rapor Hakkında

Yönetici Özeti

Sürdürülebilirlik Liderinin Mesajı

1. Sürdürülebilirlik Stratejimize Giriş

1.1. Amacımız

1.2. Sürdürülebilirlik Stratejimiz

2. Başlangıç Noktası ve Plan

2.1. Operasyonlarımızın Karbonsuzlaştırılması: Kapsam 1 ve 2 Emisyonları

2.2. Tedarik Zincirimizin Karbonsuzlaştırılması Kapsam 3 Emisyonları (Kategori 1-14)

2.3. Kredi Portföyümüzün Karbonsuzlaştırılması: Kapsam 3 Emisyonları (Kategori 15)

2.3.1. Başlangıç Noktası – Referans Noktasının Belirlenmesi

2.3.2. Temel Aksiyon Alanlarının Tanımlanması: Dönüşümü Yönlendiren Etmenler

2.3.3. Etki Modellemesi: Net Sıfır Taahhüdümüzün Finansal Etkisi

2.3.4. Hedef Belirleme: 2050 Net Sıfır Yol Haritasının Oluşturulması

2.3.5. Dönüşüm Planımızın Uygulanması: Sektöre Özgü Eylem Planları

2.3.6. Hedef Belirlemede Yaklaşımımız

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

3.1. Yönetişimin Sürdürülebilirlik Stratejimize Entegre Edilmesi

3.2. Risk Yönetimi

3.3. İş Bankası Sürdürülebilir Finans Çerçevesi

3.4. Finansal Planlama ve Raporlama

3.5. Kapasite Geliştirme

3.6. Veri ve Teknoloji

3.7. Dış Paydaşlarla Etkileşim

4. İleriye Bakış

Hedef Belirleme Yaklaşımımız

20

Elektrik Üretimi

24

Demir Çelik

28

Cimento

32

Karayolu Taşımacılığı

36

Petrol ve Gaz

40

Gayrimenkul

44

Alüminyum

48

Tarım

Rapor Hakkında

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk ulusal bankası olarak İş Bankası, geçmişten bugüne ekonomik kalkınmaya sağladığı destekle ülkemizin önde gelen ekonomik aktörlerinden biri olmuştur. 1924'ten bu yana İş Bankası, sanayiden tarıma tüm sektörlerle finansman sağlayarak ulusal ekonomiye katkıda bulunmakta ve toplumun refahını desteklemektedir. Kapsayıcı, çevresel açıdan sorumlu ve adil bir yapı inşa ederek toplumsal refahı güvence altına almak, ancak çevresel, sosyal ve yönetim unsurlarının karar alma süreçlerine entegre edilmesiyle mümkün olabilir.

İklim değişikliğinin dünya genelinde ve ülkemizde yarattığı risklere karşı yükselen yeşil dönüşüm süreci, bankacılık sektörü için önemli fırsat sunmaktadır. Bankalar, başlıca finansman kaynağı olan kredi süreçleri aracılığıyla tüm sektörleri dönüştürme gücüne sahip kurumlar olarak öne çıkmaktadır. Bankaların kredi süreçlerinde sürdürülebilirlik ilkelerini gözetmesi, bu finansmandan yararlanacak şirketlerin de aynı ilkeler çerçevesinde faaliyet göstermesini sağlayarak çevresel, sosyal ve yönetim risklerinin daha etkin yönetilmesine imkân tanımaktadır.

Türkiye'nin ve geleceğin bankası olarak tanınan İş Bankası, toplumun tüm kesimlerine yönelik ürün ve hizmetler sunma hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir. Amacımız, ihtiyaç duyulan her alanda teknolojik yetkinliklerimizi, deneyimimizi ve finansal gücümüzü en iyi şekilde harmanlayarak ülkemize en yüksek katkıyı sağlamaktır. Kapsayıcı, sürdürülebilir ve paylaşılan ekonomik değer yaratma hedefimiz doğrultusunda, 2026 yılına kadar 300 milyar TL tutarında sürdürülebilir finansman sağlamaya yönelik taahhüdümüz çerçevesinde ekonominin dönüşümüne katkı sunma çalışmalarımıza devam ediyoruz. "Kadının Güçlenmesi Bildirgesi" ile 2028 yılına kadar kadın girişimcilere 100 milyar TL tutarında finansman sağlama taahhüdünde bulunarak kadınların ekonomik yaşama katılımının artırılmasına yönelik desteğimizi daha da güçlendiriyoruz.

Sürdürülebilirlik stratejimiz, kapsayıcı ve katılımcı bir yaklaşımla sürdürülebilir değer yaratarak geleceğin bankası olma hedefimiz üzerine inşa edilmiştir. İş Bankası, kredi portföyünden kaynaklanan etkilerin yönetilmesi yönünde çok önemli bir adım atarak, Nisan 2022'de Net Sıfır Bankacılık Birliği'ne (NZBA) taahhütte bulunmuş ve Türkiye'de bu alandaki öncü kuruluşlardan biri olmuştur. Müşterilerimizin net sıfır ekonomiye dönüşümünü desteklemek önceliklendirilmiştir. Kredi kaynaklı emisyonlar açısından, başta karbon yoğun sektörler olmak üzere sektörel karbonsuzlaşma stratejileri oluşturularak bu doğrultuda atılacak adımların planlanmasına başlanmıştır. Elektrik Üretimi, Demir-Çelik, Çimento, Karayolu Taşımacılığı, Petrol ve Gaz, Gayrimenkul, Alüminyum ve Tarım olmak üzere sekiz karbon yoğun sektörde 2030 emisyon azaltım hedeflerimiz kamuoyuna açıklanmıştır.

Dönüşüm planımızda, kendi operasyonlarımızdan kaynaklanan emisyonlar ile sektöre özgü emisyonların başlangıç noktasının tespit edilmesi, azaltım hedeflerinin belirlenmesi, uygulanabilir eylem planlarının tanımlanması ve müşteri etkileşiminin güçlendirilmesi yoluyla İş Bankası'nın dönüşüme yönelik yaklaşımı ortaya koyulmuştur. NZBA tarafından tanımlanan tüm karbon yoğun sektörlerde karbonsuzlaşma hedeflerinin oluşturulmasına yönelik çalışmalar sürdürülürken, dönüşüm planımıza ilişkin kaydedilen ilerleme ve elde edilen sonuçlar kamuoyuna açıklanacaktır. 2050 yılına uzanan bu plan, müşteri etkileşimi stratejimiz de dahil olmak üzere karbon ayak izimizin azaltılmasına yönelik bir yol haritası niteliği taşımakta olup 2050 yılına kadar net sıfır emisyonu ulaşma yönündeki NZBA taahhüdümüzle de uyumlu şekilde hazırlanmıştır. Sektör standartlarıyla uyumlu bir ilerleme kaydedilebilmesini teminen, Karbon Saydamlık Projesi (CDP), Dönüşüm Planı Görev Gücü (TPT) ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) gibi sektörün önde gelen kuruluşlarının geliştirmekte olduğu çerçeveler yakından takip edilmektedir.

Yönetici Özeti

Türkiye'nin öncü ve lider bankalarından biri olarak, ülkemizin net sıfır ekonomiye dönüşümündeki rolümüzün bilincindeyiz ve bu dönüşümün hayata geçirilmesinde en güçlü destekçilerden biri olmayı hedefliyoruz. Sürdürülebilir bir gelecek oluşturma ve iklim değişikliğinin küresel tehdidiyle mücadele etme yönündeki sarsılmaz kararlılığımız doğrultusunda, operasyonlarımızın ve kredi portföyümüzün karbonsuzlaştırılmasına yönelik stratejik bir yolculuğa çıkmış ve sürdürülebilirlik stratejimizi Türkiye'nin karbonsuzlaşma hedefleriyle uyumlu şekilde tasarlamış bulunuyoruz.

Dönüşüm planımızda, emisyonların başlangıç noktasının tespit edilmesi, azaltım hedeflerinin belirlenmesi, uygulanabilir eylem planlarının tanımlanması ve müşteri etkileşiminin güçlendirilmesi yoluyla İş Bankası'nın dönüşüme yönelik yaklaşımı ortaya koyulmuştur. İş Bankası, kredi portföyünden kaynaklanan etkilerin yönetilmesi yönünde çok önemli bir adım atarak Nisan 2022'de Net Sıfır Bankacılık Birliği'ne (NZBA) taahhütte bulunmuştur. Bu plan, müşteri etkileşimi stratejimiz de dahil olmak üzere karbon ayak izimizin azaltılmasına yönelik bir yol haritası niteliği taşımakta olup 2050 yılına kadar net sıfır emisyona ulaşma yönündeki NZBA taahhüdümüzle de uyumlu şekilde hazırlanmıştır.

Yönetici Özeti

2026 İtibarıyla Kendi Operasyonlarımızın Karbon Nötrlüğü

Sürdürülebilirlik stratejimiz kapsamında, operasyonlarımız genelinde Kapsam 1 ve 2 emisyonlarının azaltılmasına odaklanan uçtan uca bir iş modeli hayata geçirdik. Kapsam 1 ve 2 emisyonlarına ilişkin azaltım hedeflerimizi, 2018 yılının referans noktasını oluşturduğu bir yaklaşımla 2020 yılında belirledik. 2024 yılında, enerji verimliliği uygulamalarını hayata geçirirken kendi operasyonlarımızda tüketilen elektriğin tamamı için %100 yenilenebilir enerji tedarik ettik. 2024 yılı sonu itibarıyla, 2018 baz yılına kıyasla emisyonlarımızda %79 oranında azaltım sağlamış bulunuyoruz. Hedefimiz, Kapsam 1 ve 2 emisyonları açısından 2026 yılı itibarıyla karbon nötr bir banka haline gelmektir.

Tedarik Zincirimizin Karbonsuzlaştırılması

Tedarik zinciri faaliyetlerimizden kaynaklanan emisyonlar da İş Bankası'nın karbonsuzlaşma stratejisinin kritik unsurlarından birini oluşturmaktadır. Kapsam 3 Kategori 1-14 emisyonlarının doğası gereği, veri kalitesi ve veriye erişim konularında çeşitli güçlüklerle karşılaşabilmektedir. Bu zorlukların üstesinden gelebilmek amacıyla veri kalitesinin artırılması için tedarik zincirimizdeki tedarikçilerimizle yakın iş birliği yürütmekteyiz. İş Bankası, tedarikçi etkileşimini önceliklendirmeye devam etmekte ve tedarikçi seçimi ile risk yönetimi süreçlerimizi desteklemek amacıyla tedarikçilerimizin sürdürülebilirlik uygulamalarını değerlendirmeye yönelik bir çerçeve uygulamaktadır.

Kredi Portföyümüzün Karbonsuzlaştırılması:

Müşterilerimizin net sıfır ekonomiye dönüşümünü desteklemeyi önceliklendirmiş ve portföyümüzün genelinde kapsamlı emisyon ölçümü gerçekleştirerek kilit sektörler için ayrıntılı, sektöre özgü karbonsuzlaşma stratejileri ile dönüşüm planlama çalışmalarını başlatmış bulunuyoruz. Elektrik Üretimi, Demir-Çelik, Çimento, Karayolu Taşımacılığı, Petrol ve Gaz, Gayrimenkul, Alüminyum ve Tarım olmak üzere sekiz karbon yoğun sektörde 2030 yılına ilişkin emisyon azaltım hedeflerimiz kamuoyuna açıklanmıştır. Ayrıca, Kömür sektöründen 2040 yılına kadar kademeli olarak çıkma taahhüdünde bulunmuş durumdayız.

Kredi portföyümüzü karbonsuzlaştırmaya yönelik stratejimizi oluştururken, taahhütlerimizi yerine getirmemizi, müşterilerimizin ihtiyaçlarını karşılamamızı ve Türkiye ekonomisinin sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesine katkı sunmamızı sağlayacak bir dizi yol gösterici ilkeyi temel alıyoruz.

Referans Noktası Tespiti

Kapsamlı ve doğru bir referans noktası analizinin oluşturulması, karbonsuzlaşma çalışmalarımızda kaydedilen ilerlemeyi izleyip değerlendirmemize temel sağladığı için dönüşüm yol haritamız açısından kritik önem taşımaktadır. Yaklaşımımızda tutarlılık ve şeffaflık sağlamak amacıyla müşterilerimizle iş birliği içinde hareket ederek karbon emisyonlarını Karbon Muhasebesi Finansman Ortaklığı (PCAF) metodolojisine uygun şekilde ölçtük. Ardından, bu emisyonların finansman faaliyetlerimizden kaynaklanan kısmını belirledik. Bu verilerin toplanması önemli zorluklar barındırdığından, müşterilerimiz tarafından doğrulanmış olarak açıklanan emisyon verilerini önceliklendirdik. Doğrulanmış verinin bulunmadığı durumlarda ise gerekli bilgilere ulaşabilmek için müşterilerimizle bire bir görüşmeler veya anketler yoluyla aktif bir etkileşim yürüttük. Bu doğrudan etkileşime dayalı yaklaşım, referans emisyon hesaplamalarımızda mümkün olan en yüksek veri kalitesine ulaşmamızı sağlamıştır.

Müşteri Etkileşimine İlişkin Temel Aksiyon Alanları

Karbonsuzlaşma çalışmalarımız kapsamında, her bir karbon yoğun sektör için temel aksiyon alanlarının sistematik bir biçimde belirlenmesi ve değerlendirilmesi sürecini yürüttük. Her bir aksiyon alanının doğru şekilde değerlendirilmesi, gerçekçi ve etkili bir karbonsuzlaşma stratejisi oluşturulması açısından kritik önem taşımaktadır. Bu süreç, yeni yatırımlarımızın ölçeğini ve zamanlamasını

doğru şekilde kavramamızı sağlayarak; paydaşlarımızın, daha geniş ekosistemin ve mevcut teknolojilerin gerçekleriyle uyumlu bir dönüşüm planı geliştirmemize imkân tanımaktadır.

Etki modellemesi

Dönüşüm yoluna ilişkin etki modellemesi, karbonsuzlaşma stratejimizin temel bileşenlerinden biridir. Bu süreç, seçilen aksiyon alanlarının kredi portföyümüzde nasıl bir dönüşüm gerçekleştireceğini kavramamızı ve İş Bankası'nın dönüşümü hangi ölçüde finanse edeceğini belirlememizi sağlamaktadır. Etki modelleme sürecimiz aşağıdaki unsurlar esas alınarak yapılandırılmıştır:

- Finansal stratejilerimizi paydaş beklentileriyle uyumlu hale getirirken düşük karbonlu ekonomiye dönüşümü desteklemek;
- Stratejilerimizin gelecekteki piyasa talebini ve finansal gereksinimleri dikkate almasını sağlamak ve
- Sürdürülebilirlik hedeflerimizi ticari koşullarla dengeleyen, iddialı ancak finansal açıdan uygulanabilir hedefler belirlemek.

Dönüşüm stratejilerimizin 2050'ye kadar portföy emisyonları ve finansal sonuçlar üzerindeki etkilerini değerlendirmek suretiyle kısa, orta ve uzun vadede net bir eylem planı geliştirmeyi hedeflemekteyiz. Stratejilerimizin uyumlu bir şekilde ilerlemesini sağlamak için müşterilerimizi bu sürece sürekli olarak dahil etmeye özen göstermekteyiz.

Yönetici Özeti

Hedef Belirleme

2050 yılına kadar net sıfır emisyon yoğunluğuna ulaşmaya yönelik açık ve uygulanabilir bir plan oluşturabilmek için, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), Bilime Dayalı Hedefler girişimi (SBTi) ve Dönüşüm Yolu Girişimi (TPI) gibi sektörün önde gelen kuruluşlarının ilgili sektörlerle yönelik referans dönüşüm yollarından yararlanarak birden fazla dönüşüm yolu senaryosu oluşturduk. Bu senaryolar, her bir karbon yoğun sektör için temel aksiyon alanlarının piyasa etkisi değerlendirmelerini de şekillendiren kapsamlı bir varsayım seti temelinde kurgulanmıştır.

Sektöre özgü eylem planı

Sektöre özgü eylem planlarımızı, uygulanmalarına yönelik çeşitli aksiyon alanları ve yöntemlerden yararlanarak oluşturduk. Seçilen bu aksiyon alanları açısından kaydedilen ilerlemeyi; kredi portföyümüz, müşterilerimiz ve Türkiye'deki daha geniş ekosistem bağlamında düzenli olarak izleyecek ve müşterilerimiz için en etkili ve yenilikçi stratejileri benimsemeyi sürdüreceğiz.

Yönetişim yapısı açısından

Yönetim Kurulu, sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili konulara odaklanmak üzere bir alt komite olan Sürdürülebilirlik Komitesini görevlendirmiştir. Sürdürülebilirlik Komitesi; Bankanın sürdürülebilirlik strateji ve politikalarını belirlemek, sürdürülebilirlik hedefleri ile eylem planlarının oluşturulması ve uygulanmasına yönelik koordinasyonu sağlamak, sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili konuların stratejik iş planlarına yansımalarını izlemek, ölçüt ve hedeflerin geliştirilmesini takip etmek ve benzer nitelikteki konulara ilişkin görevleri yerine getirmek amacıyla kurulmuştur.

İklim Riskleri Yönetim Çerçevesi

İş Bankası'nın iklim risk yönetim çerçevesi; iklim risklerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi, ölçülmesi, azaltılması ve raporlanmasını destekleyen ilke ve metodolojilerin yanı sıra, kurum genelinde roller ve sorumlulukları tanımlayan bir matrisi içermektedir.

İklim Riskinin Tanımı ve Sınıflandırılması

İş Bankası'nın risk taksonomisi, kesişen ve çok boyutlu yapısı nedeniyle İklim Riskini Stratejik Risk olarak sınıflandırmaktadır. Banka açısından iklim riski; küresel iklim değişikliğinin Bankanın iş modelini, operasyonlarını, varlıklarını ve faaliyetlerini olumsuz etkileme olasılığı olarak tanımlanmaktadır. İş Bankası'nın iklim riski sınıflandırması, Dönüşüm Riski ve Fiziksel Risk olmak üzere iki ana kategori ve bunların alt kategorilerini içeren İklimle İlgili Finansal Beyanlar Görev Gücü (TCFD) yaklaşımıyla uyumludur.

Risk Tanımlama

İş Bankası, iklim değişikliğinin geniş kapsamlı etkilerini kabul ederek iklimle ilgili riskleri bütünsel risk yönetim çerçevesine aktif biçimde entegre etmekte ve bu riskleri değerlendirmek ve önceliklendirmek için nitel ve nicel yöntemleri birlikte kullanmaktadır. İklimle ilgili risk değerlendirmelerinde dikkate alınan başlıca riskler; Mevcut Düzenlemeler, Gelişmekte Olan Düzenlemeler, Teknoloji Riski, Hukuki Riskler, Piyasa Riski, İtibar Riski ile Akut Fiziksel Riskler ve Kronik Fiziksel Risklerdir.

Risk Maruziyeti ve Değerlendirme

Bankanın iklim riskine maruziyetinin önemli bir kısmı, ticari kredi portföyündeki müşterilerinden kaynaklanmaktadır. Bu riski ölçmek amacıyla tüm sektörleri kapsayan ticari kredi portföyü analiz edilmektedir. Kredi portföyünün iklim risklerine maruziyetini değerlendirmek için iki aşamalı bir yaklaşım izlenmektedir ve bu aşamalar İklim Riski Isı Haritası ve Çevresel Bağımlılık ve Etki Değerlendirmesinden oluşmaktadır.

Sürdürülebilir Finans Çerçevesi

İş Bankası'nın Sürdürülebilir Finans Çerçevesi; Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA) ve Kredi Piyasaları Birliği (LMA) tarafından yayımlanan 2021 tarihli Yeşil Tahvil İlkeleri (GBP), Sosyal Tahvil İlkeleri (SBP), Sürdürülebilirlik Tahvili Rehberi (SBG) ve Yeşil Kredi İlkelerini (GLP) (topluca "İlkeler" olarak anılacaktır) temel almakta olup GBP, SBP ve GLP'nin dört temel bileşeninden (Kaynak Kullanımı, Projelerin Değerlendirilmesi ve Seçilmesine İlişkin Süreç, Kaynakların Yönetimi ve Raporlama) oluşmaktadır. Ayrıca, İlkeler doğrultusunda, Çerçevenin İlkelerle uyumunu doğrulamak üzere bir İkinci Taraf Görüşü sunması için bağımsız bir dış inceleme kuruluşu görevlendirilmiştir.

Yönetici Özeti

Paydaşlarla düzenli, zamanında ve çift yönlü iletişim kurulması, İş Bankası'nın sürdürülebilirlik çalışmalarında temel bir önceliktir. Banka, finansal sektör genelindeki sürdürülebilirlik çabalarına katkı sunmak ve bu alanda liderlik etmek konusunda aktif bir rol üstlenmeye kararlıdır.

Çerçeve kapsamında sağlanan finansmanla elde edilen kaynaklar; yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, geri dönüşüm, organik tarım, temiz ulaşım, yeşil binalar ve döngüsel ekonomi gibi alanlarda çevresel açıdan pozitif etki yaratan projelere tahsis edilecek; ayrıca az gelişmiş bölgelerde KOBİ'lerin ve kadın girişimcilerin finansmanı gibi sosyal açıdan pozitif etki yaratan kredilerin desteklenmesinde kullanılacaktır.

Dış Paydaşlarla Etkileşim

İş Bankası için paydaşlarla düzenli, zamanında ve çift yönlü iletişim kurulması, sürdürülebilirlik çalışmalarında temel bir önceliktir. Banka, finansal sektör genelindeki sürdürülebilirlik çabalarına katkı sunmak ve bu alanda liderlik etmek konusunda aktif bir rol üstlenmeye kararlıdır. İş Bankası, Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Finans Sektöründe Sürdürülebilir Büyüme Çalışma Grubunun etkin bir üyesi olarak, sürdürülebilir finansın geliştirilmesine yönelik faaliyetlere kapsamlı destek sağlamaktadır.

Banka, Türkiye'de finansal faaliyetlerin çevresel hedeflerle uyumlu hale getirilmesini amaçlayan Ulusal Yeşil Taksonomi ve yeşil varlık oranı çalışmalarına katkı sunmaktadır. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesinin (UN Global Compact) imzacısı olan İş Bankası, UN Global Compact Network Türkiye'nin Sürdürülebilir Bankacılık ve Finans Çalışma Grubunun da üyesidir. İş Bankası, yerel girişimlerin ötesinde, uluslararası sürdürülebilirlik çalışmalarına da aktif biçimde katılım göstermektedir. Banka, NZBA tarafından yürütülen çeşitli çalışma gruplarında yer almakta, Çimento sektöründeki NZBA Çalışma Grubuna eş başkanlık yapmakta ve tarım ile kömür çalışma gruplarında da aktif rol üstlenmektedir.

Sürdürülebilirlik Liderinin Mesajı

İzlem Erdem

Genel Müdür Yardımcısı
Sürdürülebilirlik Lideri

İklim değişikliğiyle mücadele, insanlığın karşı karşıya olduğu en acil sorunlardan biri olup dünya genelinde derhal harekete geçilmesini ve yenilikçi ve iş birliğine dayalı çözümler geliştirilmesini gerektirmektedir. İş Bankası, sürdürülebilir bir geleceğe yönelik dönüşüme liderlik etmeye hazırdır. Müşterilerimiz, paydaşlarımız ve politika yapıcılarla sürekli diyalog içinde, kolektif ve koordineli çabalarla sürdürülebilir uygulamaları destekleyen bir ortamın güçlendirilmesine katkı sunabileceğimize inanıyoruz.

Kuruluşundan bu yana Türkiye'nin ekonomik ve sosyal refahına katkı sunmak, İş Bankası'nın en temel misyonu olmuştur. Bunun sürdürülebilirliğin kritik bir unsuru olduğuna inanıyor ve sürdürülebilirliği faaliyetlerimizin her alanına entegre ediyoruz. Bu nedenle temel vizyonumuz, düşük karbonlu ekonomiye dönüşüme öncülük etmek ve bu dönüşümde lider bir rol üstlenmektir. 100. yılımızı geride bırakırken bu alanda uluslararası standartlara ulaşmış bir kurum olarak, faaliyet ve hizmetlerimizi bilimsel araştırmalara ve paydaşlarımızın gelişen ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirmeyi sürdürüyoruz. Amacımız, teknolojik yetkinliklerimizi, uzun yıllara dayanan deneyimimizi ve finansal gücümüzü en çok ihtiyaç duyulan alanlarda etkin biçimde kullanarak ülkemizin refahını artırmaktır.

Sürdürülebilir finansman yoluyla ekonomik dönüşümü desteklemek konusundaki kararlılığımızı koruyor, çalışmalarımızı uzun vadeli sürdürülebilirlik taahhüdümüzle uyum içinde yürütüyoruz. 2022 yılında Net Sıfır Bankacılık Birliği'ne (NZBA) katılarak net sıfır ekonomiye dönüşümü destekleme yönündeki taahhüdümüzü daha da güçlendirdik. ESG gündemimizin en önemli başlıklarından biri, müşterilerimizin net sıfır ekonomiye dönüşümüne yönelik bir yol haritası oluşturulmasıdır. NZBA taahhüdümüz doğrultusunda, karbonsuzlaşma sürdürülebilirlik stratejimizin merkezinde yer almaktadır.

Düşük karbonlu ekonomiye dönüşümü hızlandırmak, sürdürülebilirlik çalışmalarımızın ayrılmaz bir parçasıdır. Doğrudan emisyonlarımıza ilişkin azaltım hedeflerimizi 2020 yılında belirledik ve 2030 için koyduğumuz hedefleri de şimdiden aşmış durumdayız. 2021'den bu yana, mümkün olan tüm operasyon noktalarında elektrik tüketimimizi yenilenebilir enerjiyle karşılayarak emisyon azaltım hedeflerimizi aşmış ve belirlediğimiz hedefe ulaşmış bulunuyoruz. Halihazırda hedeflerimizi öne çekmek ve operasyonlarımızı 2026 yılı itibarıyla karbon nötr hale getirmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. 2023 yılında, üç karbon yoğun sektör olan elektrik üretimi, çimento ve demir-çelik

için 2030 yılına yönelik karbonsuzlaşma hedeflerimizi açıkladık. Sektörel emisyon azaltım hedeflerimize ek olarak, 2040 yılına kadar kömür ve kömürle ilişkili faaliyetlerden aşamalı olarak tamamen çıkma taahhüdünde bulunduk. Önceliklendirilen diğer sektörler olan Petrol ve Gaz, Gayrimenkul, Karayolu Taşımacılığı, Alüminyum ve Tarım için de ek hedeflerimizi kamuoyuyla paylaştık. Bu sektöre özgü stratejiyle, Net Sıfır Bankacılık Birliği tarafından tanımlanan karbon yoğun sektörlerin tamamını kapsayan hedefler açıklayan ilk Türk bankası olmaktan gurur duyuyoruz.

Sürdürülebilirlik Liderinin Mesajı

Dönüşüm Planımız, müşterilerimizin yeşil ekonomiye dönüşümünü destekleme yönündeki taahhüdümüzü güçlendiren kritik adımları ortaya koyan ayrıntılı bir yol haritası niteliği taşımaktadır. Bu kapsamlı ve özelleştirilmiş strateji, sürdürülebilir ilerlemeyi destekleme konusundaki kararlılığımızı yansıtmakta; iddia düzeyimizi uygulanabilirlikle dengelemektedir.

Bu sektörler arasında tarıma özel bir önem atfediyoruz. Gıda güvenliği sürdürülebilir kalkınmanın en kritik konularından biri olurken, tarım bankacılığı İş Bankası'nın stratejik öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu doğrultuda, ürün bazında ayrıntılı analizler gerçekleştirerek buğday, mısır ve pirinç olmak üzere üç tahıl türü için hedefler belirledik. Bu ölçekte ayrıntılı hedef belirleme, küresel en iyi uygulamalarla tam uyumlu olup İş Bankası'nın sürdürülebilirlik ve inovasyon alanında hem yerelde hem de küresel ölçekte cırayı yükselterek finans sektörüne örnek olmasından memnuniyet duyuyorum.

İklim Dönüşüm Planımız, net sıfır hedeflerimize ulaşma yolculuğumuzda kritik bir dönüm noktasını oluşturmaktadır. Bu plan, uzun vadeli vizyonumuzu, karşılaştığımız zorlukları ve karşılıklı bağımlılıkları ve kendi dönüşüm sürecimizde kaydettiğimiz ilerlemeyi çalışanlarımıza, müşterilerimize, yatırımcılarımıza ve diğer paydaşlarımıza açık bir şekilde aktarmayı amaçlamaktadır. Endüstrileri dönüştürerek, düşük karbonlu ekonomiye destekleyerek ve işletmeleri karbonsuzlaştırarak anlamlı emisyon azaltımlarına nasıl katkı sağlayacağımızı mevcut yetkinliklerimizi ve gücümüzü en etkin şekilde

kullanarak ortaya koymaya kararlıyız. Stratejilerimizi etkin bir şekilde hayata geçirmek için her bir karbon yoğun sektör özelinde hedefe yönelik aksiyon alanları geliştirdik. Bu sektöre özgü planlar, Türkiye'nin mevcut koşullarını ve potansiyelini kapsamlı biçimde değerlendirecek şekilde tasarlanmış olup hem yerel hem de uluslararası standartlarla uyumludur. Amacımız; paydaşlarımızın, ekosistemin ve mevcut teknolojilerin dinamiklerine dayanırken aynı zamanda iddialı bir yaklaşım benimseyen ve eylemlerimizin finansal etkilerini de dikkatle gözetken bir dönüşüm planı ortaya koymaktır. Bu bağlamda Dönüşüm Planımız, müşterilerimizin yeşil ekonomiye dönüşümünü destekleme yönündeki taahhüdümüzü güçlendiren kritik adımları ortaya koyan ayrıntılı bir yol haritası niteliği taşımaktadır. Bu kapsamlı ve özelleştirilmiş strateji, sürdürülebilir ilerlemeyi destekleme konusundaki kararlılığımızı yansıtmakta; iddia düzeyimizi uygulanabilirlikle dengelemektedir. Önümüzdeki risk ve fırsatları değerlendirerek sürdürülebilir bir ekonomiye güçlendirmek için yetkinliklerimizden yararlanmamız gerekmektedir. Düşük karbonlu ekonomiye dönüşüm, İş Bankası, müşterilerimiz ve toplum için önemli bir fırsat sunmaktadır.

Önemli ilerlemeler kaydetmiş olsak da hedef ve politikalarımızı şekillendiren bilimsel yaklaşımların, metodolojilerin ve veri setlerinin dinamik ve uyum sağlayabilir nitelikte kalması kritik önem taşımaktadır. Önümüzde yapılması gereken çok iş olduğunu ve bu yolculuğun kaçınılmaz olarak çeşitli zorluklar barındıracağını biliyoruz. Ancak bu süreçteki kararlılığımızı korumakla beraber sürece liderlik etmeye de hazırız. Yüzüncü yıl dönümümüz, geçmiş başarılarımızı kutlamanın ötesinde; müşterilerimiz, paydaşlarımız ve iş ortaklarımızla birlikte yarınımızı şekillendireceğimiz anlamlı bir dönüm noktasıdır. İş birliği, yenilikçilik ve ortak amaç doğrultusunda, gelecek yüzyılımıza ve sonrasına uzanan sürdürülebilir bir miras oluşturabileceğimize yürekten inanıyoruz.

Saygılarımızla,

İzlem Erdem
Genel Müdür Yardımcısı
Sürdürülebilirlik Lideri

Yenilikçilik

İş birliği

Ortak amaç

İklim Dönüşüm Planımıza ilişkin Sürdürülebilirlik Liderimizin mesajı için lütfen QR kodunu tarayın.

1. Sürdürülebilirlik Stratejimize Giriş

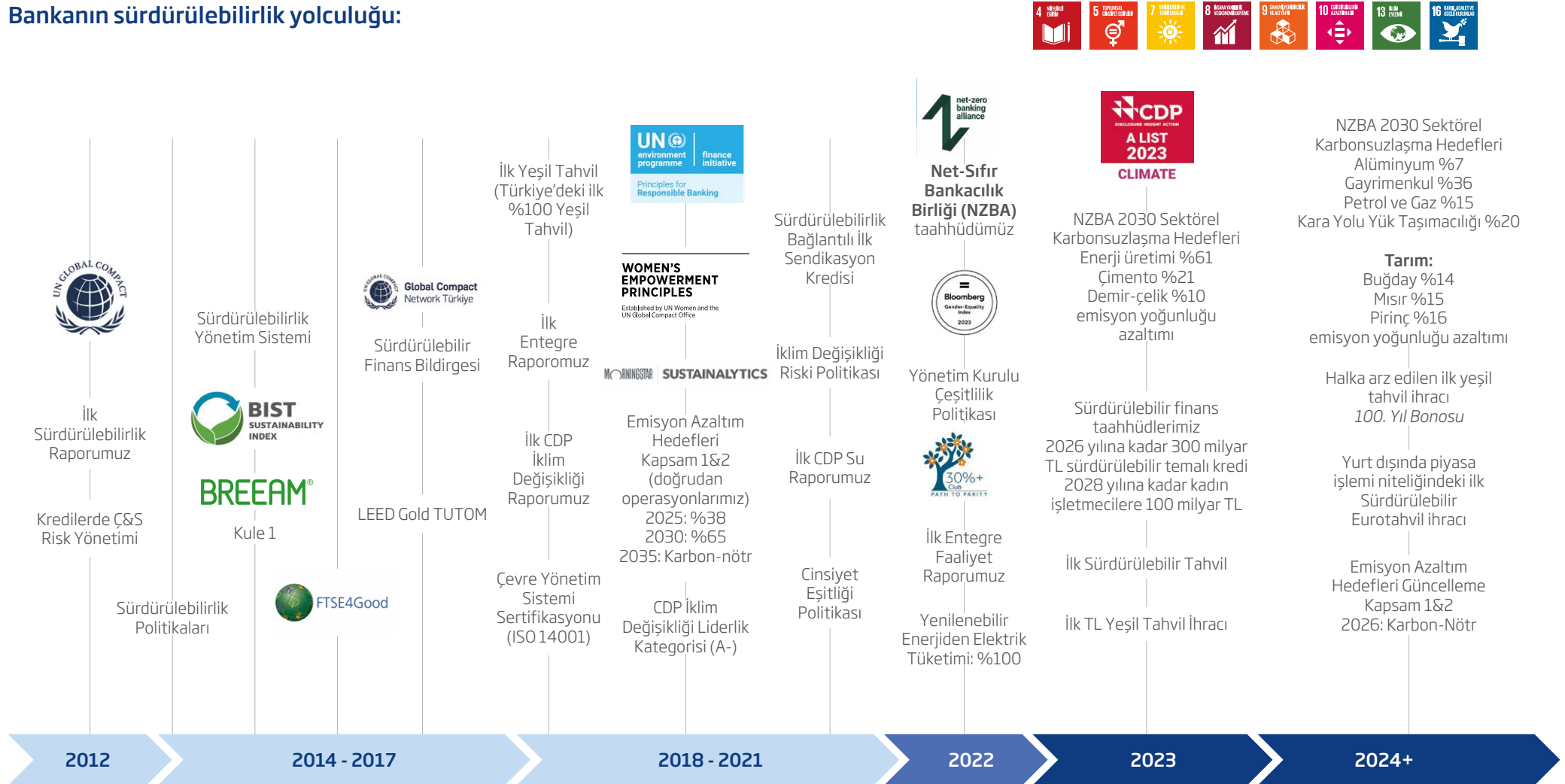

İklim değişikliği önemli riskler barındırmakla birlikte pek çok fırsatı da beraberinde getirmektedir. Sürdürülebilir bir ekonomiye dönüşümü desteklemek için tahsis edilen finansal kaynaklar, iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik yenilikçi ürün ve süreçlerin geliştirilmesinde etkin bir şekilde kullanılabilir. Sorumluluklarının bilincinde olan bir kurum olarak İş Bankası, 2015 yılında sürdürülebilirlik yönetim sisteminin kurulmasından bu yana sürdürülebilirlik çalışmalarını uluslararası en iyi uygulamalarla uyumlu ve sistematik bir biçimde yürütmektedir. Bu çalışmaların yıllar içinde geliştirilmesi, İş Bankası'nın sürdürülebilirlik yolculuğunda önemli ölçüde ilerleme sağlamıştır.

1. Sürdürülebilirlik Stratejimize Giriş

Bankanın sürdürülebilirlik yolculuğu:

1. Sürdürülebilirlik Stratejimize Giriş

1.1. Amacımız

Neden Karbonsuzlaşma Taahhüdünde Bulunduk?

Operasyonlarımızı ve portföyümüzü karbonsuzlaştırma yönündeki taahhüdümüz, yalnızca çevresel sorumluluk üstlenmekten ibaret değildir. Bu taahhüt, bankacılığın geleceğini şekillendirmeyi, sürdürülebilirlik alanındaki gelişmelere öncülük etmeyi ve müşterilerimizi yenilikçi ve etkili yollarla desteklemeyi ifade etmektedir. Öncü ve lider bir banka olarak hedeflerimizden biri, Türkiye'nin karbonsuzlaşma hedeflerine en güçlü katkıyı sunmaktır. Bu taahhüdü şekillendiren çeşitli kritik unsurlar bulunmaktadır.

Müşterilerimizi desteklemek: Pek çok müşterimiz varlıklarını ve operasyonlarını karbonsuzlaştırmak için halihazırda çalışmalar yürütmektedir. Müşterilerimizin ihtiyaçlarını karşılamak, her zaman İş Bankası'nın öncelikli hedefi olmuştur; onların sürdürülebilirlik stratejilerini desteklemek ise bu yaklaşımın ayrılmaz bir parçasıdır.

İklimle ilgili düzenlemeler: Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması gibi düzenleyici çerçevelerin şekillenmesiyle birlikte, bu politikalara uyum sağlanması hem mevzuata uygunluk hem de olası ticaret engellerinin azaltılması açısından kritik önem taşımaktadır. Karbon emisyonlarının proaktif bir şekilde yönetilmesi ve azaltılması, karbon vergileri ve fiyatlandırmasına ilişkin gelecekte ortaya çıkabilecek maliyetlerin önüne geçilmesine de yardımcı olmaktadır. Ayrıca, yasal temelini

oluşturacak yeni İklim Kanunu ile devreye alınması planlanan Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi, emisyon azaltım çalışmalarını daha da güçlendirecek ve Türkiye'de karbon fiyatlandırma mekanizmalarının hayata geçirilmesini sağlayacaktır.

Müşterilerimize temalı finansman sağlanması: Değer zinciri genelinde müşterilerimiz, yatırımcılarımız ve birlikte çalıştığımız finansal kuruluşlar daha sürdürülebilir bir geleceğe yönelik stratejilerini şekillendirmeye başlamış durumdadır. Sürdürülebilirlik konusundaki kararlılığımızı ortaya koymamız, çevresel duyarlılığı yüksek paydaşlar nezdinde konumumuzu güçlendirmektedir.

Enerji verimliliği ve maliyet azaltımı: Müşterilerimizin enerji verimli teknolojilere yatırım yapmalarına destek olmak, yalnızca karbon ayak izlerini azaltmakla kalmaz; aynı zamanda operasyonel maliyetlerini düşürerek uzun vadeli finansal faydalar sağlar.

1.2. Sürdürülebilirlik Stratejimiz

Sürdürülebilir bir gelecek oluşturma ve iklim değişikliğinin küresel tehdidiyle mücadele etme yönündeki sarsılmaz kararlılığımız doğrultusunda, pek çok sektör genelinde operasyonlarımızın ve kredi portföyümüzün karbonsuzlaştırılmasına yönelik stratejik bir yolculuğa çıkmış bulunuyoruz. Bu konunun aciliyetinin farkında olarak ve Paris Anlaşması'nın, küresel ısınmayı sanayi öncesi seviyelerin 1,5°C'yi aşmaması hedefine bağlı kalarak, tüm karbon yoğun sektörleri kapsayan ve bizi bu iddialı hedefe taşıyacak dönüşüm yolunu ortaya koyan bir

Müşterilerimizin yeşil dönüşüm yolculuklarında onlara rehberlik eden bir iş ortağı olmayı; bu süreçlerini destekleyecek ürün ve hizmetler sunmayı öncelikli bir sorumluluk olarak görüyoruz.

rapor hazırlayan ilk Türk bankası olmaktan gurur duyuyoruz. Sürdürülebilirlik stratejimiz, Ulusal Enerji Planı ile çeşitli Bakanlıkların yayımladığı sektörel planlarda yer alan Türkiye'nin karbonsuzlaşma hedefleriyle uyumlu şekilde tasarlanmıştır. Sürdürülebilirlik, İş Bankası'nın kurumsal stratejisinin temel önceliklerinden biridir. Bu doğrultuda, Net Sıfır Bankacılık Birliği (NZBA) gibi öncü kuruluşlara, müşterilerimize, paydaşlarımıza ve küresel topluluğa yönelik taahhütlerde bulunduk. Sürdürülebilirlik stratejimiz kapsamında, operasyonlarımız, kredi portföyümüz ve tedarik zincirimiz genelinde Kapsam 1, 2 ve 3 emisyonlarının azaltılmasına odaklanan uçtan uca bir iş modeli hayata geçirdik. Hedefimiz, Kapsam 1 ve 2 emisyonları açısından 2026 yılı itibarıyla karbon nötr bir banka haline gelmektir. Sürdürülebilirlik stratejimiz kapsamında İş Bankası, karbon nötrlüğü hedefini günlük operasyonlarına entegre etmiştir. 2024 yılında İş Bankası'nın enerji tüketiminin %100'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanmıştır. Çevresel etkilerimizi azaltmak ve uluslararası standartlarla uyumlu bir çevre yönetim sistemi oluşturmak amacıyla, 2018 yılından bu yana ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi uygulanmaktadır. Kredi portföyümüzün (Kapsam 3 - Kategori 15) karbonsuzlaştırılmasına yönelik çalışmalarımız, yalnızca İş Bankası için değil, aynı zamanda müşterilerimiz için de net sıfır emisyonu dönüşümü güçlü bir iş modeline dönüştürmeyi amaçlayan stratejik bir yaklaşımı

yansıtmaktadır. Müşterilerimizin yeşil dönüşüm yolculuklarında onlara rehberlik eden bir iş ortağı olmayı; bu süreçlerini destekleyecek ürün ve hizmetler sunmayı öncelikli bir sorumluluk olarak görüyoruz. Yıllar içinde İş Bankası, referans noktası emisyonlarının ölçülmesine ve dönüşüm yolunun modellenmesine yönelik kapsamlı ve doğru metodolojiler geliştirmek için önemli çalışmalar yürütmüştür. Bu çalışmalar, kredi portföyümüzün karbonsuzlaştırılması ve düşük karbonlu ekonomiye dönüşümün desteklenmesi için sağlam bir temel oluşturmuştur. Hem doğrudan hem de dolaylı emisyonları hassas biçimde ölçmek üzere yaklaşımımızı sürekli geliştirerek, karbon ayak izimizi azaltmaya yönelik iddialı ancak ulaşılabilir hedefler belirleyebildik. İş Bankası, NZBA tarafından tanımlanan karbon yoğun sektörlerin tamamını kapsayan kapsamlı bir dönüşüm planı yayımlayan ilk Türk bankası olmaktan gurur duymaktadır ve bu dönüşüm planı, portföyümüzü sektör bazında karbonsuzlaştırmaya yönelik stratejilerimizi ayrıntılı biçimde ortaya koymaktadır. Söz konusu sektörlerden kaynaklanan emisyonlar, toplam finanse edilen emisyonlarımızın yaklaşık %65'ini oluşturmaktadır. Bu plan, yalnızca sürdürülebilirlik konusundaki kararlılığımızı yansıtmakla kalmamakta, aynı zamanda küresel net sıfır hedefleriyle uyum sağlarken müşterilerimizin dönüşüm süreçlerini ne şekilde desteklemeyi planladığımıza ilişkin net bir yol haritası da sunmaktadır.

2. Başlangıç Noktası ve Plan

2.1. Operasyonlarımızın Karbonsuzlaştırılması: Kapsam 1 ve 2 Emisyonları

Kapsam 1 ve 2 emisyonlarına ilişkin azaltım hedeflerimizi 2020 yılında belirlemiş bulunuyoruz. İş Bankası'nın 2026 yılı itibarıyla karbon nötr bir banka olma hedefi bulunmaktadır. Bu hedefe uygun şekilde 2024 yılında, enerji verimliliği uygulamalarını hayata geçirirken kendi operasyonlarımızda tüketilen elektriğin tamamı için %100 yenilenebilir enerji tedarik ettik. 2023 yılı sonu itibarıyla, 2018 baz yılına kıyasla emisyonlarımızda %79 oranında azaltım sağlamış bulunuyoruz.

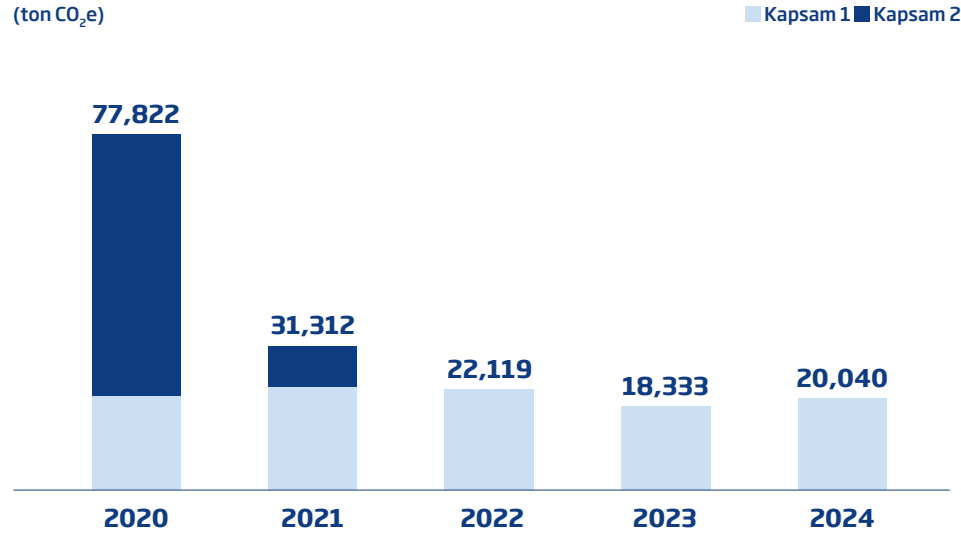
2.2. Tedarik Zincirimizin Karbonsuzlaştırılması Kapsam 3 Emisyonları (Kategori 1-14)

Tedarik zinciri faaliyetlerimizden kaynaklanan emisyonlar da İş Bankası'nın karbonsuzlaşma stratejisinin kritik unsurlarından birini oluşturmaktadır. Buna satın alınan mal ve hizmetlerden kaynaklanan emisyonlar, iş seyahatleri, operasyonlarımızda oluşan atıklar gibi alanlar dahildir. İş Bankası'nın 2023 yılı Kapsam 3 Kategori 1-14 emisyonları 62.993 ton CO₂e olarak ölçülmüştür.

Kapsam 3 Kategori 1-14 emisyonlarının doğası gereği, veri kalitesi ve veriye erişim konularında çeşitli güçlüklerle karşılaşabilmektedir. Bu zorlukların üstesinden gelebilmek amacıyla tedarik zincirimizdeki veri kalitesinin artırılması için tedarikçilerimizle yakın iş birliği yürütmekteyiz.

İş Bankası Kapsam 1 ve 2 Emisyonları (2020-2024)

(ton CO₂e)

İş Bankası, tedarikçi etkileşimini önceliklendirmeye devam etmekte ve tedarikçi seçimi ile risk yönetimi süreçlerimizi desteklemek amacıyla tedarikçilerimizin sürdürülebilirlik uygulamalarını değerlendirmeye yönelik bir çerçeve uygulamaktadır. Son yıllarda İş Bankası, tedarik zincirinin çevresel ve sosyal etkilerini etkin bir şekilde yönetmek amacıyla tedarikçilerinin performansını değerlendirmek ve belirli kategorilerdeki farkındalık düzeylerini ölçmek üzere bir anket çalışması gerçekleştirmiştir. Anket; çevre, çalışma koşulları ve insan hakları, etik ve sürdürülebilir satın alma başlıklarında çeşitli sorular içermiştir. Bu çalışmanın amacı, tedarikçilerin sürdürülebilirlik açısından mevcut durumunu belirlemek ve tedarikçiler nezdinde sürdürülebilirlik farkındalığını artırmaktır.

2.3. Kredi Portföyümüzün Karbonsuzlaştırılması: Kapsam 3 Emisyonları (Kategori 15)

Bugüne kadar karbonsuzlaşma stratejimizin oluşturulmasında önemli ilerleme kaydettik ve net sıfır emisyonu dönüşümümüze liderlik edecek sağlam bir çerçeve oluşturduk.

- 2022 yılında NZBA'ya taraf olarak, portföyümüzü 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefiyle uyumlu hale getirme taahhüdümüzü resmi olarak ortaya koyduk.
- Bu taahhüdün ardından, portföyümüzün tamamında kapsamlı bir emisyon ölçümü gerçekleştirdik ve sekiz öncelikli sektör ile kömürden çıkış kapsamında ayrıntılı, sektöre özgü dönüşüm planlamasını başlattık.
- Genel hedeflerimizle tam uyum sağlamak amacıyla karbonsuzlaşma stratejimizi iş modelimize entegre ederek süreçlerimize ve günlük operasyonlarımıza dahil ettik.
- 2023 yılı sonunda Elektrik Üretimi, Çimento, Demir-Çelik ve Kömür sektörleri için ilk karbonsuzlaşma hedeflerimizi açıkladık. 2024 yılında ise Petrol ve Gaz, Gayrimenkul, Alüminyum, Karayolu Taşımacılığı ve Tarım olmak üzere önceliklendirilen diğer sektörler için hedef açıklayarak taahhüdümüzün kapsamını genişletmekteyiz.
- Dokuz sektörün tamamı için dönüşüm stratejilerinin yayımlanmasıyla, sürdürülebilirlik hedeflerimize doğru net ve veri odaklı bir yaklaşımla ilerlemeye devam etmekteyiz.

2. Başlangıç Noktası ve Plan

2021 yılı baz alınarak belirlenen emisyon azaltım hedeflerimiz ve bu hedeflere yönelik ilerlemelerimiz aşağıda sunulmakta olup, buna ek olarak 2023 yılı baz alınarak emisyon azaltım hedefi belirlenen ilave sektörlerle ilişkin hedeflerimiz de aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

İş Bankası'nın emisyon azaltım hedefleri

	Sektör	Ölçütler	Senaryo	Emisyon Kapsamı	Baz Yıl (2021) Emisyon Yoğunluğu	2030 Azaltım Hedefi
	Elektrik Üretimi	kgCO ₂ e/MWh	Uluslararası Enerji Ajansı (IEA-NZE 2050)	1 + 2	617	-%61
	Çimento	kgCO ₂ e/t çimento	Bilime Dayalı Hedefler Girişimi 1,5°C (SBTi 1,5°C)	1 + 2	1.175	-%21
	Demir Çelik	kgCO ₂ e/t çelik	Bilime Dayalı Hedefler Girişimi 1,5°C (SBTi 1,5°C)	1 + 2	801	-%10
				Emisyon Kapsamı	Baz Yıl (2023) Emisyon Yoğunluğu	2030 Azaltım Hedefi
	Alüminyum	kgCO ₂ e/t al	Dönüşüm Yolu Girişimi (TPI)	1 + 2	740	-%7
	Gayrimenkul	kgCO ₂ e/m ²	Uluslararası Enerji Ajansı (IEA-NZE 2050)	1 + 2 + 3	49	-%36
	Petrol ve Doğal Gaz	kgCO ₂ e/MJ	Dönüşüm Yolu Girişimi (TPI)	1 + 2 + 3	58	-%15
	Karayolu Taşımacılığı (Yük)	gCO ₂ e/tkm	Finansal Sistemin Yeşillendirilmesi Ağı (NGFS)	1 + 2	159	-%20
	Tarım: Buğday	kgCO ₂ e/ton buğday	Bilime Dayalı Hedefler		607	-%14
	Tarım: Mısır	kgCO ₂ e/ton mısır	Girişimi 1,5°C	1 + 2	580	-%15
	Tarım: Pirinç	kgCO ₂ e/ton pirinç	(SBTi 1,5°C)		976	-%16

2. Başlangıç Noktası ve Plan

Kömür sektörü

2015 sonrasında, elektrik üretimine yönelik yeni proje finansmanlarımızın tamamını yenilenebilir enerji yatırımlarına yönlendirdik. 2020 yılında ise sektör açısından öncü bir karar alarak, kömür ve doğal gazı yakıt olarak kullanan yeni termik santral yatırımlarını finanse etmeyeceğimizi açıkladık. Bu kararın ardından, Çevresel ve Sosyal Etki Politikamız (Politika) kapsamında yer alan Finanse Edilmeyen Faaliyetler (FEF) Listemizi aşağıdaki faaliyetleri kapsayacak şekilde geliştirdik:

- Yeni kömür madenciliği yatırımları
- Mevcut kömür madenleri ve kömürle çalışan termik santrallerde kapasite artışı
- Dağ Tepesi Kaldırma Madenciliği (MTR/MTM) (6) yöntemiyle yapılan yeni kömür madenciliği faaliyetleri
- Siyanür kullanılarak gerçekleştirilen altın madenciliği

Politika ayrıca, 2040 yılına kadar kömür ve kömürle ilişkili faaliyetlerin finansmanından aşamalı olarak çıkışı (NPL hesaplarına aktarılmış alacaklar hariç) kapsamaktadır.

- Kömür madenciliği
- Kömür lojistiğine ilişkin faaliyetler ve alt yüklenici faaliyetleri
- Kömürle ilişkili faaliyetleri desteklemek üzere tahsis edilmiş/ayrılmış altyapı hizmetleri

Kredi Portföyümüzün Karbonsuzlaştırılmasına İlişkin İlkeler

Kredi portföyümüzü karbonsuzlaştırmaya yönelik stratejimizi oluştururken, taahhütlerimizi yerine getirmemizi, müşterilerimizin ihtiyaçlarını karşılamamızı ve Türkiye ekonomisinin sürdürülebilirliğinin artırılmasına katkı sunmamızı sağlayacak bir dizi yol gösterici ilkeyi temel alıyoruz. İlkelerimiz aşağıda belirtilmiştir:

1. **Müşterilerimizin dönüşüm süreçlerini desteklemek**
2. **Kahverengi (karbon yoğun) varlıklardan uzak durma stratejimizin müşterilerimizi olumsuz etkilememesini sağlamak**
3. **Birincil strateji olarak karbon dengeleme mekanizmalarını esas almak yerine doğrudan karbonsuzlaşmayı önceliklendirmek**
4. **Emisyon ölçümünde mümkün olan en yüksek kaliteyi sağlamak**
5. **Yerel ve küresel hedefler ile standartlarla uyumlu stratejiler geliştirmek**

2. Başlangıç Noktası ve Plan

Finanse edilen emisyonlarımızın ön izlemesi

İş Bankası, 2020 yılından bu yana finanse edilen emisyonlarını hesaplamakta ve yıldan yıla gerçekleşen değişimlerin ardındaki etkenleri düzenli olarak izlemektedir. Bu sürecin kritik bir parçası da, müşterilerimizle yakın çalışarak onların operasyonlarını ve emisyon kaynaklarını kavramaktır. Yüksek emisyonlu sektörlerde yer alan müşterilerimizle kurduğumuz güçlü etkileşim sayesinde, emisyon hesaplamalarımızda kullanılan verilerin kalitesini artırmaktayız. Bu yaklaşım, temel emisyon hesaplamalarımızın veri kalitesini ve doğruluğunu gösteren Karbon Muhasebesi Finansman Ortaklığı (PCAF) skorunun mümkün olan en düşük seviyede gerçekleşmesini sağlamaktadır.

Sektörel dönüşüm planı

Karbonsuzlaşma çalışmalarının her sektörün özelliklerine göre uyarlanması gerekmektedir; zira emisyon seviyeleri ve uygulanabilecek eylem planları sektörler arasında farklılık göstermektedir. Bu kapsamda, portföyümüzde yüksek emisyon üreten her bir sektör için sektöre özgü karbonsuzlaşma stratejileri geliştirdik.

Finanse Edilen Emisyonlarımıza ilişkin genel görünüm aşağıdaki grafikte sunulmaktadır:

İş Bankası Finanse Edilen Emisyonlar (2020-2023)

(M ton CO₂e)

2020	12.8
2021	15.7
2022	19.1
2023	13.9

Bu adımları titizlikle takip ederek yalnızca NZBA taahhüdümüzü yerine getirmeyi değil, aynı zamanda müşterilerimizi sürece dahil ederek en acil ihtiyaçlarını karşılamaya devam etmeyi hedeflemekteyiz. Bu yaklaşım, iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik küresel çabalara katkı sunma konusundaki kararlılığımızı yansıtmaktadır. Ortaya koyduğumuz dönüşüm yolu, acil bir çevresel soruna verilen stratejik bir yanıt niteliğinde olup İş Bankası'nın sorumlu ve ileriye dönük bir finansal kurum olarak üstlendiği rolü vurgulamaktadır.

2.3.1. Başlangıç Noktası - Referans Noktasının Belirlenmesi

Kapsamlı ve doğru bir referans noktası analizinin oluşturulması, karbonsuzlaşma çalışmalarımızda kaydedilen ilerlemeyi izleyip değerlendirmemize temel sağladığı için dönüşüm yol haritamız açısından kritik önem taşımaktadır. Yaklaşımımızda tutarlılık ve şeffaflık sağlamak amacıyla, müşterilerimizle iş birliği içinde hareket ederek karbon ölçmekteyiz. Finanse edilen emisyonların hesaplanmasında PCAF yaklaşımının benimsenmesi, hesaplama stratejilerimizin kredi faaliyetlerimizin fiili etkisiyle uyumlu olmasını sağlamaktadır. Bu bölümde, dönüşüm planımız için net bir başlangıç noktası oluşturacak olan kredi portföyümüzün mevcut karbon emisyonlarını doğru biçimde ölçmeye yönelik yaklaşımımız ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

Dönüşüm planımızı oluşturma yaklaşımımızdaki temel adımlar şunlardır:

Sektöre özgü karbon emisyonlarının referans noktalarının belirlenmesi

Etkili müşteri etkileşimi için temel aksiyon alanlarının belirlenmesi

Etki modellemesi ve fizibilite değerlendirmelerinin yapılması

Hedef belirleme

Ayrıntılı sektöre özgü eylem planlarının geliştirilmesi

2. Başlangıç Noktası ve Plan

İş Bankası'nın Ölçüm Kalitesini Artırmaya Yönelik Yaklaşımı

Analizlerimizde tutarlılık, şeffaflık ve karşılaştırılabilirliği sağlamak için PCAF yöntemleriyle uyumlu bir yaklaşım benimsemektedir. Değerlendirmelerimizde veri kalitesini artırmak amacıyla, emisyonla ilgili faaliyetlerini ve mevcut ve geleceğe dönük karbonsuzlaşma çalışmalarını kapsamlı bir şekilde kavramak için müşterilerimizle yakın bir iş birliği yürütmektedir.

Müşteri etkileşimi stratejimiz kapsamında, müşterilerimizin emisyonlarına dair elde edebileceğimiz en yüksek kaliteli veriler bu tür doğrulanmış veriler olduğu için, mümkün olan her durumda müşterilerimizin faaliyet raporlarında, sürdürülebilirlik raporlarında veya internet sitelerinde yayımladıkları doğrulanmış emisyon verilerini kullanmaya öncelik vermekteyiz. Bu verilerin bulunmadığı durumlarda ise gerekli bilgileri toplamak amacıyla müşterilerimizle bire bir toplantılar gerçekleştirmekte veya anket çalışmaları yürütmektedir. Bu sayede, temel emisyon hesaplamalarımızın mümkün olan en yüksek veri kalitesiyle yapılmasını sağlamaktayız.

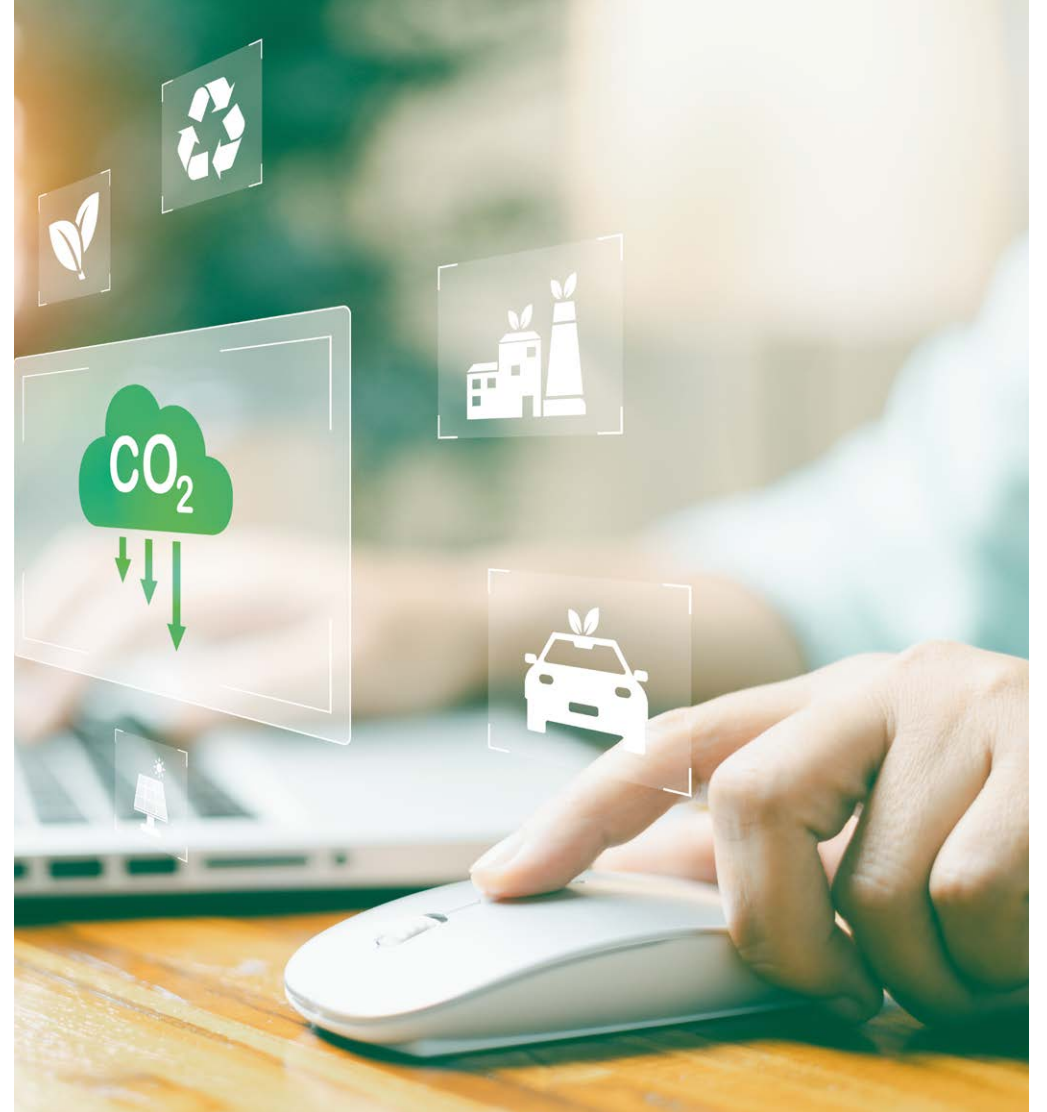
2.3.2. Temel Aksiyon Alanlarının Tanımlanması: Dönüşümü Yönlendiren Etmenler

Dönüşüm yolumuzda karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik aksiyon alanlarının belirlenmesi, değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi kritik adımları oluşturmaktadır. Bu aksiyon alanları, müşterilerimizin faaliyet gösterdikleri sektörlerle bağlı olarak Kapsam 1 (doğrudan emisyonlar), Kapsam 2 (satın alınan elektrik, buhar, ısıtma ve soğutmadan kaynaklanan dolaylı emisyonlar)

ve Kapsam 3 (bir şirketin değer zincirinde ortaya çıkan diğer tüm dolaylı emisyonlar) emisyonlarını kapsamaktadır.

Müşteri etkileşimi stratejimiz kapsamında, dönüşüm yolumuzda kullanılacak en güçlü aksiyon alanlarını belirleyebilmek için müşterilerimizin kendi sürdürülebilirlik hedeflerine ilişkin ihtiyaçlarını anlamak üzere onlarla yakın iş birliği içinde çalışmaktayız. Müşterilerimizin Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 emisyonlarını hesaplamalarını, bilim temelli emisyon azaltım hedefleri belirlemelerini bekler ve bu süreçte kendilerine destek sunarken en güvenilir verilere erişebilmeleri için emisyonlarını izleme faaliyetlerini takip etmekteyiz. Ayrıca, çevresel konularda kapasitelerini geliştirmeleri ve paydaş iletişimlerini güçlendirmeleri için müşterilerimize destek sağlamaktayız. Müşterilerimizin iklimle ilgili düzenlemelere uyum sağlamalarını ve iklim değişikliği inkarına yönelik faaliyetlerden kaçınmalarını beklemekteyiz. Buna ek olarak, müşterilerimizin ihtiyaçlarını başarıyla karşılayabilmek adına faaliyet gösterdiğimiz farklı sektörlerin karbonsuzlaşmasına yönelik beklentilerini ve yol haritalarını anlayabilmek için ilgili düzenleyici kurumlarla da yakın iş birliği içinde çalışmaktayız.

Yeni yatırımlarımızın büyüklüğünü ve zamanlamasını doğru şekilde kavrayarak, paydaşlarımızın, ekosistemin ve mevcut teknolojilerin fiili durumuyla uyumlu, uygulanabilir bir dönüşüm planına ulaşmamız ancak bu sayede mümkün olduğu için, her bir aksiyon alanının doğru biçimde tanımlanması ve boyutlandırılması, gerçekçi ve etkili bir karbonsuzlaşma stratejisi geliştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

2. Başlangıç Noktası ve Plan

Analizlerimizde tutarlılık, şeffaflık ve karşılaştırılabilirliği sağlamak için PCAF yönergeleriyle uyumlu bir yaklaşım benimsemektedir. Değerlendirmelerimizde veri kalitesini artırmak amacıyla, emisyonla ilgili faaliyetlerini ve mevcut ve geleceğe dönük karbonsuzlaşma çalışmalarını kapsamlı bir şekilde kavramak için müşterilerimizle yakın bir iş birliği yürütmektedir.

Müşterilerimizin Dönüşüm Süreçlerini Desteklemek

Birincil aksiyon alanı, müşterilerimizin enerji ve kaynak verimliliğine dayalı daha sürdürülebilir çözümlere dönüşümünü desteklemeye odaklanmaktadır. Bu yaklaşım, sektör içindeki emisyonların azaltılmasında ve finansal uygulanabilirliğin korunmasında kritik bir rol oynayacaktır. Bu dönüşüm, birkaç temel kolaylaştırıcı unsur sayesinde hayata geçirilecektir.

Yeşil Finansmana Yönelik Segment Stratejileri

1. Sektörlerin içindeki farklı segmentlerin ihtiyaçlarına yönelik özel yeşil finansman stratejileri geliştirmek
2. Bu stratejiler, daha düşük emisyonlu teknolojilerin benimsenmesini teşvik etmeye ve verimliliği artırmaya odaklanacaktır
3. Sürdürülebilir gelişimi ve çevresel açıdan sorumlu uygulamaları desteklemek

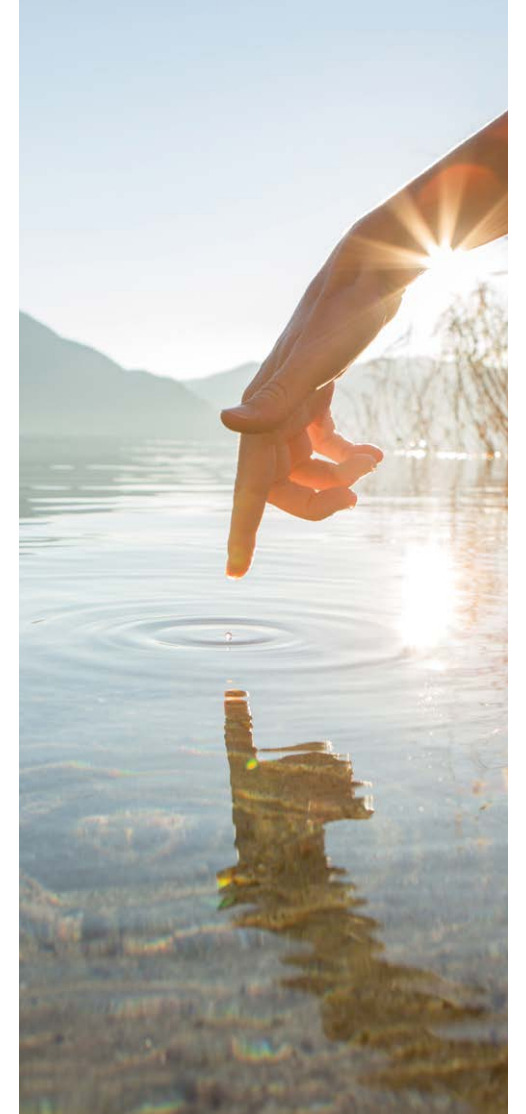
Sürdürülebilir Finans Taksonomisinin Oluşturulması

1. Kapsamlı bir sürdürülebilir finans taksonomisinin oluşturulması, karar alma süreçlerimize yön verecek ve karbonsuzlaşma hedeflerimizle uyumlu projelerin önceliklendirilmesini sağlayacaktır
2. Taksonomi, sürdürülebilir olarak nitelendirilebilecek faaliyetlere ilişkin açık kriterler ortaya koyarak yaklaşımımızda tutarlılık sağlayacaktır
3. Ayrıca, daha düşük karbonlu bir geleceğe katkı potansiyeline göre projeleri değerlendirmemize ve önceliklendirmemize yardımcı olacaktır

Kurumsal Performans Hedefleme Yapısının Oluşturulması

1. İç performans göstergelerimizin sürdürülebilirlik hedeflerimizle uyumlu olması için, portföy yöneticilerinin yeşil projelere öncelik vermesini teşvik edecek kurumsal performans hedefleri belirleyeceğiz
2. Bu yaklaşım, sürdürülebilirliğin finansal performans ölçütlerimize daha güçlü biçimde entegre edilmesini sağlayacaktır
3. Müşterilerimizin dönüşüm çalışmalarını desteklemek amacıyla yeşil finansmanı teşvik edeceğiz

2. Başlangıç Noktası ve Plan

2.3.3. Etki Modellemesi: Net Sıfır Taahhüdümüzün Finansal Etkisi

Dönüşüm yoluna ilişkin etki modellemesi, karbonsuzlaşma stratejimizin temel bileşenlerinden biridir. Bu süreç, seçtiğimiz aksiyon alanlarının kredi portföyümüzde nasıl bir dönüşüm gerçekleştireceğini ve İş Bankası'nın dönüşümü hangi ölçüde finanse edeceğini kavramamızı sağlamaktadır.

Dönüşüm sürecimizin finansal etkilerini aşağıdaki açılardan analiz etmekteyiz:

Çift yönlü önemlilik açısından dengeyi kurmak

Stratejilerimizin paydaşlarımız üzerindeki finansal etkisi ile düşük karbonlu ekonomiye dönüşümü destekleme hedefimiz arasında denge kurmak

Stratejilerimizi sağlam temellere oturtmak

Stratejilerimizin gelecekteki piyasa talebini ve finansal gereksinimleri dikkate almasını sağlamak

Hedeflere ulaşma konusundaki iddia açısından doğru seviyeyi belirlemek

Hedeflerimizi banka açısından finansal uygulanabilirliği gözeterek belirlemek

Dönüşüm Yoluna İlişkin Etki Modellemesine Yaklaşımımız

Etki modellememiz, müşterilerimizle yakın iş birliği içinde oluşturulan mevcut emisyon profilimizin kapsamlı bir analizine dayanmaktadır. Analizin ardından, yeşil yatırımların artırılması veya yüksek emisyonlu varlıklara maruziyetin azaltılması gibi farklı stratejilerin zaman içinde portföyümüzün emisyon yoğunluğunu ve bileşimini nasıl etkileyeceğini incelemekteyiz. Bu modelleme çalışmaları, kredi faaliyetlerimizde meydana gelebilecek değişimleri öngörmemize ve bu değişimlerin karbonsuzlaşma hedeflerimizde ulaşmadaki etkinliğini değerlendirmemize olanak tanımaktadır.

Eş zamanlı olarak, iklimle ilgili risk ve fırsatları dikkate alarak bu değişimlerin temel ölçütler üzerindeki finansal etkisini değerlendiriyoruz. Bu unsurları finansal planlamamıza entegre ederek olası zorlukları daha etkin biçimde yönetebilmekte ve yenilenebilir enerji yatırımları gibi büyüme alanlarından yararlanabilmekteyiz.

Dönüşüm stratejilerimizin portföy emisyonlarımız ve finansallarımız üzerindeki etkisini 2050'ye kadar analiz ederek kısa, orta ve uzun vadeye ilişkin beklentilerimizi ve eylem planımızı netleştirmekteyiz.

2.3.4. Hedef Belirleme: 2050 Net Sıfır Yol Haritasının Oluşturulması

Başlangıç noktası olarak, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), Bilime Dayalı Hedefler girişimi (SBTi) ve Dönüşüm Yolu Girişimi (TPI) gibi sektörün önde gelen kuruluşlarının ilgili sektörlerle yönelik referans dönüşüm yollarını araştırmış bulunuyoruz.

IEA, SBTi ve TPI, küresel iklim eylemi için kritik öneme sahip sektörlerle özgü dönüşüm yollarının oluşturulmasında önemli roller üstlenmektedir. IEA, farklı sektörler için karbonsuzlaşma rotalarını ortaya koyan veri temelli senaryolar sunarken; SBTi, sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin Paris Anlaşmasıyla uyumlu bilim temelli hedefler belirlemesine imkân tanımaktadır. TPI ise bu çalışmaları, sektörlerin ve şirketlerin düşük karbon hedefleriyle uyum düzeyini değerlendiren analizleriyle tamamlamaktadır.

Bu kuruluşlar birlikte, finansal kurumlar ve şirketlerin küresel iklim hedefleriyle uyumlu, güvenilir ve sektöre özgü dönüşüm yolları geliştirmesine yardımcı olan kritik çerçeveler, referans noktaları ve dönüşüm yolları sunmaktadır.

2050 yılına kadar net sıfır emisyon yoğunluğuna ulaşmaya yönelik açık ve uygulanabilir bir plan oluşturabilmek için birden fazla dönüşüm yolu senaryosu oluşturmuş bulunuyoruz. Bu senaryolar, aynı zamanda aksiyon alanlarının piyasa ölçeklendirmesini de etkileyen kapsamlı bir varsayımlar seti temelinde oluşturulmaktadır.

2. Başlangıç Noktası ve Plan

2.3.5. Dönüşüm Planımızın Uygulanması: Sektöre Özgü Eylem Planları

Her bir sektör için eylem planlarımızı, potansiyel aksiyon alanlarından ve bu unsurların nasıl hayata geçirileceğine ilişkin uygulama yöntemlerinden oluşan bir havuza dayanarak belirledik. Portföyümüzün yeşil varlıklara kaydırmak amacıyla daha çevreci şirketlerle genişletilmesi, yeni yeşil yatırımların finansmanı ve karbon dengeleme gibi çeşitli mekanizmalar bulunmaktadır. Yüksek emisyonlu sektörlerde ise, yeni kredi tahsisine odaklanmamak suretiyle karbon yoğun uygulamalardan uzaklaşmak mümkündür. Emisyonların azaltılamadığı durumlarda dengeleme seçenekleri değerlendirilebilir; ancak bu uygulama, portföyümüzün karbonsuzlaşma stratejisinin asli bir bileşeni değildir.

Portföy Aksiyon Seçenekleri Çerçevesi

Kategoriler

Müşterinin dönüşüm sürecini desteklemek

Portföyü yeşil varlıklara kaydırmak

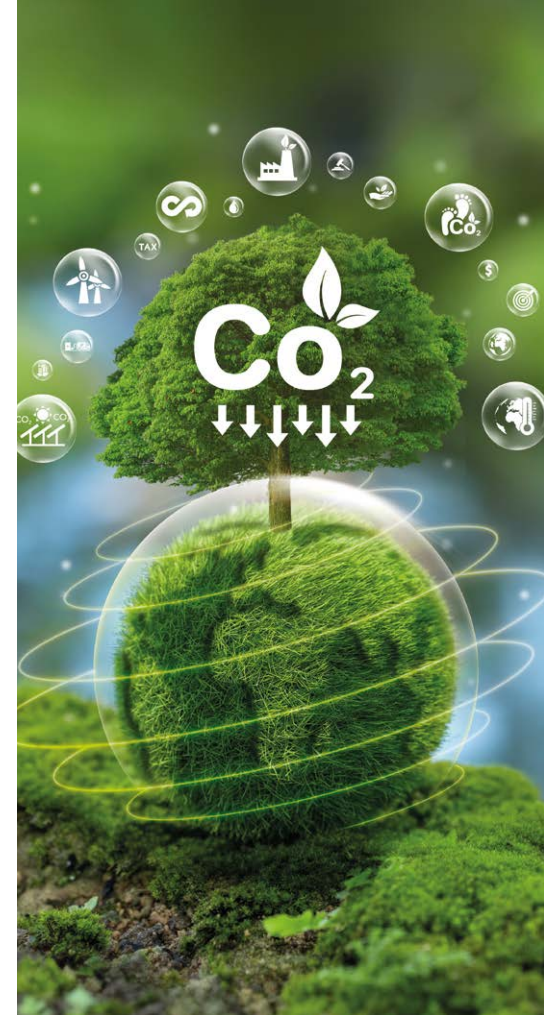

Kahverengi (karbon yoğun) varlıklardan kaçınmak

Azaltımın mümkün olmadığı durumlarda dengeleme yapmak

Belirlediğimiz aksiyon alanlarında kaydedilen ilerlemeyi, Bankamızın, müşterilerimizin ve Türkiye'nin daha geniş ekosisteminin bağlamında sürekli olarak izlemekte ve böylece müşterilerimize en etkili ve yenilikçi stratejilerle destek verdiğimizden emin olmaktayız. Aynı şekilde, emisyon azaltım hedefi açıkladığımız tüm sektörlerdeki gelişmeleri de yakından takip edeceğiz. İş Bankası olarak portföylerimizde, Türkiye ekonomisinde veya ortaya çıkan yeni teknolojilerde önemli değişiklikler karşısında, müşterilerimizle iş birliği içinde sektörel dönüşüm planlarımızı gözden geçirmek ve gerektiğinde revize etmek için gereken mekanizmalara sahip durumdayız.

2.3.6. Hedef Belirlemede Yaklaşımımız

Elektrik Üretimi

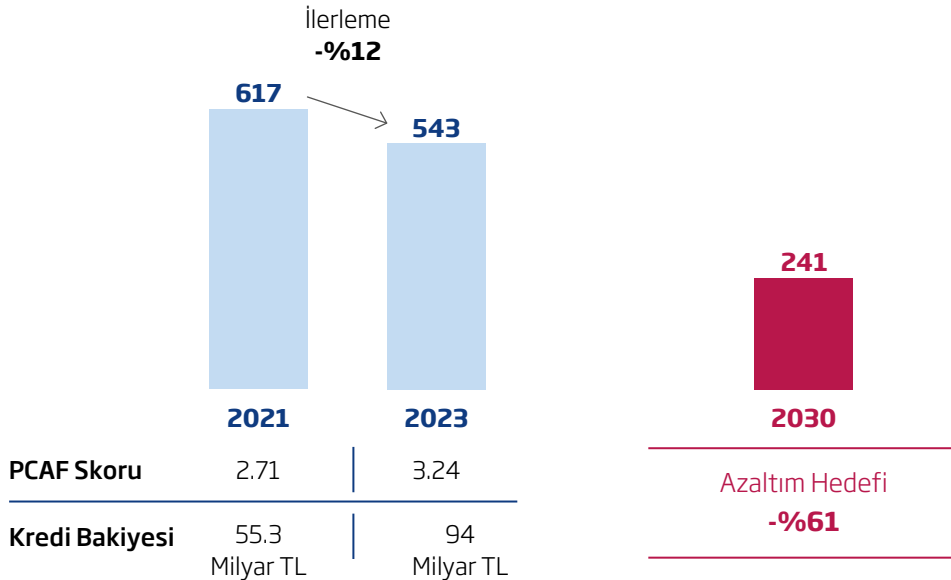
Elektrik Üretimi

Referans Noktası Tespiti

İlk analizimiz, portföyümüzde en yüksek sera gazı emisyonuna sahip sektörlerden birinin Elektrik Üretimi olduğunu ortaya koyduğundan; bu sektör için referans noktasının belirlenmesini ve dönüşüm yolunun oluşturulmasını önceliklendirmiş bulunuyoruz.

Elektrik Üretimi Portföyümüze Genel Bakış (2021-2023)

Emisyon Yoğunluğu* (kgCO₂e/MWh)

*Emisyon Kapsamı Kapsam 1+2

Aksiyon Alanı Tanımı

Elektrik Üretimi portföyümüzün karbonsuzlaştırılmasına yönelik çalışmalarımız kapsamında, öncelikle aksiyon alanlarının belirlenmesi ve boyutlandırılmasına yönelik bir analiz gerçekleştirdik. Bu süreçte bir dizi kritik aksiyon alanı tespit ederek bunları önceliklendirdik. Aşağıda bu alanlara ilişkin bir örnek sunulmaktadır:

Yeni yeşil yatırımları finanse ederek portföyü yeşil varlıklara kaydırmak:

Bu aksiyon alanı, yenilenebilir enerji projelerine ve çevresel performansı güçlü olan şirketlerle olan iş birliğini artırmak üzere müşterilerimizle yakın temas içinde çalışmaya odaklanmaktadır. Kredi tahsisinde bu kuruluşlara öncelik vererek, Türkiye'de yeşil enerjinin yaygınlaşmasını desteklemekte ve portföyümüzü giderek daha fazla yenilenebilir kaynaklara yer verilen gelecekteki enerji trendleriyle uyumlu hale getirmekteyiz.

Seçilen aksiyon alanları, yalnızca Türkiye ekosisteminde en uygulanabilir seçenekler oldukları için değil, aynı zamanda portföyümüz açısından en yüksek emisyon azaltım potansiyelini sundukları için tercih edilmiştir. Daha da önemlisi, bu alanlar doğrudan müşterilerimizin Kapsam 1 ve 2 emisyonlarını hedeflemektedir ve söz konusu emisyonlar Elektrik Üretimi sektöründeki toplam emisyonların yaklaşık %70'ini oluşturmaktadır.

Etki modellemesi

Elektrik Üretimi portföyümüze yönelik dönüşüm stratejimizin emisyonlar ve finansal performans üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmek amacıyla, 2050'ye kadar belirlenmiş yol haritasını içeren bir başlangıç emisyon ve finansal etki modeli geliştirdik. Bu model, Elektrik Üretimi portföyümüzü etkileyen çeşitli faktörleri dikkate alacak şekilde tasarlanmış olup karbonsuzlaşma hedeflerimizle uyumu korurken kârlılığı da sürdürmemizi sağlayacak bir çerçeve sunmaktadır.

Elektrik Üretimi portföyümüze ilişkin temel stratejilerimiz; yüksek emisyonlu müşterilerimizin daha düşük emisyonlu çözümlere dönüşümünü teşvik etmek amacıyla yeniden yapılandırma, refinansman ve kısa vadeli kredi sağlama adımlarını içermektedir. Yenilenebilir enerji üreticisi müşterilerimiz için ise bu sektörde büyümeyi destekleyen finansman stratejilerimizle etkileşimimizi sürdürmeye özen göstermekteyiz.

Elektrik Üretimi

Yeni kredi tahsislerinin etkisini öngörürken birkaç temel faktörü dikkate aldık:

Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artışına odaklanan kaynak bazlı elektrik üretim kapasitesi tahminleri

Yenilenebilir enerji projeleri için pazar payı, yatırım harcamaları (CAPEX) ihtiyaçları ve borç/öz sermaye oranı

Yenilenebilir enerji projelerinin finansmanında öngörülen payımız

Modelleme çalışmamız boyunca, portföy büyümesinin ve kârlılığın temel itici gücünün, Türkiye'nin şebeke karbonsuzlaşma çalışmalarıyla son derece uyumlu olan yeşil finansman olduğunu belirledik. Türkiye'de yenilenebilir enerji payının 2050'deki düzeyini öngörmek için, 2035'e kadar yenilenebilir enerji payını tahmin eden Ulusal Enerji Planı'ndan yararlandık. Uluslararası Enerji Ajansı'na göre, yenilenebilir kaynakların toplam kurulu güç içindeki payının 2023 yılında yaklaşık %58'ken, 2050'de yaklaşık %85'e ulaşması beklenmektedir. Bu dönüşüm, İş Bankası için yenilenebilir enerji projelerine sağlanan finansmanı artırarak hem çevresel etkiyi güçlendirme hem de finansal getiri yaratma açısından önemli bir fırsat sunmaktadır.

Finansal ve emisyon etkisi modelimiz, Elektrik Üretimi portföyümüzün 2050'ye kadar nasıl şekilleneceğine ilişkin kritik değerlendirmeler sunmuştur. Hem mevcut portföyümüzü hem de yeni kredi tahsislerini etkileyen faktörleri dikkatle değerlendirerek, finansal hedeflerimizi karbon emisyonlarını azaltma taahhüdümüzle stratejik biçimde tutarlı hale getirebilmekteyiz. Bu yaklaşım, İş Bankası'nın Türkiye'nin enerji dönüşümünün destekleme konusunda lider konumunu sürdürmesini sağlarken portföyümüzde sürdürülebilir büyümeyi de güvence altına almaktadır.

Hedef belirleme

Elektrik Üretimi portföyümüz için emisyon azaltım hedefleri belirlerken Elektrik Üretimi sektörü için Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) 2050'ye Kadar Net Sıfır Emisyon (NZE 2050) dönüşüm yolunu referans noktamız olarak seçtik. Bu dönüşüm yolu, 1,5°C dünya senaryosuyla uyumlu şekilde emisyon azaltımı için net ve bilim temelli bir yol haritası sunmaktadır.

Mevcut portföyümüz ve yeni kredi tahsislerine ilişkin farklı varsayımlar kullanarak gerçekleştirdiğimiz kapsamlı senaryo analizi sonrasında, stratejilerimizin portföy emisyonları üzerindeki etkisini ayrıntılı biçimde değerlendirdik. Bu analizlerin sonucunda, müşterilerimizin ihtiyaçlarını karşılamamıza ve NZBA taahhüdümüzü yerine getirmemize imkân tanıyan, en doğru ve finansal açıdan en uygulanabilir stratejiyi seçtik.

Seçtiğimiz dönüşüm yolu, çeşitli varsayımlar ve finansman stratejileri temel alınarak tasarlanmıştır. Büyük ve yüksek emisyonlu müşterilerimiz için yeniden yapılandırma seçeneklerini değerlendirmeyi, işletme sermayesinin korunmasına ilişkin kararları ise müşteri bazında ele almayı planlamaktayız. Yeni kredi tahsislerinde ise, yeni rüzgâr ve güneş enerjisi kapasite yatırımlarına yönelik proje finansmanı kredilerindeki payımızı artırmaya odaklanarak yeşil yatırımlara olan güçlü taahhüdümüzü ortaya koyacağız.

İş Bankası Elektrik Üretimi Portföyü Dönüşüm Yolu ve Eylem Planı

2050 yılına kadar net sıfır karbon emisyonuna ulaşma taahhüdümüzü kararlılıkla sürdürmekteyiz. Net sıfır seviyesinin üzerinde kalabilecek olası emisyon yoğunluklarını azaltmak için, Karbon Yakalama ve Depolama (CCS) gibi ortaya çıkan teknolojilerle ek azaltım yöntemleri değerlendirilmektedir. Dönüşüm planına ilişkin güncellemeler ihtiyaç duyuldukça kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Titizlikle yürütülen analizler ve senaryo çalışmaları sonucunda, Elektrik Üretimi portföyümüz için iddialı ancak ulaşılabilir bir emisyon azaltım hedefi belirledik. Stratejimizi IEA NZE 2050 dönüşüm yolu ile tutarlı hale getirerek ve yeşil finansmana odaklanarak hem önemli çevresel etki yaratacak hem de sürdürülebilir finansal büyümeyi güvence altına alacak güçlü bir konum elde etmiş bulunuyoruz.

Elektrik Üretimi

Eylem planı

Elektrik Üretimi sektörü için birden fazla temel aksiyon alanını temel alan öncü bir eylem planı geliştirdik. Birincil aksiyon alanlarımızdan biri Portföyü Yeşil Varlıklara Kaydırmaktır. İş Bankası'nın sürdürülebilir finans taahhüdü bulunması nedeniyle, bu eylem planının ilgili bölümü müşterilerimizin, iş ortaklarımızın ve düzenleyici kurumların bizden beklentileriyle bütünüyle tutarlıdır. Bu aksiyon alanına ilişkin eylem planı, net sıfır stratejimizi nasıl uygulamaya geçireceğimize dair örnek bir model niteliği taşımaktadır.

Portföyü Yeşil Varlıklara Kaydırmak, yeşil enerji projelerine ve çevre dostu uygulamalara sahip şirketlere maruziyetimizi artırmaya odaklanmaktadır.

Yeşil Finansmana Yönelik Segment Stratejileri

Yeşil finansman alanındaki farklı segmentlere özel stratejiler geliştirecek olup bu sayede yaklaşımımızı belirli pazar fırsatları ve müşteri ihtiyaçlarıyla uyumlu hale getirerek yeşil yatırımların en yüksek etkiyi yaratabileceği alanlara etkin biçimde odaklanmamız mümkün olacaktır.

Kurumsal Performans Hedefleme Yapısının Oluşturulması

Hali hazırda portföy yöneticileri için yeşil finansmanı teşvik eden performans hedeflerini belirlemiş durumdayız.

Bu hedefler, daha kapsamlı sürdürülebilirlik amaçlarımıza entegre edilerek ekiplerimizin bu amaçlara katkı sağlayan projelere öncelik vermesini desteklemektedir.

Demir Çelik

Elektrik Üretimi

Demir Çelik

Çimento

Karayolu Taşımacılığı

Petrol ve Gaz

Gayrimenkul

Alüminyum

Tarım

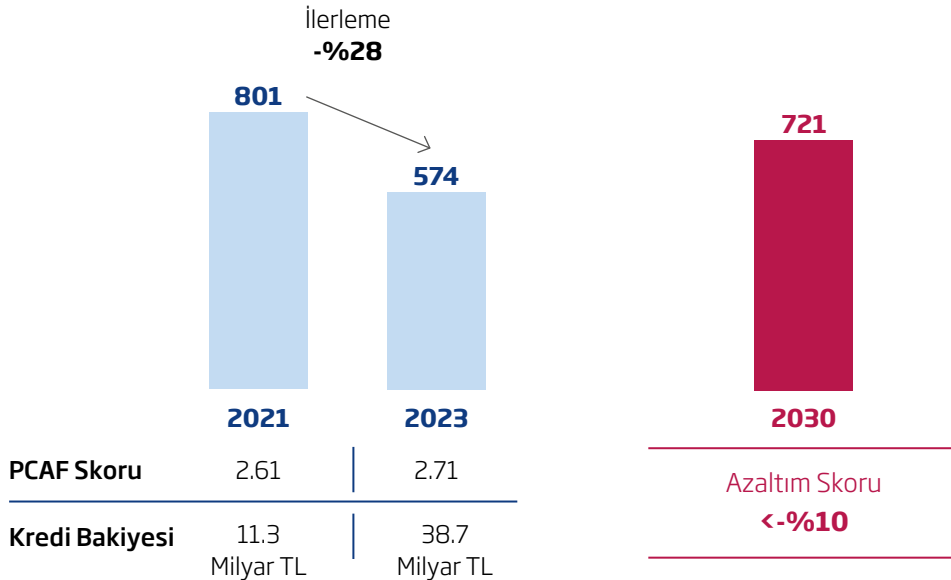
Demir Çelik

Referans Noktası Tespiti

Kredi portföyümüz içinde en yüksek sera gazı yoğunluğuna sahip sektörlerden biri olduğunu belirledikten sonra, Demir Çelik portföyümüz için bir referans noktası oluşturulmasına ve öncü bir dönüşüm yolu geliştirilmesine odaklandık.

Demir Çelik Portföyümüze Genel Bakış (2021-2023)

Emisyon Yoğunluğu* (kgCO₂e/t çelik)

*Emisyon Kapsamı Kapsam 1+2

Aksiyon Alanı Tanımı

Demir Çelik portföyümüzün karbonsuzlaştırılmasına yönelik çalışmalarımız kapsamında, potansiyel aksiyon alanlarının belirlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik kapsamlı bir süreç yürüttük. Bu süreç, emisyonları azaltırken finansal sürdürülebilirliği koruyacak en etkili stratejilerin tespit edilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Yaptığımız detaylı analizlerin ardından, bir dizi aksiyon alanı tespit ederek bunları önceliklendirdik. Aşağıda bu alanlara ilişkin bir örnek sunulmaktadır:

Müşterilerimizin dönüşüm sürecini, emisyon azaltım teknolojilerine yönelik kredilerle desteklemek: Bu aksiyon alanı, çelik üretim süreçlerindeki emisyonları azaltan yeni teknolojilerin benimsenmesi için müşterilerimize finansal destek sağlamaya odaklanmaktadır. Enerji verimliliği ve emisyon azaltım teknolojilerine yönelik yatırımları teşvik ederek, müşterilerimizin operasyonlarını modernize etmelerine ve karbon ayak izlerini azaltmalarına imkân tanımaktayız.

Aksiyon alanlarımız, yalnızca Türkiye'deki çelik üretim ekosisteminde uygulanabilir oldukları için değil, aynı zamanda portföyümüzdeki karbon emisyonlarını azaltma konusunda en yüksek potansiyele sahip oldukları için seçilmiştir. Bu alanların müşterilerimizin

Demir Çelik sektöründeki toplam emisyonların yaklaşık %80'ini oluşturan Kapsam 1 ve 2 emisyonlarını doğrudan hedeflediğinin de önemle belirtilmesi gerekmektedir.

Bu yüksek etki alanlarına odaklanarak, genel emisyon azaltımına katkı sağlama kapasitemizi en üst düzeye çıkarmayı amaçlamaktayız.

Etki modellemesi

Demir Çelik portföyümüze yönelik dönüşüm stratejimizin emisyonlar ve finansal performans üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmek amacıyla, 2050'ye uzanan tahminler içeren kapsamlı bir emisyon ve finansal etki modeli geliştirdik. Bu model, Demir Çelik sektörünü etkileyen çeşitli faktörleri dikkate almakta olup karbonsuzlaşma hedeflerimizle uyumumuzu korurken kârlılığı sürdürmemizi sağlamaktadır. Mevcut portföyümüzde, kredi bakiyelerinin mevcut geri ödeme planlarına uygun şekilde ilerlemesini beklemekteyiz. Kararlarımızı sürekli olarak izler ve uygulamaya koyarken müşterilerimizin daha düşük emisyonlu teknolojilere geçişini teşvik edecek şekilde hareket edeceğiz.

Demir Çelik

Yeni kredi tahsislerinde üç temel alana odaklanan stratejiler geliştirdik:

Enerjinin yeşil dönüşümü

Bu strateji, çelik üretim süreçlerinde yenilenebilir enerji kullanımını artıran projelerin finansmanını kapsamakta olup toplam emisyonların azaltılmasına katkı sağlamaktadır.

Yeşil kapasite artışı ve teknoloji modernizasyonları

Bu kapsamda daha temiz çelik üretimine katkı sağlayan modern, düşük emisyonlu üretim tesisleri ve teknolojilerine yönelik yatırımların finansmanını hedeflemekteyiz.

Karbon yakalama ve depolama (CCS)

Emisyonların yakalanıp depolanmasını sağlayarak müşterilerimizin karbon ayak izini önemli ölçüde azaltan CCS teknolojisini entegre eden projeleri destekleyeceğiz.

Demir-Çelik sektöründeki dönüşümün en önemli itici güçlerinden biri, karbon yoğunluğu daha yüksek olan Bazik Oksijen Fırını (BOF) yönteminden Elektrik Ark Ocağı (EAF) teknolojisine ve bunun da ötesinde daha enerji verimli, düşük karbonlu İleri Seviye EAF teknolojilerine geçişi sağlayacak teknolojik yenilemeler olacaktır. Bu modernizasyonların, çelik üretiminde kullanılacak yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımlardaki artışla birleştiğinde emisyonların azaltılmasında kritik bir rol oynaması beklenmektedir. Daha temiz ve verimli çelik üretim yöntemlerinin uygulanmasına yönelik kapasite yükseltmeleri ise sektörün hem karbonsuzlaşma kabiliyetini güçlendirecek hem de gelecekteki talebi karşılamasına yardımcı olacaktır. Bu teknolojik dönüşümlerin hayata geçirilmesiyle birlikte, İş Bankası'nın bu kritik modernizasyon yatırımlarını finanse etme rolü sektör genelindeki emisyon yoğunluğunun azaltılmasında belirleyici olacaktır.

Finansal ve emisyon etkisi modelimiz, Demir Çelik portföyümüzün 2050'ye kadar nasıl şekilleneceğine ilişkin son derece önemli değerlendirmeler sunmuştur. Hem mevcut portföyümüzü hem de yeni kredi portföylerini dikkatle değerlendirerek finansal hedeflerimizi karbon emisyonlarını azaltma taahhüdümüzle stratejik biçimde tutarlı hale getirebilmekteyiz. Bu dengeli yaklaşım, İş Bankası'nın Türkiye'nin sanayide karbonsuzlaşma faaliyetini destekleme konusunda lider konumunu sürdürmesini sağlarken portföyümüzde sürdürülebilir büyümeyi de güçlendirmektedir.

Hedef belirleme

Demir Çelik portföyümüz için emisyon azaltım hedefleri belirlerken portföyün Bazik Oksijen Fırını (BOF) ve Elektrik Ark Ocağı (EAF) bölümlerine yönelik senaryo analizleri gerçekleştirdik. Bu sektör için dönüşüm yolumuzu oluştururken küresel ısınmanın 1,5°C ile sınırlandırılması hedefiyle uyumlu hedefler belirlemek amacıyla SBT'nin Demir Çelik sektörü için geliştirdiği 1,5°C dönüşüm yolunu referans aldık.

Demir Çelik portföyümüz ve müşterilerimiz için en uygulanabilir planı belirlemek amacıyla gerçekleştirdiğimiz kapsamlı senaryo analizlerinden elde ettiğimiz bulgular doğrultusunda dönüşüm yolu olarak seçtiğimiz senaryo; müşterilerimizin teknoloji yenilemeleri, kapasite artışları ve yeşil girişimlerin finansmanına dair katılım düzeyimizle ilgili özgün hedefler içermektedir. Demir Çelik sektöründeki müşterilerimiz ve kendi iç ekiplerimizle yakın iş birliği içinde çalışarak hem müşteri ihtiyaçlarıyla hem de onların teknolojik gelişim beklentileriyle uyumlu, aynı zamanda Türkiye pazar dinamiklerine uygun bir dönüşüm yolu oluşturduğumuzdan emin olduk.

Demir Çelik

İş Bankası Demir Çelik Portföyü Dönüşüm Yolu ve Eylem Planı

EAF müşterilerinin kapasitelerini önemli ölçüde artıracığını, BOF müşterilerinin ise İleri Seviye EAF kapasitelerini artırmaya başlayacağını öngörmekteyiz. Mevcut durumda İleri Seviye EAF teknolojisine sahip olmayan BOF tesislerinin 2050'ye kadar bu teknolojiye geçiş yapmasını beklememekte; ancak EAF tesislerinin NG-H₂ DRI gibi daha verimli teknolojilere yükseltme yapacağını öngörmekteyiz.

Emisyon yoğunluğu azaltım hedeflerimizi belirlemenin yanı sıra, seçtiğimiz dönüşüm yolunun finansal etkisini de değerlendirerek izlediğimiz stratejinin finansal açıdan uygulanabilir olmasını sağlamayı amaçladık.

Titizlikle yürütülen analizler ve senaryo çalışmaları sonucunda, BOF ve EAF müşterilerinin ihtiyaçları arasındaki farklılıkları dikkate alarak Demir Çelik portföyümüz için iddialı ancak ulaşılabilir bir emisyon azaltım hedefi belirledik. İş Bankası, stratejilerimizi SBT dönüşüm yolları ile tutarlı hale getirmek ve enerji verimliliğine, kapasite yükseltmelerine ve teknolojik yeniliklere odaklanmak suretiyle hem anlamlı çevresel etki yaratacak hem de sürdürülebilir finansal büyümeyi güvence altına alacak güçlü bir konuma sahiptir. Türkiye'nin sanayide karbonsuzlaşma sürecini destekleme konusundaki kararlılığımız, 2050 yılına kadar net sıfır emisyonla ulaşma hedefimize yönelik çalışmalarımızın merkezinde yer almaktadır.

Eylem planı

2050 yılına kadar net sıfır emisyonla ulaşma hedefimiz ve Net Sıfır Bankacılık Birliği (NZBA) kapsamındaki taahhüdümüz doğrultusunda, bir dizi temel aksiyon alanına odaklanan bir eylem planı geliştirdik. Demir Çelik sektörü için önemli aksiyon alanlarından biri, müşterilerimizin dönüşüm sürecini desteklemektir. Bu aksiyon alanını uygulamaya geçirme stratejimiz aşağıdaki şekildedir:

Müşterilerimizin Dönüşüm Süreçlerini Desteklemek

ncelikli hedeflerimizden biri, Demir Çelik sektöründeki müşterilerimizin daha düşük karbonlu üretim yöntemlerine geçişini desteklemektir.

Yeşil Finansmana Yönelik Segment Stratejileri

- Çelik sektöründeki farklı segmentlerin özel ihtiyaçlarına yönelik, özelleştirilmiş finansal stratejiler geliştireceğiz.
- Bu yaklaşım, geçiş finansmanının en yüksek etkiyi yaratabileceği alanlara odaklanmamıza imkân tanıyarak müşterilerimizin ileri teknolojilere yaptıkları yatırımlar yoluyla emisyonlarını azaltmalarına destek olacaktır.

Sürdürülebilir Finans Taksonomisinin Oluşturulması

- Net ve kapsamlı bir sürdürülebilir finans taksonomisinin oluşturulması, krediyle ilişkili karar alma süreçlerimize yön verecek ve çevresel hedeflerimizle uyumlu projelerin önceliklendirilmesini sağlayacaktır
- Bu taksonomi, yeşil çelik projelerini değerlendirme ve finanse etme yaklaşımımızın standartlaştırılmasına yardımcı olacaktır.

Çimento

Elektrik Üretimi

Demir Çelik

Çimento

Karayolu Taşımacılığı

Petrol ve Gaz

Gayrimenkul

Alüminyum

Tarım

Çimento

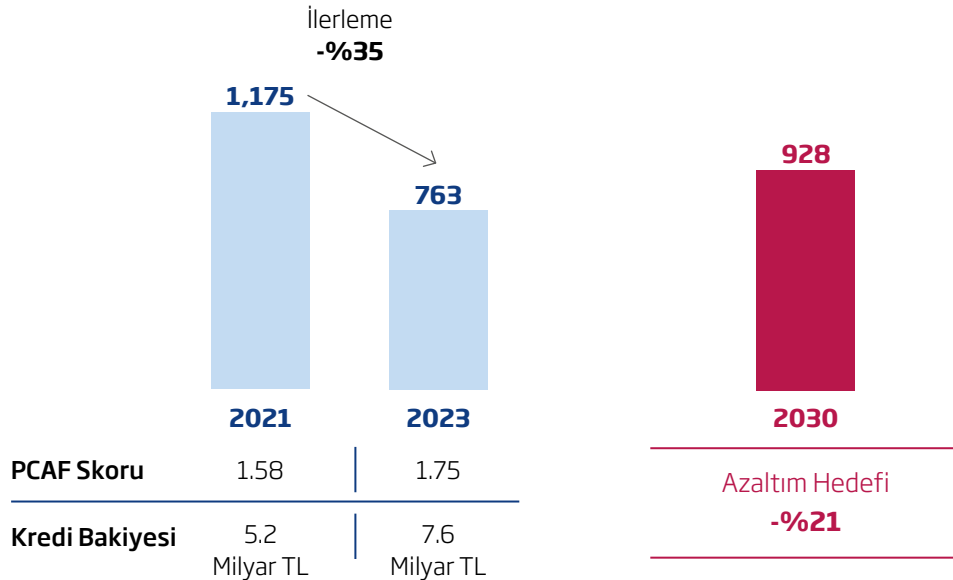
Referans Noktası Tespiti

Genel portföyümüz içinde en yüksek sera gazı yoğunluğuna sahip sektörlerden biri olduğunu belirledikten sonra, çimento portföyümüz için referans noktasının belirlenmesini ve başlangıç dönüşüm yolunun oluşturulmasını önceliklendirdik.

Çimento Portföyümüze Genel Bakış (2021-2023)

Emisyon Yoğunluğu*

(kgCO₂e/t çimento)

*Emisyon Kapsamı Kapsam 1+2

Aksiyon Alanı Tanımı

Portföyümüzdeki çimento segmentinin karbonsuzlaştırılmasına yönelik çalışmalarımız kapsamında, emisyonların azaltılmasına ilişkin potansiyel aksiyon alanlarının belirlenmesine yönelik kapsamlı bir süreç yürüttük. Bu süreç, sera gazı emisyonlarını azaltırken müşterilerimiz ve İş Bankası için finansal sürdürülebilirliği koruyacak en etkili stratejilerin tespit edilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Çimento portföyümüze ilişkin birincil aksiyon alanı aşağıdaki gibidir:

Müşterilerimizin dönüşüm sürecini, emisyon azaltım teknolojilerine yönelik kredilerle desteklemek: Bu aksiyon alanı, çimento üretim süreçlerindeki emisyonları azaltan ileri teknolojilerin benimsenmesi için müşterilerimize finansal destek sağlamaya odaklanmaktadır. Bu, atık ısı geri kazanım sistemleri gibi enerji verimliliği iyileştirmelerinin, klinker oranının azaltılmasına yönelik klinker ikamesinin ve karbon yakalama ve depolama teknolojisinin finansmanını içermektedir. Bu uygulamalar, çimento üretim faaliyetleriyle ilişkili karbon ayak izinin önemli ölçüde azaltılmasını sağlayarak küresel sürdürülebilirlik hedefleriyle tutarlılık sağlamaktadır.

Bu aksiyon alanı, Çimento sektöründe en yüksek emisyon azaltım potansiyelini sunması ve Türkiye pazarı açısından uygulanabilir olması nedeniyle seçilmiştir ve doğrudan sektördeki toplam emisyonların yaklaşık %80'ini oluşturan Kapsam 1 emisyonlarını hedef almaktadır. Bu aksiyon alanına odaklanarak, sektördeki karbonsuzlaşma çalışmalarımızın etkisini en üst düzeye çıkarmayı amaçlamaktayız.

Etki modellemesi

Çimento portföyümüze yönelik dönüşüm stratejimizin emisyonlar ve finansal performans üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmek amacıyla, 2050'ye uzanan tahminler içeren kapsamlı bir emisyon ve finansal etki modeli geliştirdik. Bu model, Çimento sektörümüzü etkileyen çeşitli faktörleri dikkate alacak şekilde tasarlanmış olup karbonsuzlaşma hedeflerimizle uyumu korurken finansal kârlılığı da sürdürmemizi sağlayacak bir çerçeve sunmaktadır.

Çimento

Mevcut kredi bakiyesinin, sektörün genel büyüme oranlarıyla uyumlu şekilde artması beklenmektedir. Hem mevcut portföyde hem de yeni kredi tahsislerinde üç temel alana yönelik yatırım kredilerine öncelik vereceğiz:

Atık ısı geri kazanımı sistemleri

Bu yaklaşım, çimento üretim süreçlerinde ortaya çıkan fazla ısının yakalanarak yeniden kullanılmasını sağlayarak müşterilerimizin toplam enerji tüketimlerini azaltmalarına ve dolayısıyla emisyonlarını düşürmelerine yardımcı olacaktır.

Klinker ikamesi yoluyla klinker oranının azaltılması (örn. cüruf, kireçtaşı)

Klinker üretimi, sürecin en enerji ve emisyon yoğun aşamalarından biri olduğu için çimento üretiminde alternatif malzemelerin kullanımını teşvik ederek çimentonun karbon yoğunluğunu azaltmayı hedeflemekteyiz.

Karbon yakalama ve depolama (CCS)

CCS teknolojilerinin uygulanmasını desteklemek çimento üreticilerinin CO₂ emisyonlarını yakalayıp depolamasına imkân tanıyarak çimento üretiminin karbon ayak izinin önemli ölçüde azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Analizlerimiz, bu yatırım alanlarının emisyon azaltımının başlıca itici güçleri olacağını ve aynı zamanda Çimento portföyünün büyümesini de destekleyeceğini ortaya koymaktadır. Türkiye'nin çimento sektörü için uzun vadeli sürdürülebilirlik hedefleri, 2050 yılına kadar daha sürdürülebilir üretim uygulamalarına yönelik önemli bir dönüşüme işaret etmekte olup İş Bankası'nın bu alanlardaki kredi faaliyetlerini genişletmesi için yeni fırsatlar yaratmaktadır. Ayrıca finansal stratejilerimizi müşteri ihtiyaçlarıyla uyumlu hale getirerek, bu dönüşümün yalnızca çevresel etki yaratmasını sağlamakla kalmayıp aynı zamanda müşterilerimizin dönüşüm faaliyetlerini destekleyerek gelişen sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmasını sağlamaktayız.

Finansal ve emisyon etkisi modelimiz, Çimento sektörünün önümüzdeki on yıllar içinde nasıl şekilleneceğine ilişkin önemli değerlendirmeler sunmuştur. İş Bankası atık ısı geri kazanım sistemleri, klinker ikamesi ve karbon yakalama teknolojilerinin finansmanına odaklanarak finansal hedeflerini karbon emisyonlarını azaltma taahhüdüyle uyumlu hale getirebilmektedir. Bu dengeli yaklaşım, Türkiye'nin sanayi sektöründeki karbonsuzlaşma sürecine öncülük ederken portföyümüzün sürdürülebilir büyümesini de desteklememizi sağlamaktadır.

Çimento

Hedef belirleme

Çimento sektörü için oluşturduğumuz dönüşüm yolu kapsamında, referans olarak Bilime Dayalı Hedefler girişimi (SBTi) 1,5°C dönüşüm yolunu kullanmaktayız. Bu dönüşüm yolu, küresel sıcaklık artışını 1,5°C ile sınırlama hedefiyle uyumlu; açık ve bilim temelli bir emisyon azaltım yol haritası sunmaktadır.

Senaryo analizlerimiz sonucunda seçtiğimiz dönüşüm yolu; mevcut portföyümüzle nasıl ilerlememiz gerektiğini ve yeni kredilendirme faaliyetlerimizi nasıl şekillendirmemiz gerektiğini kapsamlı şekilde ele almaktadır. Bu yaklaşım, müşterilerimizle yürüttüğümüz iş birliği; Türkiye Çimento sektörü özelindeki güçlü kurumsal bilgi birikimimizle desteklenmiş, çeşitli yeni ve gelişmekte olan teknolojilerin finansmanı yoluyla müşterilerimizin dönüşümünü desteklemeye odaklanan bir stratejiyi temel almıştır.

İş Bankası Çimento Portföyü Dönüşüm Yolu ve Eylem Planı

Araştırmalarımız ve müşterilerimizle yaptığımız görüşmeler doğrultusunda; atık ısı geri kazanımı, klinker ikamesi, karbon yakalama ve depolama gibi yeni teknolojilere yönelik yüksek bir yatırım ihtiyacı ve talebi öngörmekteyiz. İş Bankası olarak odağımızı, müşterilerimizin bu yatırımları hayata geçirmelerini desteklemeye yönlendirmekte; böylece hem müşterilerimizin emisyonlarını azaltmalarına hem de Türkiye Çimento sektörünün karbonsuzlaşmasına katkıda bulunmayı hedeflemekteyiz.

Titizlikle modellenen bu senaryolar doğrultusunda, İş Bankası Çimento sektöründeki emisyonların azaltılmasına yönelik iddialı ancak gerçekçi hedefler belirlemiştir. Stratejimizi SBTi 1,5°C dönüşüm yoluyla uyumlu hale getirerek atık ısı geri kazanımı, klinker ikamesi ve CCS teknolojilerine odaklanarak hem çimento sektörünün karbonsuzlaşmasını destekleyecek hem de portföyümüzün sürdürülebilir finansal büyümesini güvence altına alacak güçlü bir konum elde etmiş bulunuyoruz.

Eylem planı

2050 yılına kadar net sıfır emisyona ulaşma hedefimiz ve NZBA kapsamındaki taahhüdümüz doğrultusunda Çimento sektörüne yönelik hedeflenmiş bir eylem planı geliştirdik. Bu plan, başta müşterilerimizin dönüşümünü desteklemek olmak üzere karbonsuzlaşmaya yönelik birden fazla aksiyon alanının uygulanmasına odaklanmaktadır. Bu stratejiyi uygulamak suretiyle hem müşterilerimizin ihtiyaçlarını karşılamayı hem de sektör genelinde anlamlı emisyon azaltımları sağlamayı ve aynı zamanda portföyümüzün finansal sağlığını ve büyümesini korumayı hedeflemekteyiz.

Karayolu Taşımacılığı

Elektrik Üretimi

Demir Çelik

Çimento

Karayolu
Taşımacılığı

Petrol ve Gaz

Gayrimenkul

Alüminyum

Tarım

Karayolu Taşımacılığı

Referans Noktası Tespiti

Portföyümüzün Karayolu Taşımacılığı bölümü, sera gazı yoğun yapısı nedeniyle emisyon referans noktası tespiti ve dönüşüm yolu geliştirme çalışmalarımızda öncelikli sektörlerden biri olarak ele alınmıştır.

Karayolu Taşımacılığı Portföyümüze Genel Bakış (2023)

Emisyon Yoğunluğu*

(gCO₂e/tkm)

159

2023

PCAF Skoru

3.81

Kredi Bakiyesi

20.7 Milyar TL

127

2030

Azaltım Hedefi

-%20

*Emisyon Kapsamı Kapsam 1+2

Aksiyon Alanı Tanımı

Yaptığımız detaylı analizlerin ardından bir dizi aksiyon alanı tespit ederek bunları önceliklendirdik. Aşağıda bu alanlara ilişkin bir örnek sunulmaktadır:

Müşterilerimizin dönüşüm sürecini, emisyon azaltım teknolojilerine yönelik kredilerle desteklemek:

Bu aksiyon alanı, taşıt ve taşımacılık faaliyetlerimiz kapsamındaki emisyonları azaltan ileri teknolojilerin benimsenmesi için müşterilerimize finansal destek sağlamaya odaklanmaktadır. Bu alan; elektrikli filooya geçiş süreci, hibrit araç yatırımları ve daha yüksek yakıt verimliliği sağlayan sistemler gibi enerji verimliliği artırıcı uygulamaları içermekte; müşterilerimizin operasyonlarını modernize ederken karbon ayak izlerini azaltmalarına katkı sağlamaktadır.

Seçilen aksiyon alanları, Türkiye'de karayolu taşımacılığı sektöründe emisyon azaltımı açısından en yüksek potansiyeli sunan ve mevcut piyasa koşullarında uygulanabilirliği en yüksek olan alanları temsil etmektedir. Bu alanların Karayolu Taşımacılığı sektöründeki toplam emisyonların önemli bir kısmını oluşturan Kapsam 1 ve 3 emisyonlarına odaklandığının da önemle belirtilmesi gerekmektedir. Bu yüksek etkili alanlara öncelik vererek, çalışmalarımızın hem stratejik hem de etkin olmasını sağlamaktayız.

Etki modellemesi

Karayolu Taşımacılığı portföyümüze yönelik dönüşüm stratejimizin emisyonlar ve finansal performans üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmek amacıyla, 2050'ye uzanan tahminler içeren detaylı bir emisyon ve finansal etki modeli geliştirdik. Bu model, Karayolu Taşımacılığı sektörünü etkileyen çeşitli faktörleri dikkate almakta olup karbonsuzlaşma hedeflerimizle uyumumuzu korurken kârlılığı sürdürmemizi sağlamaktadır.

Müşterilerimizi daha temiz teknolojileri ve uygulamaları benimsemeye teşvik eden finansman olanaklarına odaklanacağız.

Karayolu Taşımacılığı

Yeni kredilendirme faaliyetlerinde üç temel strateji belirledik:

Daha verimli makinelere geçiş (örneğin, optimize edilmiş yeni içten yanmalı motorlu araçlar)

Bu alan, daha düşük emisyon üreten, yeni ve daha verimli içten yanmalı motorlu araçlara yönelik yatırımların finansmanını kapsamakta ve müşterilerimizin operasyonel verimliliklerini korurken karbon ayak izlerini azaltmalarına yardımcı olmaktadır.

Daha sürdürülebilir yakıtlara (örneğin hibrit, biyoyakıt) geçiş

Bu aksiyon alanı kapsamında, geleneksel yakıt kaynaklarına kıyasla daha düşük bir emisyon profili sunan ve hibrit teknolojiler ve biyoyakıt gibi daha sürdürülebilir yakıtlarla çalışan araçlara geçişi destekleyeceğiz.

Sıfır emisyonlu araçlara (örneğin elektrikli, hidrojenli) geçiş

Bu strateji, karayolu taşımacılığı sektöründe sıfır emisyona ulaşmada kilit önem taşıyan elektrikli veya hidrojenle çalışan araçların benimsenmesine yönelik finansmanın sağlanmasını kapsamaktadır.

Ayrıca portföy karmamızı daha düşük karbon yoğunluğuna sahip alt sektörler ağırlık verecek şekilde değiştirme konusunda kararlılığımızı korumaktayız. Bu kapsamda, kredi portföyümüzü karayolu taşımacılığı içinde daha düşük karbon ayak izine sahip alt sektörler kaydırmayı hedeflemekteyiz. Bu değişim, Türkiye'nin genel karbonsuzlaşma faaliyetleriyle uyumlu olup şirket olarak sürdürülebilir taşımacılık çözümlerine yönelik gelecekteki talebi destekleyecek şekilde konumlanmamızı sağlayacaktır.

Analizlerimiz, özellikle elektrikli araçlar ve hibrit sistemler gibi alanlarda yeşil finansmana geçişin, portföy büyümesi ve kârlılığının başlıca itici güçlerinden biri olacağını göstermektedir. Bu yönelim, Türkiye'nin ulaşım sektörü için belirlediği uzun vadeli sürdürülebilirlik hedefleriyle son derece tutarlıdır. Türkiye Ulusal Ulaştırma Planı tarafından desteklenen tahminlerimiz, 2050 yılı itibarıyla sıfır emisyonlu araçların ülkenin karayolu taşımacılığı filusunda önemli bir paya sahip olacağını göstermekte olup bu durum İş Bankası için bu alandaki kredi hacmini artırmaya yönelik önemli fırsatlar sunmaktadır.

Finansal ve emisyon etkisi modelimiz, Karayolu Taşımacılığı portföyümüzün 2050'ye kadar nasıl şekilleneceğine ilişkin kritik değerlendirmeler sunmuştur. Hem mevcut portföyümüzü hem de potansiyel yeni kredi stratejilerini dikkatle analiz ederek, finansal hedeflerimizi karbon emisyonlarını azaltma taahhüdümüzle stratejik biçimde tutarlı hale getirebilmekteyiz. Bu dengeli yaklaşım, İş Bankası'nın Türkiye'nin düşük karbonlu bir karayolu taşımacılığı sektörüne dönüşümünü destekleme konusunda öncü bir rol üstlenmesini sağlarken, portföyümüzde sürdürülebilir büyümeyi de güçlendirmektedir.

Hedef belirleme

Karayolu Taşımacılığı portföyümüz için emisyon azaltım hedeflerini belirlerken yük taşımacılığı ve yolcu taşımacılığı şeklindeki iki temel alan için de ayrı dönüşüm yolları geliştirdik. Her iki dönüşüm yolu da küresel iklim hedefleriyle uyumu sağlayan bilime dayalı bir çerçeve sunan NGFS (Finansal Sistemin Yeşillendirilmesi Ağı) Net Zero 2050 dönüşüm yolunu referans almaktadır.

Kapsamlı bir senaryo analizi sonrasında, emisyon yoğunluğu azaltım hedeflerimizi müşterilerimizin ihtiyaçlarına ve Türk ekonomisinin dinamiklerine en uygun senaryoyu belirleyerek oluşturduk.

Seçtiğimiz dönüşüm yolları, benzersiz varsayımlar ve finansman stratejileri temel alınarak tasarlanmıştır. Hem mevcut hem de yeni müşterilerimiz için daha verimli içten yanmalı motorlu araçlara geçiş, daha sürdürülebilir yakıt kullanımına yönelim ve elektrikli araçlara dönüşüm süreçlerinin finansmanında aktif rol alacağımızı öngörmekteyiz.

Karayolu Taşımacılığı

İş Bankası Karayolu Taşımacılığı Portföyü Dönüşüm Yolu ve Eylem Planı

Bu senaryolar aracılığıyla İş Bankası, karayolu taşımacılığı sektöründe emisyon azaltımına yönelik hem gerçekçi hem de iddialı hedefler belirleyebilmektedir. Yük ve yolcu taşımacılığına özel stratejiler geliştirilmesi ve NGFS Net Zero 2050 dönüşüm yoluyla uyum sağlanması, anlamlı çevresel etki yaratırken sürdürülebilir finansal büyümeyi de güvence altına almaktadır. Bu dönüşüm senaryoları, piyasa dinamiklerinin zaman içinde değişmesine uyum sağlayacak esnekliği sunarak uzun vadeli karbonsuzlaşma hedeflerimize ulaşmamıza imkân tanımaktadır.

Eylem planı

2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefine ulaşmak ve NZBA taahhüdümüzle uyum sağlamak amacıyla, Karayolu Taşımacılığı portföyümüz için çeşitli aksiyon alanlarına odaklanan bir eylem planı oluşturduk. Bu aksiyon alanlarına örnek olarak, müşterilerimizin dönüşüm sürecini destekleme yönündeki çalışmalarımız gösterilebilir. Bu plan, söz konusu aksiyon alanının etkin bir şekilde hayata geçirilmesi için gerekli adımları ortaya koymakta; müşterilerimizin ihtiyaçlarını desteklerken portföyümüzde anlamlı emisyon azaltımları sağlanmasını ve finansal istikrarın korunmasını teminat altına almaktadır.

Seçtiğimiz aksiyon alanlarının devreye alınmasına odaklanarak Karayolu Taşımacılığı portföyümüzü karbonsuzlaştırmaya yönelik somut adımlar atmaktayız.

Bu stratejiler, İş Bankası'nın Türkiye'nin düşük karbonlu ulaşım sistemine dönüşüm sürecini desteklemede kritik bir rol üstlenmesine katkı sağlarken portföyümüzün finansal sürdürülebilirliğini de koruyacaktır. Bu eylem planıyla, 2050 yılı net sıfır hedefimize ulaşmak için güçlü bir konumdayız.

Petrol ve Gaz

Elektrik Üretimi

Demir Çelik

Çimento

Karayolu Taşımacılığı

Petrol ve Gaz

Gayrimenkul

Alüminyum

Tarım

Petrol ve Gaz

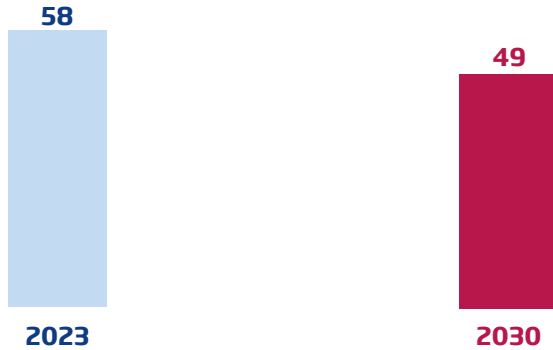
Referans Noktası Tespiti

Daha yüksek sera gazı yoğunluğuna sahip sektörlerimizi belirlememizin ardından, Petrol ve Gaz portföyümüz için de referans noktası tespiti ve başlangıç dönüşüm yolunun geliştirilmesi sürecini önceliklendirdik.

Petrol ve Gaz Portföyümüze Genel Bakış (2023)

Emisyon Yoğunluğu*

(kgCO₂e/MJ)

PCAF Skoru 2.52

Kredi Bakiyesi 22 Milyar TL

*Emisyon Kapsamı Kapsam 1+2

Aksiyon Alanı Tanımı

Petrol ve Gaz portföyümüzde karbonsuzlaşmayı sağlamak amacıyla bir dizi hedefe yönelik aksiyon alanını önceliklendirdik. Bu kapsamda belirlediğimiz öncelikli aksiyon alanlarından biri şudur:

Müşterilerimizin dönüşüm sürecini, emisyon azaltım teknolojilerine yönelik kredilerle desteklemek: Bu aksiyon alanı, daha sürdürülebilir faaliyet modellerine geçiş aşamasında müşterilerimize yardımcı olmak için kendilerine finansal destek sağlamaya odaklanmaktadır. Bu kapsamda; elektrikli mobilite altyapısına yönelik yatırımların (örneğin, elektrikli araç şarj istasyonları) finansmanı, rafinerilerin sürdürülebilir havacılık yakıtı (SAF) ve hidrojen gibi sürdürülebilir yakıtlara geçiş süreçlerinin desteklenmesi ve sektörün kaçınılmaz olarak karbon yakalama ve depolama (CCS) teknolojilerine yönelişinin dikkate alınması temel odak alanlarımız arasında yer almaktadır.

Bu aksiyon alanları, Petrol ve Gaz sektöründe emisyonları azaltmada en büyük potansiyeli sunmaları ve İş Bankası'nın daha geniş kapsamlı karbonsuzlaşma hedefleriyle uyumlu olmaları nedeniyle seçilmiştir. Bu alanların sektördeki toplam emisyonların yaklaşık %90'ını oluşturan Kapsam 3 emisyonlarını hedeflediğinin de önemle belirtilmesi gerekmektedir. Bu yüksek etki alanlarına odaklanarak, sektörde emisyon

azaltımına katkımızı en üst düzeye çıkarmayı amaçlamaktayız.

Etki modellemesi

Petrol ve Gaz portföyümüze yönelik dönüşüm stratejimizin emisyonlar ve finansal performans üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmek amacıyla, 2050'ye uzanan tahminler içeren bir emisyon ve finansal etki modeli geliştirdik. Bu model, Petrol ve Gaz sektörümüzü etkileyen çeşitli faktörleri dikkate alacak şekilde tasarlanmış olup karbonsuzlaşma hedeflerimizle uyumu korurken kârlılığı da sürdürmemizi sağlayacak bir yaklaşım sunmaktadır.

Arama ve çıkarım faaliyetlerini içeren üretim öncesi Petrol ve Gaz projelerine yönelik yeni kredi kullandırmalarını kategorik olarak dışlayan kesin bir politika benimsemiş bulunuyoruz. Bu karar, yüksek karbon yoğunluklu projelere olan etkileşimimizi kademeli olarak azaltma ve portföyümüzün çevresel etkisini en aza indirme stratejimizle de tutarlıdır.

Petrol ve Gaz

Önümüzdeki dönemde yeni kredi stratejimiz, daha düşük karbonlu alternatiflere geçişi destekleyen finansman girişimlerine odaklanmaktadır:

Elektrik tabanlı mobilite yatırımları

Elektrikli araç (EV) şarj istasyonları gibi elektrik tabanlı mobilite altyapısının geliştirilmesine katkıda bulunan projelerin finansmanını önceliklendireceğiz. Bu, elektrikli araçlara yönelik artan talebi desteklerken küresel hedeflerle de tutarlılık sağlamaktadır.

Rafinerilerin sürdürülebilir yakıtlara geçişi

Bir diğer öncelikli alanımız, rafinerilerin sürdürülebilir havacılık yakıtı (SAF) ve hidrojen gibi sürdürülebilir yakıt üretimine geçişini destekleyen yatırımların finansmanıdır.

Karbon yakalama ve depolama teknolojileri

CCS teknolojilerinin entegrasyonu, Petrol ve Gaz sektöründe emisyonların azaltılması açısından kritik bir unsurdur. Ancak bu entegrasyonun ek bir finansman ihtiyacı doğurması beklenmemektedir. Portföyümüzün emisyonlarında azalma sağlayacağı için bu unsuru dikkate almaktayız.

İçten yanmalı motor (ICE) verimliliği iyileştirmeleri

Piyasadaki gelişmeler doğrultusunda içten yanmalı motorlarda verimlilik artışlarının gerçekleşmesini beklemekteyiz. Bu iyileştirmelerin sektör eğilimleri ile uyumlu şekilde ortaya çıkacağı ve ek bir finansman gerektirmeyeceği öngörülmektedir.

Analizlerimiz, bu yatırım alanlarının emisyon azaltımında kritik önem taşıdığını ve Petrol ve Gaz portföyünün daha sürdürülebilir bir istikamette büyümesini de destekleyeceğini ortaya koymuştur.

Elektrikli mobilite, rafineri dönüşümleri ve verimlilik artışlarının finansmanına odaklanarak, kredi portföyümüzün Petrol ve Gaz sektörünün karbonsuzlaşmasına olumlu katkı yapmasını sağlamaktayız. Bu strateji, İş Bankası'nın hem müşterilerinin dönüşüm süreçlerini desteklemesi hem de uzun vadeli sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşması arasında dengeli bir yaklaşım benimsemesine olanak tanımaktadır.

Hedef belirleme

Petrol ve Gaz sektörü için dönüşüm planımızı oluştururken hedef belirleme çalışmalarımıza yön vermesi amacıyla Dönüşüm Yolu Girişimi (TPI) 1,5°C referans dönüşüm yolunu seçtik. TPI dönüşüm yolu, bilim temelli bir yol haritası sunarken portföyümüzü uluslararası emisyon azaltma standartlarıyla uyumlu hale getirmemize de yardımcı olmaktadır.

Senaryo analizi esnasında seçtiğimiz senaryo ve hedefler, Petrol ve Gaz sektörü ile İş Bankası'nın portföyü için geçerli olduğunu tahmin ettiğimiz bir dizi özelliği baz almıştır. Önümüzdeki yıllarda elektrikli araç şarj istasyonlarının artacağını öngörmekte ve İş Bankası olarak bu altyapının finansmanında aktif rol almayı hedeflemekteyiz. Ayrıca portföy stratejimizin odağına rafinerilerin daha sürdürülebilir yakıtlara geçişini desteklemeyi koymayı amaçlamaktayız. Seçtiğimiz senaryoda ayrıca Karbon Yakalama ve Depolama (CCS) teknolojilerinin uygulamaya koyulacağı ve içten yanmalı motorlu araçların da enerji verimliliğinin iyileştirileceği varsayılmaktadır.

Petrol ve Gaz

İş Bankası Petrol ve Gaz Portföyü Dönüşüm Yolu ve Eylem Planı

Dönüşüm planımızın finansal etkisini dikkate alarak kredi bakiyemizin bu dönüşüm sürecinde nispeten istikrarlı bir seyir izleyeceğini tahmin etmekteyiz.

Bu dönüşüm planı, bir banka olarak müşterilerimizin ihtiyaçlarını, paydaşlarımızın beklentilerini karşılamamızı ve sürdürülebilir finans alanında üstlendiğimiz taahhütleri yerine getirmemizi sağlamaktadır. Hedeflerimiz; bilim temelli azaltım rotalarına, kapsamlı sektör içgörülerine ve pazar koşullarına ilişkin güçlü bilgi birikimine dayanmakta olup hedeflerimizin hem yeterince iddialı olması hem de piyasa koşullarıyla uyumlu şekilde belirlenmesi sağlanmaktadır.

Eylem planı

Petrol ve Gaz portföyümüzün emisyon yoğunluğunu azaltma stratejimizi hayata geçirmek müşterilerimizin dönüşüm süreçlerini desteklemek ve sürdürülebilirlik hedeflerimiz ile taahhütlerimizi yerine getirmek amacıyla, Petrol ve Gaz sektörü için odaklanmış bir eylem planı geliştirdik. Bu plan, bir örneği de müşterilerimizin dönüşümünü desteklemek olmak üzere karbonsuzlaşmaya yönelik birden fazla aksiyon alanına odaklanmaktadır. Bu stratejileri uygulayarak sektörde anlamlı emisyon azaltımları sağlamayı, finansal istikrarı korumayı ve portföyümüzün sürdürülebilir dönüşümünü desteklemeyi hedeflemekteyiz.

Gayrimenkul

Elektrik Üretimi

Demir Çelik

Çimento

Karayolu Taşımacılığı

Petrol ve Gaz

Gayrimenkul

Alüminyum

Tarım

Gayrimenkul

Referans Noktası Tespiti

Kredi portföyümüz içinde karbon yoğunluğu daha yüksek sektörlerden biri olduğunu belirledikten sonra, Gayrimenkul portföyümüz için referans noktasının belirlenmesini ve başlangıç dönüşüm yolunun oluşturulmasını önceliklendirme ihtiyacını tespit ettik.

Gayrimenkul Portföyümüze Genel Bakış (2023)

Emisyon Yoğunluğu*

(kgCO₂e/m²)

49

2023

31

2030

PCAF Skoru

3.41

Kredi Bakiyesi

43.3 Milyar TL

Azaltım Hedefi

-%36

*Emisyon Kapsamı Kapsam 1+2

Aksiyon Alanı Tanımı

Yaptığımız detaylı analizlerin ardından, bir dizi aksiyon alanı tespit ederek bunları önceliklendirdik. Aşağıda bu alanlara ilişkin bir örnek sunulmaktadır:

Yeni yeşil yatırımları finanse ederek

portföyü yeşil varlıklara kaydırmak: Bu aksiyon alanı, portföyümüzün sürdürülebilir gayrimenkul projelerine olan maruziyetinin artırılmasını vurgulamaktadır. LEED veya BREEAM sertifikasyonu gibi yeşil bina standartlarına uygun yeni projelerin finansmanı ile enerji verimli ve düşük emisyonlu binaların inşasını desteklemeyi hedeflemekteyiz. Bu yaklaşım hem piyasa eğilimleriyle uyum sağlamakta hem de Türkiye'de daha sürdürülebilir gayrimenkul uygulamalarına geçişi hızlandırmaya katkıda bulunmaktadır.

Bu aksiyon alanları, Gayrimenkul sektöründe emisyonların önemli ölçüde azaltılmasına katkı sağlama potansiyelleri ve Türkiye pazarında uygulanabilir olmaları nedeniyle seçilmiştir. Bu alanların sektör emisyonlarının yaklaşık yüzde 98'ini oluşturan Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarını hedeflediğinin de önemle belirtilmesi gerekmektedir. Bu yüksek etkili alanlara odaklanarak sürdürülebilir kalkınmaya katkımızı en üst düzeye çıkarmakta ve emisyon azaltım hedeflerini etkin bir şekilde yönetmekteyiz.

Etki modellemesi

Gayrimenkul portföyümüze yönelik dönüşüm stratejimizin emisyonlar ve finansal performans üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmek amacıyla, 2050'ye kadar uzanan eğilimleri öngören kapsamlı bir emisyon ve finansal etki modeli geliştirdik. Bu model, Gayrimenkul sektörünü etkileyen çeşitli faktörleri dikkate alacak şekilde tasarlanmış olup karbonsuzlaşma hedeflerimizin finansal sürdürülebilirlikle uyumlu olmasını sağlamaktadır.

Gayrimenkul

İleriye dönük stratejimiz kapsamında, yeni Gayrimenkul projelerinde çeşitli sürdürülebilir yatırımların finansmanını hedeflemekteyiz:

Jeotermal bölgesel ısıtma

Geleneksel ısıtma sistemlerine kıyasla daha enerji verimli ve daha düşük karbon emisyonuna sahip jeotermal bölgesel ısıtma sistemlerini içeren yeni projelerin finansmanına öncelik vereceğiz.

Çatı üstü güneş enerjisi

Çatı üstü güneş enerjisi sistemlerini içeren hem yeni bina projelerini hem de yenileme çalışmalarını finanse edeceğiz. Bu sayede binaların yenilenebilir enerji üretmesi ve şebekeye olan bağımlılığının azaltılması da mümkün olacaktır.

Isı pompaları

Yeni projelerde, geleneksel ısıtma ve soğutma yöntemlerine kıyasla daha temiz ve daha verimli bir alternatif olan ısı pompası sistemlerine yönelik yatırımları destekleyeceğiz.

Yeşil bina sertifikasyonu

Portföyümüzü LEED veya BREEAM gibi tanınmış yeşil bina standartlarını karşılayan yapılara yönlendirmeyi hedeflemekteyiz. Sertifikalı yeşil binaların finansmanı, küresel sürdürülebilirlik eğilimleriyle uyumlu olup gayrimenkul projelerinin karbon ayak izinin azaltılmasına katkı sağlamaktadır.

Doğrudan yatırımların yanı sıra, emisyon etkisi analizimizde önemli rol oynayan çeşitli diğer unsurlar bulunmaktadır:

- **Bina kullanıcılarının davranış değişiklikleri:** Kiracıların ve bina kullanıcılarının ısıtma, soğutma ve elektrik tüketimini azaltmak gibi enerji tasarrufu sağlayan alışkanlıklar edinecekleri varsayılmaktadır. Bu tür davranış değişiklikleri, ek bir sermaye yatırımı gerektirmeden emisyonların önemli ölçüde azalmasına katkı sağlayabilir.
- **Türkiye'nin elektrik şebekesinin karbonsuzlaştırılması:** Türkiye'nin ulusal elektrik şebekesinin giderek daha fazla yenilenebilir enerjiyle güçlendirilmesiyle binalardaki elektrik kullanımının karbon yoğunluğu azalacak ve Gayrimenkul sektöründe emisyonların düşmesine yardımcı olacaktır.
- **Bina sertifikasyonları:** Yeşil enerji sertifikaları, kullanılan elektriğin yenilenebilir kaynaklardan sağlandığını garanti ederek binaların karbon ayak izinin daha da azaltılmasına katkıda bulunmaktadır.

Bu unsurları dikkate alarak oluşturduğumuz emisyon ve finansal etki modelimiz, Gayrimenkul portföyümüzün nasıl şekilleneceğine ilişkin net bir görünüm sunmaktadır. Bölgesel ısıtma sistemleri, çatı üstü güneş enerjisi ve ısı pompası teknolojilerinin finansmanı ile yeşil sertifikalı binaların teşvik edilmesi sektörün karbonsuzlaşmasında kritik bir rol oynayacaktır. Aynı zamanda; davranışsal değişimler, elektrik şebekesinin karbonsuzlaşması ve yeşil enerji kullanımının artması, finansman stratejimizi tamamlayarak İş Bankası'nın ve müşterilerinin Türkiye'nin uzun vadeli sürdürülebilirlik hedefleriyle uyum sağlamasına katkıda bulunacaktır.

Gayrimenkul

Hedef belirleme

Gayrimenkul portföyümüz için emisyon yoğunluğu azaltım hedeflerimizi mümkün olduğunca kapsamlı bir şekilde belirleyebilmek amacıyla referans plan olarak hem CRREM 1,5°C dönüşüm yolunu hem de IEA NZE 2050 planını seçtik.

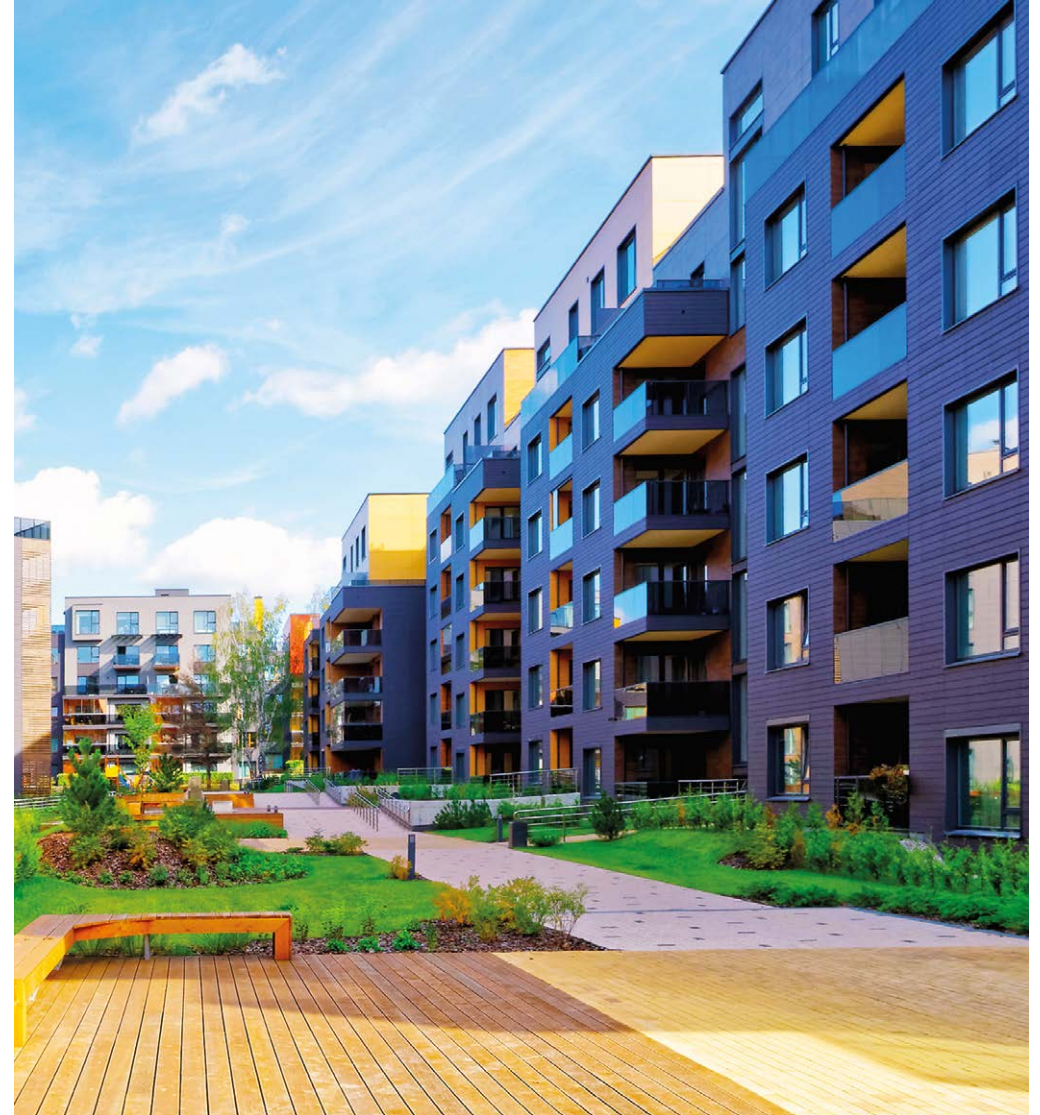
Diğer sektörlerde olduğu gibi Gayrimenkul portföyümüz için de senaryo ve etki analizleri gerçekleştirdik. Seçtiğimiz dönüşüm yolu ve emisyon yoğunluğu hedefleri, müşterilerimizin dönüşüm konusundaki hedefleri ve bir banka olarak bu hedefleri destekleme kapasitemiz gibi pek çok farklı etkeni dikkate almaktadır. Her yıl eklenen yeni bina stokunu dikkate almakta; jeotermal bölgesel ısıtma, ısı pompaları ve çatı üstü güneş enerjisi gibi daha sürdürülebilir teknolojilerin kullanımında artış olacağını öngörmekteyiz. Ayrıca, LEED ve BREEAM gibi yeşil bina sertifikasyonlarına sahip binalara yapılan yatırımları desteklemeyi hedeflemekteyiz.

İş Bankası Gayrimenkul Portföyü Dönüşüm Yolu ve Eylem Planı

Gayrimenkul portföyümüze yönelik dönüşüm yolumuz, mevcut en iyi bilim temelli referans dönüşüm yollarıyla uyumlu olup müşterilerimizin ihtiyaçlarını, yerel beklentileri ve banka olarak Türkiye’de daha düşük emisyonlu bir Gayrimenkul sektörüne geçişi destekleme yönündeki hedefimizi dikkate almaktadır. Tüm paydaşların ihtiyaçlarını gözeterik, İş Bankası’nın Gayrimenkul portföyünün karbonsuzlaşması için en etkili stratejilere odaklanmasını ve bu sürecin hem Bankamız hem de müşterilerimiz açısından finansal olarak sürdürülebilir bir şekilde ilerlemesini sağlamaktayız.

Eylem planı

Bilim temelli bir dönüşüm planına sahip olarak aksiyon alanlarında 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefine ulaşmamızı ve NZBA taahhüdümüzle uyum sağlamamızı mümkün kılacak etkili bir eylem planına nasıl dönüştürebileceğimizi analiz ettik. Bu plan, portföyümüzü yeşil yatırımlara yönlendirmeye odaklanmaktadır. Bu stratejiyi uygulamak suretiyle hem müşterilerimizin dönüşüm ihtiyaçlarını önceliklendirmeyi hem de sektör genelinde anlamlı emisyon azaltımları sağlamayı ve aynı zamanda portföyümüzün finansal sağlığını ve büyümesini korumayı hedeflemekteyiz.

Alüminyum

Elektrik Üretimi

Demir Çelik

Çimento

Karayolu Taşımacılığı

Petrol ve Gaz

Gayrimenkul

Alüminyum

Tarım

Alüminyum

Referans Noktası Tespiti

Alüminyum sektörünü kredi portföyümüzün daha yüksek karbon yoğunluğuna sahip alanlarından biri olarak belirledik ve bu sektör için emisyon referans noktasının oluşturulmasını ve bir dönüşüm yolunun geliştirilmesini önceliklendirdik.

Alüminyum Portföyümüze Genel Bakış (2023)

Emisyon Yoğunluğu*

(kgCO₂e/t al)

740**2023****688****2030****PCAF Skoru**

2.45

Kredi Bakiyesi

2.2 Milyar TL

Azaltım Hedefi**-%7**

*Emisyon Kapsamı Kapsam 1+2

Aksiyon Alanı Tanımı

Alüminyum portföyümüzün karbonsuzlaşma stratejisi kapsamında seçtiğimiz temel aksiyon alanlarından biri şudur:

Müşterilerimizin dönüşüm sürecini, emisyon azaltım teknolojilerine yönelik kredilerle desteklemek: Bu aksiyon alanı, emisyonları azaltmayı amaçlayan yeni teknolojilerin benimsenmesi için müşterilerimize odaklı finansal destek sağlamaya odaklanmaktadır. Bu kapsam öncelikle daha enerji verimli alüminyum işleme fırınlarına yönelik iyileştirme yatırımlarının finansmanını içermektedir. Bu yükseltmeler, müşterilerimizin operasyonlarını modernize ederken karbon ayak izlerini azaltmalarına olanak sağlamaktadır.

Aksiyon alanlarımız, Alüminyum sektöründe anlamlı emisyon azaltımları sağlayabilme potansiyelleri ve mevcut piyasa koşullarında uygulanabilir olmaları dolayısıyla seçilmiştir. Sektör toplam emisyonlarının yaklaşık yüzde 95'ini oluşturan Kapsam 1 ve 2 emisyonlarını hedefleyerek sürdürülebilir alüminyum üretimine geçişi destekleme konusundaki etkimizi en üst düzeye çıkarmaktayız.

Etki modellemesi

Alüminyum portföyümüze yönelik dönüşüm stratejimizin emisyonlar ve finansal performans üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmek amacıyla 2050'ye uzanan tahminler içeren detaylı bir emisyon ve finansal etki modeli geliştirdik. Bu model, Alüminyum sektörümüzü etkileyen çeşitli faktörleri dikkate alacak şekilde tasarlanmış olup karbonsuzlaşma hedeflerimizle uyumu korurken kârlılığı da sürdürmemizi sağlayacak bir çerçeve sunmaktadır.

Mevcut portföyümüz için müşterilerimizin süreçlerinin dönüşümünü teşvik etmeye yönelik çalışmalar yürütmekteyiz. Ayrıca alüminyum üretim süreçlerinin farklı karbon yoğunluklarına sahip olması nedeniyle kapsamlı bir analiz yapılması gerekmektedir. Bu yaklaşım, yüksek emisyonlu faaliyetlere olan etkileşimimizi azaltma hedefimizle uyumlu olmalı ve daha düşük karbon yoğunluklu operasyonlarda müşterilerimizi desteklememize imkân tanımalıdır.

Alüminyum

İleriye dönük olarak, yeni kredi stratejimiz Alüminyum sektöründe emisyonların azaltılmasına katkı sağlayan yatırımları desteklemeye odaklanmaktadır:

Alüminyum işleme fırını güncellemelerinin finansmanı

Daha enerji verimli fırınlara geçişi destekleyerek alüminyum işlemede enerji verimliliğini artıran projelerin finansmanına öncelik vereceğiz. Bu iyileştirmeler, emisyonların önemli ölçüde azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Değer zincirinin yüksek emisyonlu bölümüne yeni kredi kullanılmaması

Özellikle, alüminyum değer zincirinin en fazla emisyonu neden olan aşamalarından biri olduğu için birincil alüminyum üretimine finansman sağlamaktan kaçınacağız.

Doğrudan kredi verme stratejimizin yanı sıra, Türkiye'nin enerji şebekesinin karbonsuzlaştırılması da Alüminyum sektöründeki emisyon yoğunluğunun azaltılmasına önemli katkı sağlayacak ve portföyümüzün emisyon yoğunluğunu olumlu yönde etkileyecektir.

Emisyon ve finansal etki analizlerimiz bu faktörleri bir araya getirerek Alüminyum portföyümüzün nasıl şekilleneceğine ilişkin net bir görünüm sunmaktadır. Fırın modernizasyonlarının finansmanına odaklanmamız ve üretimin karbon yoğunluğu en yüksek aşamalarına yeni yatırım yapmaktan kaçınmamız sayesinde, İş Bankası olarak küresel sürdürülebilirlik hedefleriyle tutarlılığımızı korumakta ve daha düşük karbonlu bir alüminyum endüstrisine geçişi desteklemekteyiz.

Hedef belirleme

Alüminyum portföyümüz için emisyon yoğunluğunu azaltmaya yönelik stratejilerimize ve hedef belirleme çalışmalarımıza yön vermesi amacıyla referans plan olarak TPI 1,5°C dönüşüm yolu seçilmiştir. Bu dönüşüm yolu, portföyümüzün karbonsuzlaşmasına ilişkin yaklaşımımızda esas alabileceğimiz bilime dayalı bir azaltım rotası sunmaktadır.

Senaryo ve etki analizlerimizin temel girdilerinden biri, alüminyum üretim sektörünün genel teknolojik gelişim düzeyinin incelenmesi olmuştur. Daha düşük emisyonlu fırınlara geçiş kaçınılmaz olmakla birlikte, senaryolarımız bu dönüşümün gerçekleşme hızını da değerlendirmiştir. Sonuç olarak Türk Alüminyum sektörü ve ekonomisinin gerçeklerine en yakın olan bir senaryo tercih edilmiştir.

Önümüzdeki yıllarda mevcut ve potansiyel yeni müşterilerimizin fırın modernizasyonlarına odaklanmasını beklemekteyiz ve İş Bankası olarak bu teknolojik gelişimlerin finansmanında aktif bir rol üstlenmeyi planlamaktayız. Buna ek olarak, alüminyum üretim süreçlerinde CCS teknolojisinin devreye gireceğini öngörmekte ve bu tür projelere de finansman sağlamayı hedeflemekteyiz.

Alüminyum

İş Bankası Alüminyum Portföyü Dönüşüm Yolu ve Eylem Planı

Alüminyum portföyümüz için belirlediğimiz dönüşüm planı ve hedefler, İş Bankası'nın müşterilerinin yeni ve gelişmekte olan teknolojilere ilişkin acil ihtiyaçlarını karşılamasına yardımcı olurken anlamlı çevresel etki yaratacak adımlar atmasını mümkün kılmaktadır.

Eylem planı

Sürdürülebilir finans hedeflerimize ulaşmak ve taahhütlerimizi yerine getirmek ve müşterilerimizin dönüşüm süreçlerini desteklemek amacıyla seçtiğimiz aksiyon alanlarını hayata geçirmeye yönelik olarak Alüminyum sektörüne özel stratejik bir eylem planı oluşturduk.

Tarım

Elektrik Üretimi

Demir Çelik

Çimento

Karayolu Taşımacılığı

Petrol ve Gaz

Gayrimenkul

Alüminyum

Tarım

Tarım

Müşterilerimizin üretim türlerini anlayabilmek için Çiftçi Kayıt Sistemi verilerinden yararlanarak bir analiz gerçekleştirdik. Bu analiz kapsamında müşterilerimizin toplam ekilebilir arazi varlıkları raporlanmış, sistemde yer alan 300'ün üzerinde ürün arasından hangi ürünleri hangi miktarlarda ürettikleri belirlenmiştir.

Veriler doğrultusunda müşterilerimizin yüzde 60'ının tahıl üretimine odaklandığı belirlenmiştir. Tarım sektöründe farklı ürün türleri için çeşitli küresel senaryolar bulunmaktadır. Portföyümüzle en yakından ilgili ürünlere odaklanarak bu kapsamda buğday, mısır ve pirinci hedeflemiş bulunuyoruz. Dolayısıyla portföyümüzün önemli bir bölümünü kapsayan bu ürünler için en uygun bilim temelli referans senaryolarla uyumlu dönüşüm yollarını dikkate almış olacağız.

Referans Noktası Tespiti

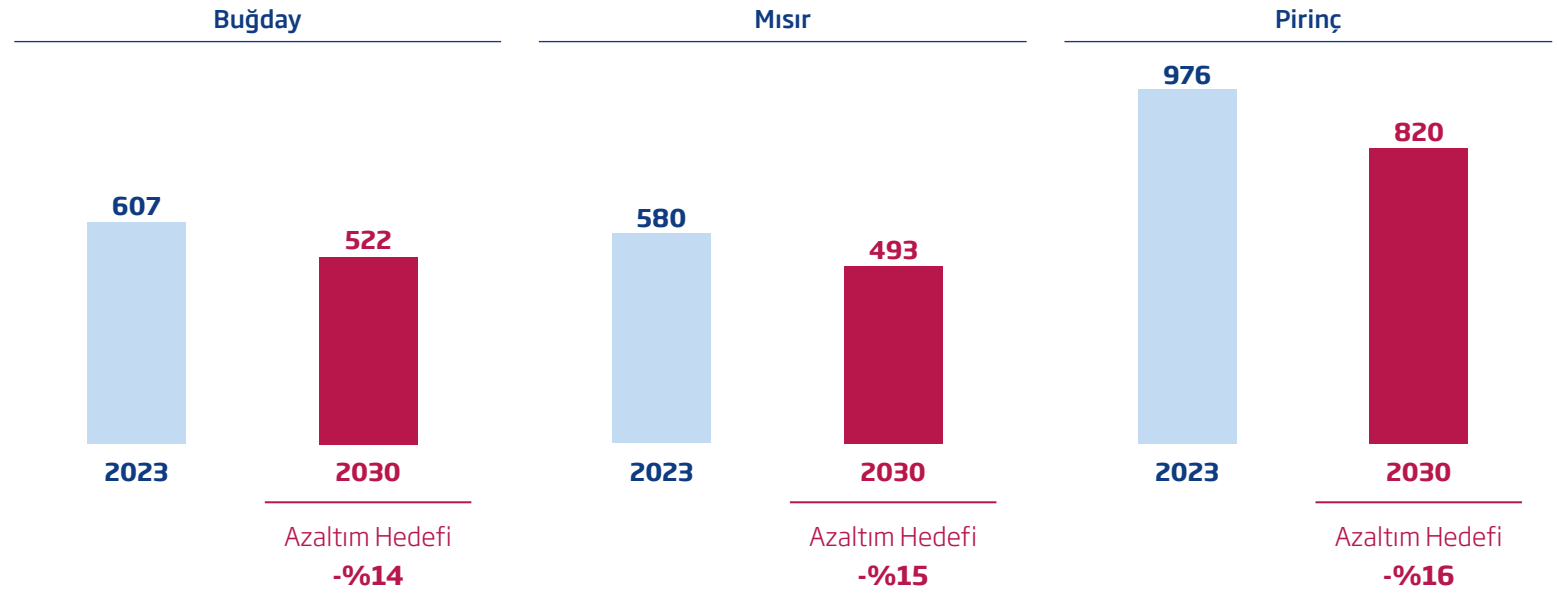
Kredi portföyümüz içinde genel sera gazı emisyonlarına en büyük katkıyı yapan sektörlerden biri olduğu için Tarım portföyümüz için referans noktasının belirlenmesini ve başlangıç geçiş yolunun oluşturulmasını önceliklendirdik.

Tarım bankacılığındaki uzmanlığından güç alan İş Bankası, çiftçilerin ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş ürün bazlı hedefler içeren üç ayrı yol haritası oluşturarak standartları daha da yükseltmiştir.

Tarım Portföyümüze Genel Bakış (2023)

Emisyon Yoğunluğu*

(kgCO₂e/ton production)

PCAF Skoru 3.56

Kredi Bakiyesi 10.8 Milyar TL

*Emisyon Kapsamı Kapsam 1+2

Tarım

Aksiyon Alanı Tanımı

Tarım portföyümüzün karbonsuzlaştırılması kapsamında seçtiğimiz temel aksiyon alanlarından biri şudur:

Yeni yeşil yatırımları finanse ederek

portföyü yeşil varlıklara kaydırmak: Bu aksiyon alanı, Tarım sektöründe yeşil yatırımlara olan payımızı artırmaya odaklanmaktadır. Daha yeni ve ileri teknoloji traktörlere geçiş, rejeneratif tarım uygulamaları ve biyokömür kullanımı gibi sürdürülebilir tarım uygulamalarını finanse etmeyi hedeflemekteyiz. Bu dönüşüm, portföyümüzün küresel sürdürülebilirlik eğilimleriyle uyumlu hale gelmesine katkı sağlarken çevresel açıdan duyarlı tarım uygulamalarını da teşvik etmektedir.

Belirlediğimiz aksiyon alanları, Tarım sektöründe emisyonları anlamlı ölçüde azaltma potansiyeli ile Türkiye'nin tarımsal yapısı içinde uygulanabilir ve gerçekçi olmaları esas alınarak seçilmiştir. Sektörün toplam karbon ayak izinin yaklaşık yüzde 75'ini oluşturan Kapsam 1 emisyonlarına odaklanarak çalışmalarımızın hem yüksek etki yaratmasını hem de sektörün ihtiyaçlarıyla uyumlu olmasını sağlamaktayız.

Etki modellemesi

Tarım portföyümüze yönelik aksiyon alanlarının emisyonlar ve finansal performans üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmek amacıyla 2050'ye uzanan tahminler içeren kapsamlı bir emisyon ve finansal etki modeli geliştirdik. Bu model, Tarım sektörümüzü etkileyen çeşitli faktörleri dikkate alacak şekilde tasarlanmış olup karbonsuzlaşma hedeflerimizin finansal kârlılık hedefimizle uyumlu olmasını sağlamaktadır.

Analizimiz mevcut Tarım portföyümüz için kredi bakiyesini göstermekte olup ilerlemeyi izlemeye yardımcı olmaktadır. Portföyümüzün yeşil dönüşümüne yönelik çalışmalarımızı mevcut ödeme planlarıyla uyumlu şekilde yürütmekte, aşamalı bir şekilde sektörde daha çevreci yatırımlara yönelmeyi ön planda tutmaktayız.

Önümüzdeki dönemde yeni kredilendirme stratejimiz, tarım sektöründeki sürdürülebilir uygulamaların ve teknolojilerin finansmanına odaklanacaktır:

İleri teknoloji traktörlere geçiş

Elektrikli traktörler veya biyoyakıtla çalışanlar dahil olmak üzere, daha yeni ve daha ileri teknoloji traktörlere geçişin finansmanına öncelik vereceğiz. Bu, daha eski ve daha az verimli makinelerin daha temiz alternatiflerle değiştirilmesiyle emisyon azaltımını desteklemektedir.

Rejeneratif tarım uygulamalarına geçiş

Yeni kredi stratejimiz, toprak sağlığını iyileştiren, biyolojik çeşitliliği artıran ve karbon tutulumuna katkıda bulunan rejeneratif tarım uygulamalarının benimsenmesi konusunda çiftçileri desteklemeyi de ön plana çıkarmaktadır.

Tarım arazilerinde biyokömür kullanımı

Karbonu tutan, emisyonları azaltan ve toprak verimliliğini artıran bir toprak düzenleyicisi olan biyokömürün kullanımını finanse etmeyi ve böylece daha sürdürülebilir tarım faaliyetlerine katkıda bulunmayı hedeflemekteyiz.

Tarım

Dikkate Alınan Diğer Faktörler

Doğrudan yatırımlara ek olarak, İş Bankası'nın ilave bir finansman sağlamasını gerektirmeksizin Tarım portföyümüzün emisyon etkisini şekillendirecek çeşitli diğer unsurlar bulunmaktadır:

• Tarım danışmanlığı ve yardımcı hizmetler:

İş Bankası, hassas tarım uygulamalarının iyileştirilmesine ve diğer teknolojik altyapı geliştirmelerine odaklanan danışmanlık hizmetleri sunacaktır. Bu hizmetler, çiftçilerin girdi kullanımını optimize etmesine, verimliliği artırmasına ve önemli bir sermaye harcaması gerektirmeksizin emisyon azaltımına katkı sağlamasına yardımcı olmaktadır.

• Türkiye'nin elektrik şebekesinin

karbonsuzlaştırılması: Türkiye ulusal elektrik şebekesinin karbon yoğunluğunu azaltmaya devam ettikçe, tarımsal faaliyetlerde kullanılan enerjinin genel karbon yoğunluğu düşecektir. Şebekenin karbon yoğunluğundaki bu azalma, Tarım sektöründe emisyonların dolaylı olarak azaltılmasına katkıda bulunacaktır.

Bu unsurları dikkate alarak oluşturduğumuz emisyon ve finansal etki modelimiz, Tarım portföyümüzün nasıl şekilleneceğine ilişkin kapsamlı bir görünüm sunmaktadır. Gelişmiş traktörler, rejeneratif uygulamalar ve biyokömür kullanımının finansmanı yoluyla daha sürdürülebilir tarımsal faaliyetlere geçiş aktif olarak destekleyeceğiz. Aynı zamanda, sunduğumuz danışmanlık hizmetleri ve Türkiye'nin devam eden elektrik şebekesinin karbonsuzlaşma süreci bu çabalarımız için tamamlayıcı nitelikte olacak; İş Bankası'nın ve müşterilerinin uzun vadeli sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasına yardımcı olacaktır.

Hedef belirleme

Tarım portföyümüz için senaryo analizimizi tahıl kategorisine göre ayırmış bulunuyoruz. SBTi FLAG, Tarım portföyümüzün büyük bölümünü oluşturan buğday, mısır ve pirinç için güvenilir referans dönüşüm yolları sunmaktadır. Senaryo analizimizi bu şekilde ayırıştırarak ve SBTi FLAG kapsamındaki ürün bazlı referans dönüşüm yolları karbon azaltım hedeflerimizi belirlerken yol gösterici olarak kullanarak her bir tahıl türüne özgü dinamiklere ve en etkili karbon azaltım stratejilerine ayrıntılı biçimde odaklanmamız mümkün olmuştur. Bu yaklaşım, kredi portföyümüzün bu bölümüne yönelik en gerçekçi ve etkili hedefleri belirlememizi sağlamaktadır.

2030 yılı emisyon yoğunluğu azaltım hedeflerimizin temelini oluşturmak üzere seçtiğimiz senaryo, Tarım müşterilerimizin hedefleri ile Türkiye tarım sektöründeki teknolojik gelişimin gerçekleri arasında dengeli bir yaklaşım sunmaktadır.

Seçilen senaryo, müşterilerimizin tarımsal uygulamalarında ilerleme kaydedileceğini öngörmektedir. Bu kapsamda; traktör filolarının yenilenmesi, rejeneratif tarım uygulamalarının hayata geçirilmesi ve çiftliklerde biyokömür kullanımına geçilmesi beklenmektedir. Müşterilerimizin halihazırda bu stratejilere yöneliyor olması nedeniyle İş Bankası bu girişimlerin finansmanında aktif bir destekleyici olmayı hedeflemektedir.

İş Bankası Tarım Portföyü Dönüşüm Yolu ve Eylem Planı

Kredi portföyümüzün diğer sektörlerinde uygulanan metodolojiye benzer şekilde, bu hedeflere ulaşmak için izleyeceğimiz stratejilerin portföyümüzün finansal performansını nasıl etkileyeceğini de değerlendirmiş durumdayız.

Bilime dayalı hedef belirleme stratejimiz, müşterilerimizin ihtiyaçları ve Türkiye tarım sektörünün koşulları ile uyumlu iddialı hedefler belirlememize imkân sağlamıştır. Belirlediğimiz hedeflerin, müşterilerimizin dönüşümünü desteklememize ve nihayetinde Türkiye ekonomisinin dönüşümüne katkı sunmamıza olanak sağlayacağına inanmaktayız.

Eylem planı

Dönüşüm yolumuzu uygulamaya geçirmek amacıyla, Tarım sektörü için odaklı bir aksiyon planı geliştirdik. Bu plan, seçtiğimiz karbonsuzlaştırma aksiyon alanları etrafında şekillenmekte ve bu alanların operasyonelleştirilmesine yönelik yaklaşımımızı tanımlamaktadır. Portföyümüzün yeşil yatırımlara kaydırılması şeklindeki temel aksiyon alanlarımızdan biri kapsamında, bu alanı uygulamaya koymak için birden fazla stratejiyi değerlendirdik. Bu stratejiyi hayata geçirerek sektördeki emisyonları önemli ölçüde azaltmayı, finansal sağlığımızı korumayı ve müşterilerimizi sürdürülebilirlik yolculuklarında desteklemeyi hedeflemekteyiz.

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

Sürdürülebilirliği iş stratejisinin öncelikli alanlarından biri olarak konumlandıran İş Bankası, faaliyetlerini bütünleşik ve uzun vadeli bir bakış açısıyla yürütmektedir.

3.1. Yönetişimin Sürdürülebilirlik Stratejimize Entegre Edilmesi

İş Bankası, sürdürülebilirliği en üst seviyede ve kurum genelinde iş stratejisine ve yönetim yapısına entegre etmiştir. Sürdürülebilirliği iş stratejisinin öncelikli alanlarından biri olarak konumlandıran İş Bankası, faaliyetlerini bütünleşik ve uzun vadeli bir bakış açısıyla yürütmektedir. Mevcut Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi sayesinde İş Bankası; çevresel etkinin yönetimi, kredi faaliyetleri kaynaklı çevresel ve sosyal etkinin değerlendirilmesi ve eğitim programları yoluyla insan kaynağı potansiyelinin sürekli iyileştirilmesi gibi çeşitli faaliyetleri bütüncül bir yaklaşımla yürütmektedir. Bu sistemin işleyişi, İş Bankası'nın Sürdürülebilirlik Politikası ve onu tanımlayan diğer politikalar ile desteklenmektedir.

İş Bankası'nda Yönetim Kurulu, yönetimin en üst basamağıdır. Yönetim Kurulu, sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili konulara odaklanmak üzere bir alt komite olan Sürdürülebilirlik Komitesini görevlendirmiştir.

Sürdürülebilirlik Komitesi; Bankanın sürdürülebilirlik strateji ve politikalarını belirlemek, bunları Yönetim Kurulunun onayına sunmak, sürdürülebilirlik hedefleri ile eylem

planlarının oluşturulması ve uygulanmasına yönelik Banka içinde koordinasyonu sağlamak, sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili konuların stratejik iş planlarına yansımalarını izlemek, ölçüt ve hedeflerin geliştirilmesini takip etmek ve benzer nitelikteki konulara ilişkin görevleri yerine getirmek amacıyla kurulmuştur. Yönetim Kurulu Başkanı tarafından denetlenen Sürdürülebilirlik Komitesi, iki Yönetim Kurulu Üyesi ve İcra Üyesinden oluşmaktadır. Bu yönetim yapısı, sürdürülebilirlik faaliyetlerimizin bütüncül bir bakış açısıyla yönetilmesini ve disiplinler arası etkileşimin desteklenmesini sağlar. Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlikten sorumlu Genel Müdür Yardımcısı aynı zamanda İş Bankası'nın Sürdürülebilirlik Lideridir.

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

İş Bankası Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı

Sürdürülebilirlik Lideri, Bankayı sürdürülebilirlik iletişimlerinde temsil etmekten ve sürdürülebilirlik girişimlerine liderlik etmekten sorumludur. Yatırımcı ilişkileri ve Sürdürülebilirlik Birimi Başkanı, Sürdürülebilirlik Koordinatörü sıfatıyla, Banka üst yönetiminin sürdürülebilirlik ve iklimle ilgili konuları önceliklendirmesini sağlamaktadır. Yatırımcı ilişkileri ve Sürdürülebilirlik Birimi sürdürülebilirlik alanındaki gelişmeleri ve küresel eğilimleri analiz etmek, Bankanın ÇSY stratejisini ve hedeflerini şekillendirmek, bunlarla uyumlu iş planları geliştirmek ve bu kapsamda yürütülen çalışmaların Banka genelinde eşgüdümünü sağlamakla görevlidir.

3.2. Risk Yönetimi

İş Bankası, iklim risk yönetimi yaklaşımını güçlendirmek amacıyla riskleri tanımlama, değerlendirme ve ölçme konusundaki yetkinliklerini geliştirmektedir. Bu çalışmalar kapsamında, iklimle ilgili konuları kurumsal risk yönetimi çerçevemize entegre etmekteyiz.

3.2.1. İklim Riskleri Yönetim Çerçevesi

İş Bankası'nın iklim riski yönetim çerçevesi 2021 yılında geliştirilmiş olup o tarihten bu yana sürekli olarak iyileştirilmektedir. Bu çerçeve; iklim risklerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi, ölçülmesi, azaltılması ve raporlanmasını destekleyen ilke ve metodolojilerin yanı sıra kurum genelinde roller ve sorumlulukları tanımlayan bir matrisi içermektedir. Çerçevenin temel amacı, Banka genelinde iklim risklerinin yönetimine yönelik bütünlük ve tutarlı bir yaklaşımın benimsenmesini sağlamaktır.

*Yatırımcı ilişkileri ve Sürdürülebilirlikten sorumlu Genel Müdür Yardımcısı aynı zamanda İş Bankası'nın Sürdürülebilirlik Lideridir. Sürdürülebilirlik Lideri aynı zamanda Sürdürülebilirlik Komitesi üyesidir.

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

İş Bankası'nın İklim Riski Yönetim Yapısı

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

Uygulamanın ardından geçen yıllar boyunca, İş Bankası'nın İklim Riski Yönetim Çerçevesi, Bankanın iklim stratejilerinin daha iddialı hale gelmesi ve iklimle ilgili konulara daha fazla odaklanmasıyla birlikte gelişimini sürdürmüştür. İklim Riski Yönetim Çerçevesi, İş Bankası'nın aşağıdaki gibi hedeflerini desteklemektedir:

- Yeşil Mutabakat ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması gibi yeni düzenlemelere uyum sağlamaları için müşterilere yol gösteren bir iş ortağı olarak konumlanmak;
- Net-Sıfır Bankacılık Birliği üyeliği çerçevesinde ulusal ekonominin yeşil dönüşümünde lider bir rol üstlenmek;
- Bilanço içinde sürdürülebilirlik temalı kredi ve kaynakların payını artırmak;
- Sera gazı emisyonlarını, enerji tüketimini, araç yakıt tüketimini ve atık üretimini azaltmak;
- Çevre dostu finansman ürünlerinin çeşitliliğini ve hacmini artırmak.

İklim Riskinin Tanımı ve Sınıflandırılması

İş Bankası'nın risk taksonomisi, kesişen ve çok boyutlu yapısı nedeniyle İklim Riskini Stratejik Risk olarak sınıflandırmaktadır. Banka açısından iklim riski; küresel iklim değişikliğinin Bankanın iş modelini, operasyonlarını, varlıklarını ve faaliyetlerini olumsuz etkileme olasılığı olarak tanımlanmaktadır.

İş Bankası'nın iklim riski sınıflandırması, iki ana kategori ve bunların alt kategorilerini içeren İklimle İlgili Finansal Beyanlar Görev Gücü (TCFD) yaklaşımıyla uyumludur.

Risk Türü	Tanım
Dönüşüm Riski	Düşük karbonlu bir ekonomiye dönüşüm sürecinde iklim değişikliğini sınırlamak amacıyla uygulanan uyum ve risk azaltım aksiyonlarının Bankaya ve müşterilerine zarar verme riski
Yasal Risk	İklim değişikliğiyle ilgili olarak politika yapıcılar ve kanun koyucular tarafından getirilen düzenlemeler nedeniyle Bankanın ve müşterilerinin karşı karşıya kaldığı riskler
Teknoloji Riski	Düşük karbonlu bir ekonomiye dönüşümü destekleyen teknolojik gelişmeler ve yeniliklerden kaynaklanan ve Bankayı ve müşterilerini etkileyebilecek riskler
Arz-Talep Riski	İklim değişikliğinin yönlendirdiği arz ve talep değişimlerinin emtia fiyatlarında dalgalanmalara yol açması ve piyasa ürünleri ile hizmetlerini etkilemesi riski
İtibar Riski	Bankanın veya müşterilerinin iklim değişikliğiyle ilgili çeşitli beklentileri karşılayamaması sonucunda ortaya çıkabilecek itibar kaybına ilişkin riskler
Fiziksel Riskler	İklim değişikliğinin doğa üzerindeki etkilerinden kaynaklanan ve Bankayı, müşterilerini ve değer zincirindeki diğer paydaşları etkileyen riskler.
Akut Fiziksel Risk	İklim değişikliği nedeniyle ortaya çıkabilecek olay bazlı, bağımsız fiziksel riskler
Kronik Fiziksel Risk	İklim değişikliğinin yol açtığı kalıcı fiziksel koşullar nedeniyle Bankanın veya müşterilerinin zarar görme riskleri

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

İklim riski; kredi riski, operasyonel risk, likidite riski, itibar riski gibi çeşitli risk türlerini etkileyebilir. Bankanın faaliyetlerini doğrudan etkileyebilmekle birlikte, risk unsurlarının büyük bölümü Bankanın portföyünden kaynaklanmaktadır. İklim riskinin diğer risk türleri üzerindeki etkilerine ilişkin örnekler aşağıda sunulmaktadır.

İklim Riski Türü	Etkilenen Risk Türü	Örnek Risk Unsuru/Unsurları
Yasal Risk		Emisyon standartlarına ilişkin yeni düzenlemeler, kömür üreticilerinin nakit akışlarını olumsuz etkileyerek temerrüt olasılıklarını artırır
Teknoloji Riski	Kredi Riski	Sektörel karbonsuzlaştırma çabaları nedeniyle üretimde maliyetli teknolojik gelişim gereklilikleri ortaya çıkabilir ve bu durum Bankanın portföyündeki bazı müşterilerin finansal performansını etkileyebilir.
Arz-Talep Riski		Elektrikli araçlara yönelik talebin artması, geleneksel araç üreticilerinin nakit akışlarını bozabilir ve temerrüt olasılıklarının artmasına yol açabilir.
İtibar Riski	Likidite Riski - Fonlama Riski	Bankanın iklim değişikliğiyle ilgili yatırımcı beklentilerini karşılayamaması ve/veya Çevresel Sosyal Yönetişim (ESG) notunun düşmesi nedeniyle farklı fonlama kanallarına erişimi kısıtlanabilir.
Akut Fiziksel Risk	Operasyonel Risk - Fiziksel Varlıklara Verilen Zarar	İklim değişikliği nedeniyle meydana gelen sel felaketleri sonucunda Bankanın hizmet binalarında fiziksel hasar oluşması.
Kronik Fiziksel Risk	Kredi Riski	Sıcaklıkların kalıcı olarak artmasına bağlı olarak su debilerinde meydana gelen azalmalar nedeniyle hidroelektrik santrallerinin finansal performansında bozulma yaşanması ve borç geri ödeme kapasitelerinin düşmesi.

Risk Tanımlama

İş Bankası, iklim değişikliğinin geniş kapsamlı etkilerini kabul ederek iklimle ilgili riskleri bütünsel risk yönetim çerçevesine aktif biçimde entegre etmekte ve bu riskleri değerlendirmek ve önceliklendirmek için nitel ve nicel yöntemleri birlikte kullanmaktadır. İklimle ilgili risk değerlendirmelerinde dikkate alınan başlıca riskler aşağıda özetlenmiştir:

Mevcut Düzenlemeler: Elektrik üretimi gibi karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere yönelik karbon emisyonu açıklamalarına ilişkin düzenlemeler ile filtrasyon ve karbon emisyonu düzenlemeleri (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından düzenlenen “Çevre Kanunu” ve “Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Yönetmelik” gibi) halihazırda dikkate alınan mevcut politikalara örnek teşkil etmektedir. Banka bu düzenlemeleri takip etmekte ve müşterilerinin de bu düzenlemelere uyum sağlamasını beklemektedir. Uyum sağlanmaması durumunda, Banka dönemsel kredi incelemeleri ve karşılık hesaplamaları sırasında ilgili gelişmeleri dikkate almaktadır.

Gelişmekte Olan Düzenlemeler: Gelişmekte olan düzenlemeler, özellikle Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) yürürlüğe girmesiyle önemli riskler oluşturmaktadır. İş Bankası, SKDM’nin en büyük etkisinin düzenleme kapsamında yer alan sektörlerde faaliyet gösteren ve AB’ye ihracata yüksek ölçüde bağımlı müşterileri dolayısıyla hissedileceğini öngörmektedir.

SKDM’ye uyumsuzluk, ihracatçıların gelirlerinde ve ödeme kapasitelerinde azalmaya yol açarak temerrüt riskini artırabilir ve Bankanın aktif kalitesini olumsuz etkileyebilir. SKDM kapsamının hızla genişlemesi ve benzer karbon fiyatlandırma mekanizmalarının dünya genelinde uygulanması veya planlanması nedeniyle etkilerin orta ve uzun vadede önemli ölçüde artması beklenmektedir. Mevcut sera gazı (GHG) emisyon izleme, raporlama ve doğrulama düzenlemelerinin bir Karbon Vergisine veya Emisyon Ticaret Sistemine dönüşmesi ve GHG emisyon maliyetlerinin daha da artmasına neden olması olasıdır. İş Bankası, özellikle karbon fiyatlaması ve vergilendirmesi ile ilgili riskler olmak üzere iklim risklerine yüksek düzeyde maruz kalan sektörlerle ilişkin hassasiyetini değerlendirmek amacıyla senaryo analizleri yürütmektedir.

Teknoloji Riski: Düşük karbonlu bir ekonomiye dönüşüm sürecinde mevcut teknolojilerin çevre dostu ve düşük karbonlu alternatiflerle değiştirilmesi beklenmektedir. Bu durum bazı şirketler için ilave maliyetlere veya rekabet avantajının kaybına yol açabilir ve Banka açısından kredi riskini artırabilir. Teknoloji riskine ilişkin öne çıkan örneklerden biri, yenilenebilir enerji teknolojilerindeki gelişmelerdir.

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

Rüzgâr türbinleri ve güneş panellerinin fiyatlarında son yıllarda yaşanan ve geleneksel fosil yakıt temelli enerji üretim teknolojileriyle rekabet edebilir seviyelere ulaşan önemli düşüş, eski teknolojilere bağımlı elektrik santralleri için ciddi bir dönüşüm riski oluşturmaktadır. Bu durum, söz konusu santrallerin ekonomik olarak daha az uygulanabilir hale gelmesine veya tamamen atıl duruma düşmesine yol açabilmektedir. Teknoloji riskine ilişkin bir diğer örnek, içten yanmalı motorlu araçların elektrikli araçlarla değiştirilmesidir. Batarya teknolojilerinin maliyetlerinde sürekli düşüş yaşanması ve performansın iyileşmesi, ek yatırım gereklilikleri nedeniyle otomotiv ve taşımacılık sektörleri için önemli bir tehdit oluşturmaktadır ve bu sektörler giderek daha fazla teknolojik risklere ve teknolojik eskimeye maruz kalmaktadır. Benzer şekilde, eski sistemlerin yerini alan iklim dostu havalandırma ve soğutma teknolojilerinin ortaya çıkması, Bankanın hizmet binaları için ilave yatırım ihtiyaçlarına yol açabilir.

Hukuki Riskler: Müşterilerin iklim değişikliğiyle ilgili düzenlemelere ve protokollere uyumsuzluğu nedeniyle ortaya çıkabilecek kayıplar, hukuki risklere örnek teşkil etmektedir. Müşteriler davalar, tazminat talepleri veya faaliyet durdurma yaptırımları ile karşı karşıya kalabilir ve bu durum finansal performanslarının bozulmasına ve temerrüt olasılıklarının artmasına neden olabilir. Özellikle enerji ve çimento sektörlerinde potansiyel

yaptırımlar ve “faaliyet durdurma” davalarına ilişkin gelişmelerin yakından izlenmesi, gerekli görüldüğünde firma bazında aksiyon alınması kritik öneme sahiptir.

Piyasa Riski: Ürün ve hizmetlerin arz-talebindeki değişimlerden kaynaklanan piyasa riskleri, Banka açısından bir dönüşüm riski niteliği taşımaktadır. Piyasa risklerine örnek olarak girdi fiyatlarında ani ve beklenmedik değişimler (örneğin petrol veya elektrik fiyatları) ya da tüketici davranışlarındaki kaymalar (örneğin ‘yeşil’ ürünlere yönelim) verilebilir. Bu değişimler, Bankanın kredi portföyünde önemli bir paya sahip olan imalat ve taşımacılık gibi sektörleri etkileyebilir. Benzer şekilde, iklimle ilgili olaylar veya düzenlemeler nedeniyle girdi maliyetlerinin artması, Bankanın operasyonel giderlerini de doğrudan etkileyebilir.

İtibar Riski: Müşteri ve yatırımcı beklentilerinin karşılanamaması veya iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında kamuya açık veya kapalı belirli taahhütlerin (örneğin finansman için Uluslararası Finans Kuruluşlarına verilen taahhütler) yerine getirilememesi itibar riskine yol açabilir. Banka, 2050 yılına kadar net sıfır hedeflerine ulaşmak için 2030 hedeflerinde karbon yoğun sektörlerle odaklanmayı, emisyon hedeflerine ilişkin ilerlemeyi yıllık olarak raporlayıp yayımlamayı ve müşterilerinin net sıfır ekonomiye dönüşümünü desteklemeyi taahhüt etmiştir.

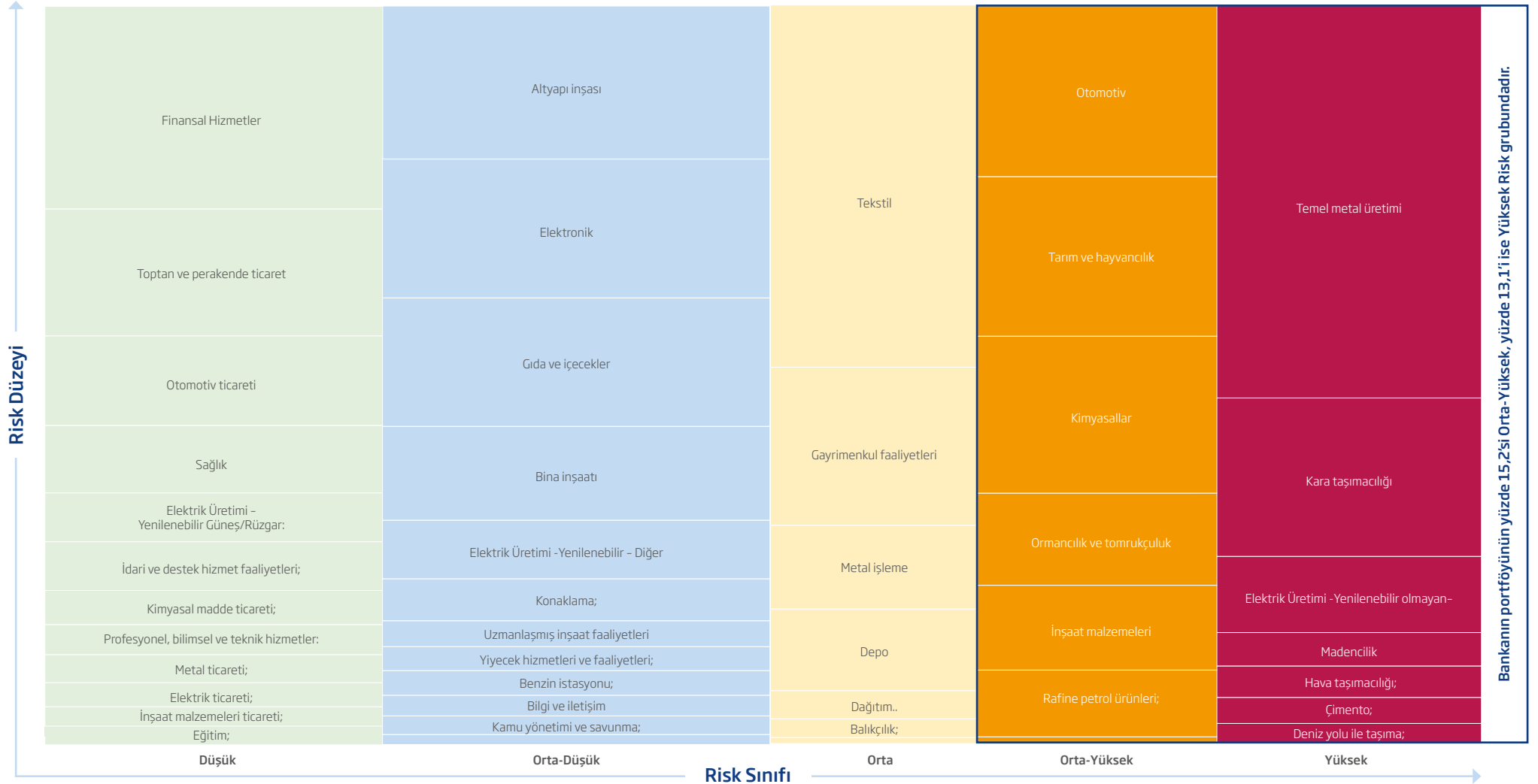
Akut Fiziksel Riskler: Hava olaylarının sıklığının veya şiddetinin artması gibi akut fiziksel riskler hem Bankanın müşterilerini hem de doğrudan operasyonlarını etkileyebilir. İklim olayları nedeniyle Bankanın varlıklarında veya kredi portföyünde yer alan fiziksel teminatlarda meydana gelebilecek zararlar buna örnektir. Banka müşterileri de akut fiziksel risklere maruz kalabilir. Örneğin; tarım sektöründe faaliyet gösteren müşteriler şiddetli orman yangınları, sıcak hava dalgaları, dolu fırtınaları, fırtınalar, kasırgalar veya seller nedeniyle gelir kaybı yaşayabilir.

Kronik Fiziksel Riskler: Kronik fiziksel risklerin, dönüşüm risklerine kıyasla çok daha uzun vadede ortaya çıkması ve kronik iklim değişikliklerinin etkilerinden kaynaklanması beklenmektedir. Kuraklık, güneşlenme, rüzgâr ve yağış düzenlerindeki değişimler, deniz seviyesinin yükselmesi ve toprak verimliliğinin azalması gibi riskler önemli kabul edilmektedir. Kronik fiziksel risklere ilişkin önemli bir örnek, yağış seviyelerinin uzun vadeli olarak düşmesi ve bunun hidroelektrik santrallerinin faaliyetlerini tehdit ederek bu tesisleri işleten müşterilerin geri ödeme kapasitelerini etkilemesidir. Benzer şekilde, azalan yağışla birlikte toprak verimliliğinin düşmesi tarımsal üretimin azalmasına, dolayısıyla tarım sektöründe faaliyet gösteren firmaların genel üretim hacimlerinin ve geri ödeme kapasitelerinin olumsuz etkilenmesine neden olabilir.

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

Bankanın Ticari Kredi Portföyünün Sektör Bazında İklim Değişikliği Risk Isı Haritası*

*Aralık 2024 itibarıyla

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

Risk Maruziyeti ve Değerlendirme

Bankanın iklim riskine maruziyetinin önemli bir kısmı, ticari kredi portföyündeki müşterilerinden kaynaklanmaktadır. Bu riski ölçmek amacıyla, tüm sektörleri kapsayan ticari kredi portföyü analiz edilmektedir. Kredi portföyünün iklim risklerine maruziyetini değerlendirmek için iki aşamalı bir yaklaşım izlenmektedir.

İklim Riski Isı Haritası: Farklı sektörlerin iklim risk seviyelerini ilgili kredi bakiyeleri ile gösteren bir tanımlama aracıdır. Isı haritası, iklim riski değerlendirmesinde önceliklendirilmesi gereken sektörlerin belirlenmesi ve yüksek riskli sektörlerdeki maruziyet oranının hesaplanması amacıyla kullanılır. Her bir sektörün iklim risklerine ne ölçüde maruz kaldığını belirlemek için 5 seviyeli bir risk ölçeği kullanılmaktadır.

Aralık 2024 itibarıyla, yüksek iklim riski taşıyan sektörlerin portföy içindeki payı yüzde 12,7 olup Aralık 2021 değerine kıyasla 430 baz puan daha düşüktür.

İklim Risk İştahı: “Toplam Ticari Portföy İçinde Yüksek İklim Değişikliği Riski Taşıyan Sektörlerin Payı”, Bankanın solo risk iştahı çerçevesinin bir bileşeni olarak üçer aylık dönemler itibarıyla izlenmektedir.

Bu gösterge, iklim değişikliği riskine yüksek düzeyde maruz kalan sektörlerdeki yoğunluğun artmasını engellemeyi amaçlamaktadır. Portföy bileşiminin Bankanın karbonsuzlaşma stratejisiyle uyumlu hale getirilmesine destek olmak amacıyla Bankanın solo risk iştahı çerçevesine dahil edilmiştir.

Çevresel Bağımlılık ve Etki Değerlendirmesi:

Bu yıl İş Bankası hem Bankanın kendi operasyonları hem de kredi portföyü için çevresel riskleri ve fırsatları ve çevresel faktörlere olan bağımlılıkları ve bu faktörlerin yarattığı etkileri değerlendirmiştir.

Çevresel bağımlılık ve çevresel etki kavramları, Doğa ile İlgili Finansal Açıklamalar Görev Gücü (TNFD) tarafından aşağıdaki şekilde tanımlanmaktadır:

- **Bağımlılıklar (çevresel):** Bir kuruluşun faaliyetleri için gerekli olan çevresel varlıkların ve ekosistem hizmetlerinin unsurları.
- **(Çevre üzerindeki) Etkiler:** Doğanın sunduğu sosyal ve ekonomik işlevleri yerine getirme kapasitesini değiştirebilecek niteliksel veya niceliksel değişimler.

TNFD, çevresel bağımlılıkların ve etkilerin değerlendirilmesi için ENCORE (Doğal Sermaye Fırsatları, Riskleri ve Maruziyetinin İncelenmesi; “Exploring Natural Capital Opportunities, Risks, and Exposure”) aracının kullanılmasını teşvik etmektedir.

Bu aracı kullanarak İş Bankası, doğrudan operasyonlarında ve kredi portföyünde çevresel bağımlılıkları ve çevresel etkileri analiz etmiştir. Doğrudan operasyonlara ilişkin bulgular aşağıda özetlenmektedir:

Operasyonlar: Bankanın günlük operasyonlarıyla ilişkili çevresel bağımlılıklar ve çevresel etkiler görece düşüktür ve ağırlıklı olarak genel müdürlük binaları, veri merkezleri ve şubelerle bağlantılıdır.

Tedarikçiler: İnşaat, kâğıt, plastik ve taşımacılık gibi sektörlerde faaliyet gösteren tedarikçilerin çevresel etkileri daha yüksektir. Hizmet sağlayıcıların çevresel bağımlılıkları ise özellikle gıda ve inşaat sektörlerinde yüksek seviyededir.

Kredi portföyü için yapılan analiz, çevresel riskleri daha yüksek olan ve bu nedenle önceliklendirilmesi gereken sektörlerin belirlenmesine odaklanmaktadır. Bu değerlendirme, ENCORE verileri temel alınarak sektörel faaliyetlerin çevresel bağımlılıklarının ve çevresel etkilerinin Bankanın portföyündeki paylarıyla birlikte eşleştirilmesi yoluyla yapılmıştır. Bu aşamada iklim ve suyla ilgili dönüşüm ve fiziksel riskler analiz edilmiştir. Gelecek dönem analizlerinde biyolojik çeşitlilik ve ormansızlaşma risklerinin de dahil edilmesi planlanmaktadır. Aşağıdaki boyutlarla bir sektörel çevresel risk değerlendirme matrisi oluşturulmuştur:

- **ISIC Kodları:** Sektörlere ilişkin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflandırması kodları.
- **Çevresel Bağımlılıklar ve Etkiler:** Önem seviyeleri 5 puanlı bir ölçekle (çok düşük, düşük, orta, yüksek, çok yüksek) değerlendirilmiştir.
- **Nakit Kredi Bakiyesi:** Her bir ISIC koduna ilişkin Bankanın nakit kredi maruziyeti.
- **Dönüşüm ve Fiziksel Risklerin Eşleştirilmesi:** İklim ve su riskleri ile çevresel bağımlılıklar ve çevresel etkiler temel alınarak yapılmıştır.

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

En az bir çevresel bağımlılık veya etkinin yüksek ya da çok yüksek önem seviyesine sahip olması durumunda bir sektörün (veya ISIC kodunun) çevresel risklere önemli ölçüde maruz kaldığı kabul edilmektedir. İklim ve suyla ilgili risklere yönelik temel bulgular aşağıdaki gibidir (yüzdelere ilgili kredi bakiyelerinin Banka toplam aktifleri içindeki payını göstermektedir):

Dönüşüm Senaryoları: Enerji, kara taşımacılığı, çimento, metal ve havayolu sektörleri olmak üzere beş yüksek riskli sektör için senaryo analizi yapılmaktadır.

Kapsamlı bir gelecek iklim riski projeksiyonu sunmaktan ziyade, iklim senaryolarının amacı uzun vadeli risk faktörlerini ortaya koymak ve bu risklerin yönetimine yönelik stratejik öncelikleri belirlemektir. Belirlenen sektörler ve risk olayları için etki analizi, senaryo analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilebilir. Bankanın senaryo analizi metodolojisi, Finansal Sistemin Yeşillendirilmesi Ağı (NGFS) referans senaryo çerçevesi ve UNEP-FI tarafından geliştirilen “Transition Check” (Dönüşüm Kontrolü) metodolojisi ile uyumludur.

Dönüşüm riski senaryo analizlerinin en kritik girdisi, müşterilerin karbon emisyonlarıdır. Bu veri, doğrudan karbon vergilendirmesinin veya bir Emisyon Ticaret Sisteminin (ETS) uygulanmasının potansiyel etkilerinin değerlendirilmesinde en önemli faktördür. Senaryo analizi yaklaşımının uygulanmasındaki temel zorluk, söz konusu verinin temin edilmesindeki güçlükten kaynaklanmaktadır. Doğrudan karbon emisyonu verisine ulaşamayan firmalar için emisyonlar; üretim kompozisyonu, filo bilgisi ve kullanılan yakıt türleri gibi faktörlere dayanarak tahmin edilmektedir.

3.3. İş Bankası Sürdürülebilir Finans Çerçevesi

İş Bankası, 2021 yılında Sürdürülebilir Tahvil Çerçevesinin kapsamını genişleterek bunu Sürdürülebilir Finans Çerçevesine dönüştürmüştür. Bu dönüşüm, Bankanın eurobond ihraçlarını ve kredi işlemlerini yeşil, sosyal veya sürdürülebilirlik temaları üzerine yoğunlaştırmasına olanak sağlamaktadır.

Sürdürülebilir Finans Çerçevesi; Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA) ve Kredi Piyasaları Birliği (LMA) tarafından yayımlanan 2021 tarihli Yeşil Tahvil İlkeleri (GBP), Sosyal Tahvil İlkeleri (SBP), Sürdürülebilirlik Tahvili Rehberi (SBG) ve Yeşil Kredi İlkelerini (GLP) (topluca “İlkeler” olarak anılacaktır) temel almakta olup GBP, SBP ve GLP’nin dört temel bileşeninden (Kaynak Kullanımı, Projelerin Değerlendirilmesi ve Seçilmesine İlişkin Süreç, Kaynakların Yönetimi ve Raporlama) oluşmaktadır. Ayrıca, İlkeler doğrultusunda, Çerçevenin İlkelerle uyumunu doğrulamak üzere bir İkinci Taraf Görüşü sunması için bağımsız bir dış inceleme kuruluşu görevlendirilmiştir.

Çerçeve kapsamında ihraç edilen tahvillerden sağlanan kaynaklar; yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, geri dönüşüm, organik tarım, temiz ulaşım, yeşil binalar ve döngüsel ekonomi gibi alanlarda çevresel açıdan pozitif etki yaratan projelere tahsis edilecek; ayrıca az gelişmiş bölgelerde KOBİ’lerin ve kadın girişimcilerin finansmanı gibi sosyal açıdan pozitif etki yaratan kredilerin desteklenmesinde kullanılacaktır.

“Ayrıca, Sürdürülebilir Finans Çerçevesi uyarınca Bankamız müşterilerine Yeşil Kredi (GL) ve Sürdürülebilirlik Bağlantılı Kredi (SLL) ürünleri sunmaktadır. Sürdürülebilirlik bağlantılı krediler; borçlunun iddialı ve önceden belirlenmiş sürdürülebilirlik performansı hedeflerine ulaşmasını teşvik eden her türlü kredi aracı ve/veya teminatlı imkânları (örneğin teminat mektubu limitleri, garanti limitleri veya akreditifler) kapsamaktadır.

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

**Yenilenebilir
enerji**

**Enerji
verimliliği**

**Geri
dönüşüm**

**Organik
tarım**

**Temiz
ulaşım**

**Yeşil
binalar**

**Döngüsel
ekonomi**

KOBİ'ler

**Girişimci
kadınlar**

3.4. Finansal Planlama ve Raporlama

Karbonsuzlaştırma yolculuğumuza başladığımızdan bu yana İş Bankası, sürdürülebilir finansman ve yatırım hedeflerini temel stratejik planlama sürecine entegre ederek sürdürülebilirliği müşteri ilişkilerimizin odak noktalarından biri haline getirmiştir. Hedeflerimiz somut, kısa vadeli, şeffaf ve ölçülebilir olup uluslararası kabul görmüş kıstaslarla uyumludur. Planlama ve raporlama süreçleri, bireysel katkı sağlayanlardan geniş iş birimlerine kadar her seviyede hesap verebilirliği pekiştirmektedir. Bu yaklaşım, uzun vadeli stratejik planlamayı kısa vadeli aksiyona odaklanma ile bir araya getirmektedir. Yıllık planlama sürecimizde; net sıfır senaryolarındaki güncel gelişmeleri ve ekonominin geneline yönelik dönüşüm yollarını yatırım ihtiyaçlarını değerlendirmek için dikkate almakta, böylece sürdürülebilir finansman ve yatırım planlarımızın çevre sektörünün değişen gereksinimleriyle uyumlu olmasını sağlamaktayız.

3.5. Kapasite Geliştirme

Sürdürülebilirlik, İş Bankası kültürünün ayrılmaz bir parçasıdır. Bu konudaki kararlılığı korumak ve güçlendirmek amacıyla, sürdürülebilirliğin farklı alt kategorilerinde düzenli eğitim programları yürütmekteyiz. Bu eğitimler, hem tüm organizasyon seviyelerinde farkındalığı artırmayı hem de ilgili birimlerde görev yapan çalışanların teknik uzmanlığını geliştirmeyi hedeflemektedir. Farkındalık çalışmalarımız kapsamında, Genel Müdürlük birimlerimiz ve şubelerimizde görev yapan çalışanlara sürdürülebilirlikle ilgili gelişmelerin iç operasyonlarımız üzerindeki etkilerine ilişkin bilgilerini artırmayı amaçlayan eğitimler verilmiştir. Eğitim müfredatımız; kredi portföyümüzde yer alan şirketlerin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi ve iklim değişikliği ile ilişkili risklerin anlaşılması gibi sürdürülebilirliğin kritik alt başlıklarını kapsamaktadır.

Eğitimlerde sürdürülebilir finans ve iş dünyasında kurumsal sürdürülebilirlik gibi konular da ele alınmaktadır. Bu konulara ilişkin kapsamlı bir anlayış geliştirilmesini sağlayarak ekibimizin sürdürülebilirlik hedeflerimizi destekleyen bilinçli kararlar almasını mümkün kılıyoruz. Bu bütüncül yaklaşım, hem stratejik karar alma süreçlerimizi güçlendirmekte hem de attığımız her adımın uzun vadeli çevresel hedeflerimiz ve değerlerimizle uyumlu olmasını güvence altına almaktadır.

3.6. Veri ve Teknoloji

Veri ve teknoloji, sürdürülebilirlik stratejimizin ve dönüşüm planımızın merkezinde yer almaktadır. Etkin veri yönetimi ile teknolojik yetkinlikler ve politikalar, dönüşüm planımızı genel faaliyetlerimizle ilişkilendirmemiz ve iklimle ilgili raporlama konusunda en iyi uygulamaları belirleyen sektör lideri kuruluşların beklentilerini karşılamamız açısından kritik öneme sahiptir.

Emisyonlarımızın referans yılına ilişkin hesaplamalar ve yürüttüğümüz tüm senaryo analizleri; büyük ölçüde müşterilerimizden, tedarikçilerimizden, iç paydaşlarımızdan ve sektörün önde gelen kuruluşlarından yüksek kaliteli veri elde edebilme kabiliyetimize bağlıdır. Yüksek kaliteli veriye duyduğumuz bu bağımlılığın etkisi; strateji oluşturma, hedef belirleme, kısa ve uzun vadeli planlama, raporlama, performans izleme, satış ve pazarlama ile çevresel risk yönetimi gibi alanların tamamına yayılmaktadır.

En yüksek kalitede veriye erişimimizi güvence altına almak için teknolojik altyapımızın geliştirilmesine sürekli yatırım yapmaktayız. Güçlü BT altyapımız, büyük miktardaki müşteri verisini sürdürülebilirlik girişimlerimizin merkezinde yer alan stratejik; operasyonel ve kontrol süreçlerine yön verecek gerçek yönetim içgörülerine dönüştürmemize olanak sağlamaktadır.

3. Uygulama ve Etkileşim Stratejisi

3.7. Dış Paydaşlarla Etkileşim

İş Bankası için paydaşlarla düzenli, zamanında ve çift yönlü iletişim kurulması sürdürülebilirlik çalışmalarında temel bir önceliktir. Banka, finans sektöründe sürdürülebilirliğin yaygınlaştırılmasına katkı sağlamak amacıyla bilgi paylaşımından literatür taramalarına kadar uzanan çeşitli faaliyetlerde aktif rol üstlenmeye kararlıdır. İş Bankası, Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Sürdürülebilir Büyümede Finans Sektörünün Rolü Çalışma Grubunun etkin bir üyesi olarak sürdürülebilir finansın geliştirilmesine yönelik faaliyetlere kapsamlı destek sağlamaktadır. Ayrıca İş Bankası, TBB bünyesindeki iklim değişikliği alt çalışma grubu tarafından hazırlanan "Isı Haritası Metodolojilerinin Oluşturulmasına İlişkin Taslak Rehber" in oluşturulmasında da kilit bir rol üstlenmektedir. Bu ısı haritası metodolojisinin amacı, tüm bankalara iklimle ilişkili finansal riskleri daha etkin bir şekilde yönetebilmeleri için yol gösterici bir araç sağlamaktır.

İş Bankası, yerel girişimlerin ötesinde uluslararası sürdürülebilirlik çalışmalarına da aktif biçimde katılım göstermektedir. Bankamız, kredi portföylerinin karbon azaltımını sağlamak amacıyla katılımcı bankaların sektörel uzmanlıklarını paylaştığı, edindikleri tecrübeleri aktardığı ve karşılaşılan zorluklara yönelik olası çözüm yollarını tartıştığı bir platform işlevi gören NZBA tarafından yürütülen çeşitli çalışma gruplarına katılım sağlamaktadır.

NZBA Çimento Çalışma Grubunun eş lideri ve tarım ile kömür çalışma gruplarının üyesi olarak çeşitli toplantılara aktif şekilde katılmakta, katkı sağlamakta ve sektörel rehber dokümanın hazırlanmasına öncülük etmekteyiz. Uluslararası çalışmaların yanı sıra Banka, Türkiye'de finansal faaliyetlerin çevresel hedeflerle uyumlu hale getirilmesini amaçlayan Ulusal Yeşil Taksonomi ve yeşil varlık oranı çalışmalarına katkı sunmaktadır. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesinin (UN Global Compact) imzacısı olan İş Bankası, UN Global Compact Network Türkiye'nin Sürdürülebilir Bankacılık ve Finans Çalışma Grubunun da üyesidir. Sürdürülebilir Finans Küresel İlkeleri kapsamındaki taahhütleri doğrultusunda Banka, 10 milyon ABD dolarını aşan tüm yeni yatırım projeleri için potansiyel çevresel ve sosyal (ÇS) riskleri değerlendirmekte, bu sayede finansman faaliyetlerinin sürdürülebilirlik ilkeleriyle uyumunu güvence altına almaktadır.

Ayrıca, İş Bankası'nın sürdürülebilirlik konusundaki kararlılığı, Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişiminin (UNEP FI) Sorumlu Bankacılık İlkeleri'ne (PRB) katılımıyla da ortaya konmaktadır.

Bu inisiyatif kapsamında Banka, portföyüne ilişkin kapsamlı bir etki analizi gerçekleştirmiş; finansman faaliyetlerinden kaynaklanan olumlu ve olumsuz etki alanlarını belirlemiştir. Bu bulgular doğrultusunda İş Bankası, söz konusu etkilerin yönetilmesine yönelik net hedefler belirlemiş ve bu hedeflere yönelik kaydettiği ilerlemeyi düzenli olarak yayımlamaya başlamıştır. Bu kapsamlı yaklaşım, İş Bankası'nın sürdürülebilirliği hem iç operasyonlarında hem de finans sektörünün tamamında güçlendirme konusundaki kararlılığını açıkça göstermektedir.

4. İleriye Bakış

Bu rapor, operasyonlarımızı Paris Anlaşmasının küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlama hedefine uyumlu hale getirmeye yönelik stratejik çalışmalarımızı ve NZBA'nın kararlı bir üyesi olarak üstlendiğimiz sorumlulukları yansıtmaktadır.

Karbonsuzlaşma yolculuğumuzda, sürdürülebilirliğe ve küresel iklim hedeflerine olan bağlılığımızı vurgulayan kapsamlı ve sistematik bir dönüşüm yolu geliştirdik. Bu rapor, operasyonlarımızı Paris Anlaşmasının küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlama hedefine uyumlu hale getirmeye yönelik stratejik çalışmalarımızı ve NZBA'nın kararlı bir üyesi olarak üstlendiğimiz sorumlulukları yansıtmaktadır. Temel emisyon ölçümleri ve dönüşüm yolu modellemesi için sağlam metodolojiler kullanarak kredi portföylerimizi bilim temelli ve şeffaf bir yaklaşımla karbon azaltım sürecine hazırlamış bulunuyoruz.

Stratejimiz; doğrudan ve dolaylı emisyonların doğru şekilde ölçülmesi için kurum içi uzmanlığın, müşterilerimizle iş birliğinin ve sektör standartlarına uyumun bir araya getirilmesini içermektedir. Nitel ve nicel risk değerlendirmelerini kullanarak sektörlere özgü fırsat ve zorlukları belirlemekte, her sektörün uluslararası kabul görmüş çerçevelerle uyumlu net bir dönüşüm yoluna sahip olmasını sağlamaktayız.

Bu aksiyon planı, yalnızca bir dizi kılavuzdan ibaret değildir. Daha düşük emisyonlara geçiş süreçlerini desteklerken iç ekiplerimiz, tedarikçilerimiz ve müşterilerimiz dahil tüm paydaşlarımızla aktif iş birliğine dayalı bir dönüşüm taahhüdümüzü yansıtmaktadır.

İlerleyen dönemde; yenilikçiliğe bağlılığımız, titiz izleme mekanizmalarımız ve stratejilerimizin sürekli geliştirilmesi net sıfır hedeflerimize ulaşmada belirleyici olacaktır. Bu raporda yer alan aksiyon ve stratejilerin; müşterilerimiz ve düzenleyici makamlarla devam eden iş birliklerimizle desteklenmesiyle İş Bankası'nın sürdürülebilir finans alanında öncü bir rol üstleneceğine inanıyoruz. Bu çalışmalar aracılığıyla Türkiye'nin karbon azaltım faaliyetlerine anlamlı bir katkı sunmayı ve İş Bankası'nı topluluklarımız, ülkemiz ve küresel ekonomi için dayanıklı ve düşük karbonlu bir geleceğin inşasında lider konuma taşımayı hedeflemekteyiz.

Sorumluluk Reddi Beyanı

Bu rapordaki bilgiler mevcut veri, varsayım ve metodolojilere dayanmaktadır ve zaman içinde değişiklik gösterebilir. Hesaplamaların ve tahminlerin doğruluğunu sağlamak için makul çaba gösterilmiş olmakla birlikte, bu hesaplamalar ve tahminler olası veri eksiklikleri; gelişen metodolojiler ve dış etkenler gibi sınırlamalara tabidir. Bu nedenle, yeni verilerin ortaya çıkması veya koşulların değişmesi durumunda rapordaki içerik güncelliğini korumayabilir. Bu gibi durumlarda İş Bankası raporda kullanılan verileri güncelleme, yeniden hesaplama yapma veya değişikliklere ilişkin herhangi bir bildirimde bulunma yükümlülüğü üstlenmemektedir.

Bu rapor, iklim dönüşümüne ilişkin beklenti ve hedeflerimizi yansıtan ileriye dönük ifadeler içermektedir. Hedefler ve taahhütler dahil olmak üzere bu tahminler belirsizlikler ve riskler barındırmakta olup gerçekleşen sonuçlar raporda belirtilenlerden önemli ölçüde farklılık gösterebilir. Dönüşüm planlarımızın, tahminlerimizin veya hedeflerimizin beklenen şekilde gerçekleşeceğine dair herhangi bir taahhüt vermemekteyiz.

Sunulan bilgiler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Okuyucular bu belgeye dayanarak herhangi bir yatırım kararı veya finansal karar vermemeli, içeriği herhangi bir finansal ya da hukuki tavsiye veya herhangi bir türde garanti olarak değerlendirmemelidir. İş Bankası bu raporun içeriğini dilediği zaman değiştirme, güncelleme veya yenileme hakkını saklı tutmakta olup bu yönde bir yükümlülüğü bulunmamaktadır.

www.isbank.com.tr